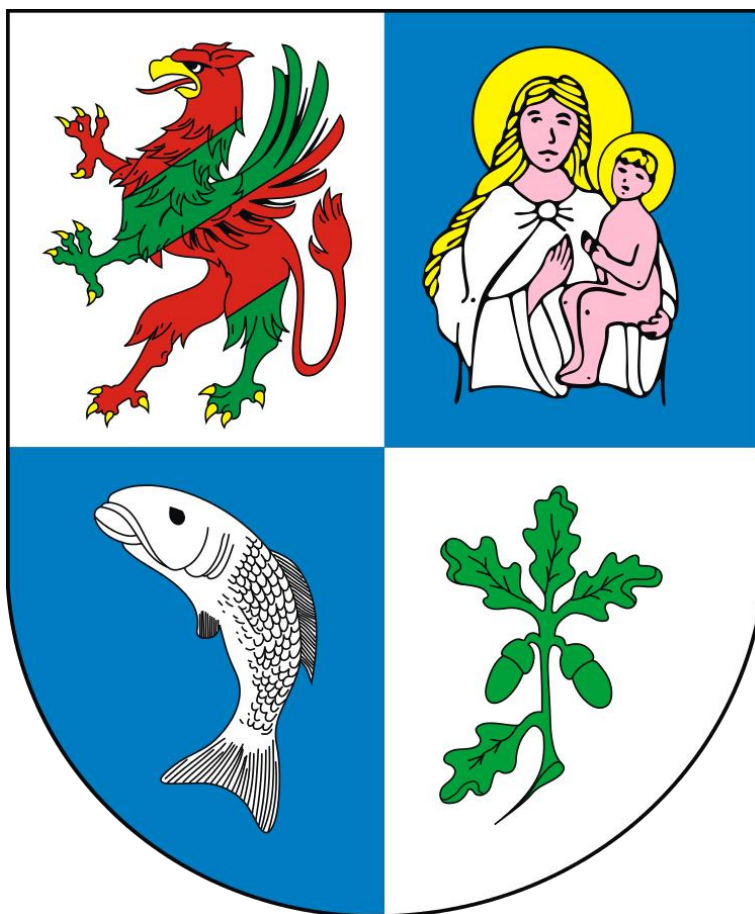

eko-precyzja

Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego
na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027
za lata 2020-2021

Police 2022

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

1. Wstęp.....	5
1.1. Podstawa prawna.....	5
1.2. Okres sprawozdawczy	5
1.3. Źródła danych	5
1.4. Zakres opracowania.....	6
2. Charakterystyka powiatu polickiego.....	7
2.1. Położenie	7
2.2. Komunikacja.....	10
2.3. Demografia	14
2.4. Energetyka, sieć gazowa.....	16
2.5. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.....	17
2.6. Klimat.....	17
2.7. Wody powierzchniowe i podziemne.....	19
2.8. Zasoby przyrodnicze	26
2.9. Budowa geologiczna i zasoby kopalin	32
2.10. Gleby.....	34
3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Polickiego	37
3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	37
3.2. Ochrona przed hałasem	63
3.3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.....	66
3.4. Gospodarowanie wodami	68
3.5. Gospodarka wodno-ściekowa	75
3.6. Zasoby geologiczne	86
3.7. Ochrona gleb.....	87
3.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	99
3.9. Zasoby przyrodnicze	107
3.10. Zagrożenia poważnymi awariami	118
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	122
5. Ocena systemu monitoringu	124
6. Podsumowanie.....	128
Spis tabel.....	131
Spis rysunków.....	132

Wykaz skrótów

b.d.	brak danych
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
FDS	Fundusz Dróg Samorządowych
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Szczecinie
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
JCWP	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
JCWPD	Jednolita Część Wód Podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
MPZP	Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEC	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGN	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
PIP	Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020
POKZA	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie
SOM	Szczeciński Obszar Metropolitalny
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie
ZDR	Zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZWiK	Zakład Wodociągów i Kanalizacji
ZZR	Zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027, zwany dalej „Programem”, został uchwalony uchwałą nr XXVI/185/2021 Rady Powiatu w Policach z dnia 29 stycznia 2021 roku. Program ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na terenie powiatu polickiego i efektywne zarządzanie środowiskiem, zaś realizacja zadań w nim ujętych ma prowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego. Z kolei celem Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027, za lata 2020-2021 jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi.

1.2. Okres sprawozdawczy

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027, za lata 2020-2021, zwany dalej „Raportem”, sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programie i obejmuje okres od dnia **1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.**

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z:

- Główny Urząd Statystyczny w Warszawie,
- Starostwo Powiatowe w Policach,
- Urząd Miejski w Policach,
- Urząd Gminy Dobra,
- Urząd Gminy Kołbaskowo,
- Urząd Gminy Nowe Warpno,
- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
- Enea Operator Sp. z o.o.,
- Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Szczecinie,
- Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- Nadleśnictwo Trzebież,
- Nadleśnictwo Gryfino,
- Rejon Dróg Wojewódzkich Chojna,
- Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Szczecinie,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Szczecinie,
- Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu,

- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Policach,
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.,
- Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego,
- Szczecińsko-Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,
- Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o.,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji Police Sp. z o.o.,
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dobrej,
- Zakład Gospodarki Komunalnej Nowe Warpno,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji Kołbaskowo,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach,
- Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach,
- Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego.

1.4. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Charakterystyka powiatu polickiego,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka powiatu polickiego

2.1. Położenie

Powiat policki położony jest w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Powiat policki od południa graniczy z powiatem gryfińskim, od wschodu z Miastem Szczecin oraz powiatem goleniowskim, od północy z Miastem Świnoujście, natomiast zachodnią granicę powiatu stanowi granica z Republiką Federalną Niemiec.

Rysunek 1. Położenie powiatu polickiego na tle województwa zachodniopomorskiego.

źródło: opracowanie własne

Powiat policki ma powierzchnię 66 533 ha. Jego siedzibą jest miasto Police, w jego skład wchodzi 4 gminy:

- **Gmina Police:**

Gmina Police jest gminą miejsko-wiejską zlokalizowaną w środkowej części powiatu polickiego. Ma ona powierzchnię 25 171 ha, co daje 37,83 % powierzchni całego powiatu. Znajduje się tu siedziba powiatu.

- **Gmina Dobra (Szczecińska):**

Gmina Dobra jest gminą wiejską leżącą w środkowej części powiatu polickiego. Ma ona powierzchnię 11 028 ha, co stanowi 16,58 % powierzchni powiatu.

- **Gmina Kołbaskowo:**

Gmina Kołbaskowo jest gminą wiejską zlokalizowaną w południowej części powiatu polickiego. Ma ona powierzchnię 10 546 ha, co stanowi 15,85 % powierzchni całkowitej Powiatu Polickiego.

– **Gmina Nowe Warpno:**

Gmina Nowe Warpno jest gminą miejsko-wiejską, zlokalizowaną w północnej części powiatu. Gmina ma powierzchnię 58,46 km² co daje 8% powierzchni powiatu.

Rysunek 2. Położenie gmin na tle powiatu polickiego.

źródło: opracowanie własne

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego powiat policki leży w obrębie następujących jednostek:

- Megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa.
- Prowincja Niż Środkowoeuropejski:
  - Podprowincja Pobrzeża Południowobałtyckie:
    - Makroregion Pobrzeże Szczecińskie:
      - Mezoregion Dolina Dolnej Odry,
      - Mezoregion Równina Wkrzańska (Równina Policka),
      - Mezoregion Wzniesienie Szczecińskie,

Rysunek 3. Położenie powiatu polickiego na tle regionów fizycznogeograficznych.
źródło: Centralna Baza Danych Geologicznych, opracowanie własne

2.2. Komunikacja

Sieć komunikacyjna powiatu współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Składa się ona z:

- 1) autostrad:
Autostrada A6 odcinek o długości 6,679 km,
- 2) dróg krajowych:
  - Droga krajowa nr 10 odcinek o długości 8,131 km,
  - Droga krajowa nr 13 odcinek o długości 10,951 km,
- 3) dróg wojewódzkich:
  - Droga wojewódzka nr 114 odcinek o długości 42,430 km,
  - Droga wojewódzka nr 115 odcinek o długości 18,671 km,
- 4) dróg powiatowych,
  - Droga powiatowa nr 3900Z Kraszno-Dobieszczyń, odcinek o długości 11,204 km,
  - Droga powiatowa nr 3901Z Myślibórz Wielki – Trzebież, odcinek o długości 11,548 km,
  - Droga powiatowa nr 3902Z Drogoradz – Uniemyśl, odcinek o długości 4,230 km,
  - Droga powiatowa nr 3903Z Drogoradz – Nowa Jasienica, odcinek o długości 2,864 km,
  - Droga powiatowa nr 3904Z Karpin – Nowa Jasienica – Police, odcinek o długości 11,997 km,
  - Droga powiatowa nr 3905Z Wieńkowo – Police, odcinek o długości 1,564 km,
  - Droga powiatowa nr 3906Z Tanowo – Witorza – Tatynia – Wieńkowo – Police, odcinek o długości 7,741 km,
  - Droga powiatowa nr 3907Z Szczecin – Wołczkowo – Dobra – Buk – Łęgi – Stolec – Dobieszczyń, odcinek o długości 22,634 km,
  - Droga powiatowa nr 3908Z Stolec – Rzędziny, odcinek o długości 1,402 km,
  - Droga powiatowa nr 3909Z Rzędziny – Łęgi – Buk, odcinek o długości 4,232 km,
  - Droga powiatowa nr 3910Z Grzeczyn – Płochocin, odcinek o długości 1,199 km,
  - Droga powiatowa nr 3911Z Dobra – Grzeczyn – Sławoszewo – Bartoszewo, odcinek o długości 7,752 km,
  - Droga powiatowa nr 3912Z Rzędziny – Łęgi, odcinek o długości 1,229 km,
  - Droga powiatowa nr 3913Z Pilchowo – Leśno Górne – Siedlice – Police, odcinek o długości 7,721 km,
  - Droga powiatowa nr 3914Z Szczecin – Przęsocin – Police, odcinek o długości 4,437 km,
  - Droga powiatowa nr 3915Z Buk – Lubieszyn, odcinek o długości 3,931 km,
  - Droga powiatowa nr 3916Z Bezrzecze – Wołczkowo, odcinek o długości 2,516 km,
  - Droga powiatowa nr 3917Z Dobra – Lubieszyn, odcinek o długości 4,256 km,
  - Droga powiatowa nr 3918Z Wąwelnica – Dołuje, odcinek o długości 1,754 km,
  - Droga powiatowa nr 3919Z Kościno – Dołuje, odcinek o długości 2,598 km,
  - Droga powiatowa nr 3920Z Dołuje – Stobno – Będargowo – Warzymice – Przecław, odcinek o długości 9,424 km,
  - Droga powiatowa nr 3921Z Granica Państwa – Bobolin, odcinek o długości 0,892 km,
  - Droga powiatowa nr 3922Z Stobno – Mierzyn, odcinek o długości 2,820 km,

- Droga powiatowa nr 3923Z Szczecin – Stobno – Małe Stobno – Bobolin – Warnik, odcinek o długości 8,804 km,
  - Droga powiatowa nr 3924Z Będargowo – Warnik – Barnisław – Smolęcín – Kołbaskowo, odcinek o długości 9,338 km,
  - Droga powiatowa nr 3925Z Szczecin – Warzymice, odcinek o długości 1,366 km,
  - Droga powiatowa nr 3926Z Przylep – Ostoja – Rajkowo – Szczecin, odcinek o długości 2,844 km,
  - Droga powiatowa nr 3927Z Szczecin – Ustowo – Kurów – Siadło Dolne - Siadło Górne, odcinek o długości 7,101 km,
  - Droga powiatowa nr 3928Z Kołbaskowo – Moczyły – Kamieniec, odcinek o długości 4,838 km,
  - Droga powiatowa nr 3929Z Pargowo – Kamieniec – Rosówek, odcinek o długości 5,167 km,
  - Droga powiatowa nr 3930Z Warzymice – Karwowo – Smolęcín, odcinek o długości 3,924 km,
  - Droga powiatowa nr 3931Z Władysława Broniewskiego, odcinek o długości 0,276 km,
  - Droga powiatowa nr 3932Z Plac Chrobrego, odcinek o długości 0,158 km,
  - Droga powiatowa nr 3933Z Cisowa, odcinek o długości 0,555 km,
  - Droga powiatowa nr 3934Z Nadbrzeżna, odcinek o długości 0,649 km,
  - Droga powiatowa nr 3935Z Ogrodowa, odcinek o długości 0,255 km,
  - Droga powiatowa nr 3936Z Józefa Piłsudskiego, odcinek o długości 2,798 km,
- 5) dróg gminnych,
- 6) dróg wewnętrznych.

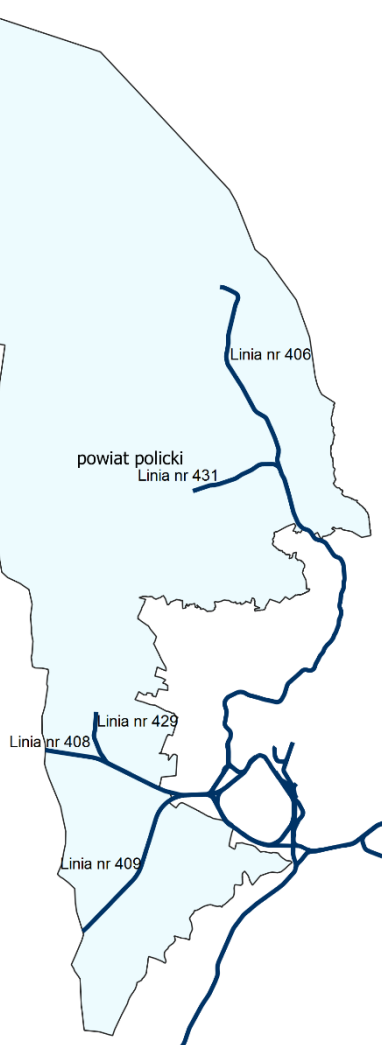

Rysunek 4. Układ głównych dróg na terenie powiatu polickiego.
źródło: google.pl/maps

Kolej

Przez teren powiatu przebiega sieć linii kolejowych obsługiwanych zarówno przez pociągi towarowe jak i pasażerskie. Komunikację pasażerską zapewniają pociągi obsługujące następujące trasy kolejowe:

- Linia kolejowa nr 406 relacji Szczecin Główny – Trzebież Szczeciński,
- Linia kolejowa nr 408 relacji Szczecin Główny – Grambow (granica państwa),
- Linia kolejowa nr 409 relacji Szczecin Gumieńce – Tantow,
- Linia kolejowa nr 429 relacji Stobno Szczecińskie- Dołuje,
- Linia kolejowa nr 431 relacji Police – Police Chemia.

Rysunek 5. Układ linii kolejowych w powiecie polickim.

źródło: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., opracowanie własne

2.3. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2021 roku liczba ludności w powiecie wynosiła 82 832 osób, z czego 40 487 stanowili mężczyźni, natomiast 42 345 kobiety. Powierzchnia powiatu polickiego wynosi 665 km², co wraz z liczbą zamieszkujących go ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 124 os./km². Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31 XII 2021 r.).

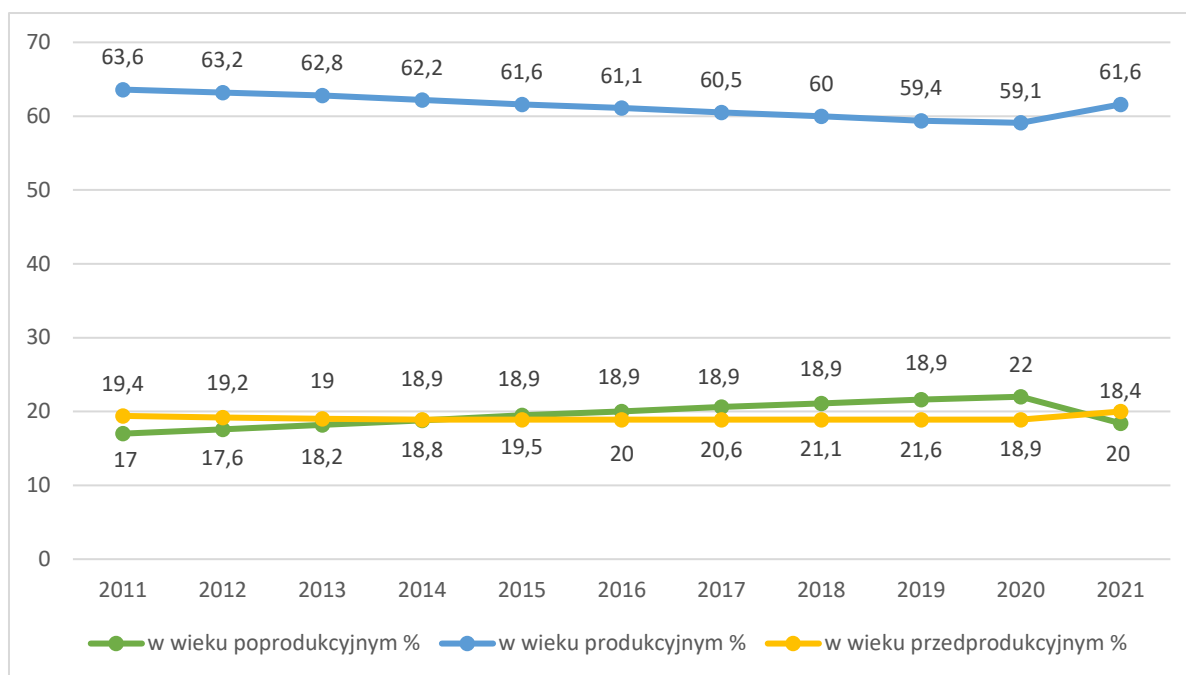
Gmina	Liczba ludności (ogółem) [osoba]	Liczba mężczyzn [osoba]	Liczba kobiet [osoba]	Saldo migracji wewnętrznych [osoba]	Saldo migracji zagranicznych [osoba]	Ludność na 1 km ²
Powiat	82 832	40 487	42 345	14,8	0,17	124
Police	40 819	19 974	20 845	-55	-6	162
Dobra (Szczecińska)	26 101	12 710	13 391	865	10	237
Kołbaskowo	14 297	6 987	7 310	403	10	136
Nowe Warpno	1 615	816	799	4	0	8

źródło: GUS

Tabela 2. Liczba ludności powiatu polickiego w latach 2011-2021.

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2011	36 748	35 578	72 326
2012	37 222	36 111	73 333
2013	37 786	36 697	74 483
2014	38 313	37 073	75 386
2015	38 862	37 385	76 247
2016	39 351	37 850	77 201
2017	39 902	38 431	78 333
2018	40 512	38 964	79 476
2019	41 090	39 562	80 652
2020	41 633	39 951	81 584
2021	42 345	40 487	82 832

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

Rysunek 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.

źródło: GUS, opracowanie własne

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach (2020-2021r.) systematycznie zaczęła wzrastać. Zaobserwować można w 2021 r. wzrost osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym.

2.4. Energetyka, sieć gazowa

Dystrybucją gazu ziemnego na terenie powiatu zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie. Zgazyfikowana nie jest tylko gmina Nowe Warpno.

Tabela 3. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu polickiego w latach 2019-2021.

Lp.	Wybrane informacje	2019 r.	2020 r.	2021 r.
I.	Długość czynnej sieci ogółem [m]	500 368	515 055	527 821
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej [m]	500 368	515 055	527 821
2.	Czynne przyłącza do budynków ogółem [szt.]	11 489	11 866	12 337
3.	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych [szt.]	11 121	11 488	11 959
4.	Odbiorcy gazu (grupa B1) [szt.]	23 342	29 907	24 114

źródło: Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie

Sieć energetyczna na terenie powiatu polickiego jest obsługiwana przez Enea Operator Sp. z o.o.

Na terenie powiatu zlokalizowano:

- stację 110/15 kV GPZ Tanowska,
- stację 110/15 kV GPZ Mścięcino,
- stację 110/15 kV GPZ Redlica
- 48,3 km linii napowietrznych 110 kV,
- 418 km linii kablowych 15kV,
- 204 km linii napowietrznych 15 kV,
- 588 szt. stacji transformatorowych 15/0,4kV,
- 1100 km sieci elektroenergetycznych 0,4kV.

2.5. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

W 2021 roku całkowita długość sieci wodociągowej na terenie powiatu polickiego wynosiła 458,9 km, a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła **12 754** sztuk. Z sieci wodociągowej w 2020 roku korzystało 99,5% ludności. Pozostali mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z prywatnych studni.

Tabela 4. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu polickiego.

Nazwa gminy	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Woda dostarczona gospodarstwu domowemu [dam ³]	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności [%] 2020 r.
Police	169,8	4 574	1 700,8	100,0
Dobra	184,2	5 586	1 434,0	98,3
Kołbaskowo	81,4	2 091	746,8	100,0
Nowe Warpno	23,5	503	60,5	99,9
POWIAT	458,9	12 754	3 942,1	99,5

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

W 2020 roku łączna długość sieci kanalizacji wynosiła 545,9 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych jest 8 257 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z kanalizacji sanitarnej w 2020 roku korzystało 92,0% ludności. Sieć kanalizacyjna na terenie powiatu kształtuje się na średnim poziomie.

Tabela 5. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu polickiego.

Nazwa	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności [%] 2020 r.
Police	156,6	2 643	954,3	93,7
Dobra	255,8	3 377	1 058,4	87,2
Kołbaskowo	106,7	1 596	542,6	97,8
Nowe Warpno	26,8	371	45,6	72,0
POWIAT	545,9	8 257	2 600,9	92,0

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

2.6. Klimat

Pod względem klimatycznym obszar powiatu polickiego położony jest w Krainie Wielkich Dolin, w Krainie Szczecińskiej.

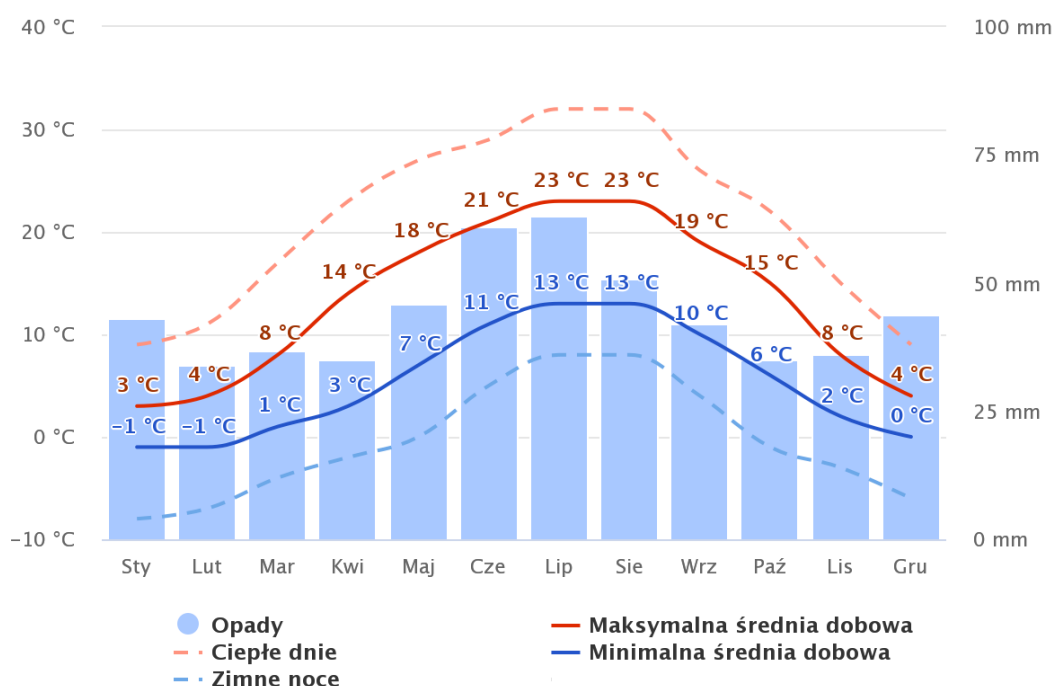
Średnia roczna wartość temperatury powietrza wynosi w północnej części powiatu polickiego około 9,5°C - 10,0°C. Centralna oraz południowa część jednostki, to obszar ze średnią temperaturą w granicach 8,5°C - 9,5°C. Najchłodniejszym miesiącem w województwie jest luty – temperatura oscyluje wokół 0°C. Najcieplejszym miesiącem jest sierpień, gdy średnia miesięczna temperatura wynosi około 20°C.

Średnia roczna wartość prędkości wiatru w tej jednostce oscyluje w granicach 4,0 - 5,5 m/s. Rozkład prędkości wiatru ma przebieg równoleżnikowy, od północy prędkość wiatru jest największa, średnio wynosi ona 5,0 - 5,5 m/s. Kierując się dalej na południe średnie prędkości wiatru osiągają wartości 4,5 - 5,0 m/s. Centralna i południowa część powiatu to zasięg średnich prędkości wiatru w zakresie 4,0 - 4,5 m/s. Według rozkładu średnich miesięcznych prędkości wiatru w województwie zachodniopomorskim najwyższe prędkości wiatru wystąpiły w miesiącach jesienno-zimowych (styczeń, listopad, grudzień), zaś najniższe latem (czerwiec i sierpień). Dominują tutaj wiatry z kierunku zachodniego, a najczęściej występującymi kierunkami wiatru były dla tego rejonu południowo-zachodni (SW), zachód – południowy - zachód (WSW).

Średnie miesięczne sumy opadów atmosferycznych w powiecie kształtowały się w okolicach 500 - 600 mm. Tylko rejon graniczący z miastem Szczecin charakteryzował się występowaniem opadów wyższych, w zakresie 600 - 700 mm, co może mieć związek z zależnością pomiędzy zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego i częstotliwością występowania opadów.

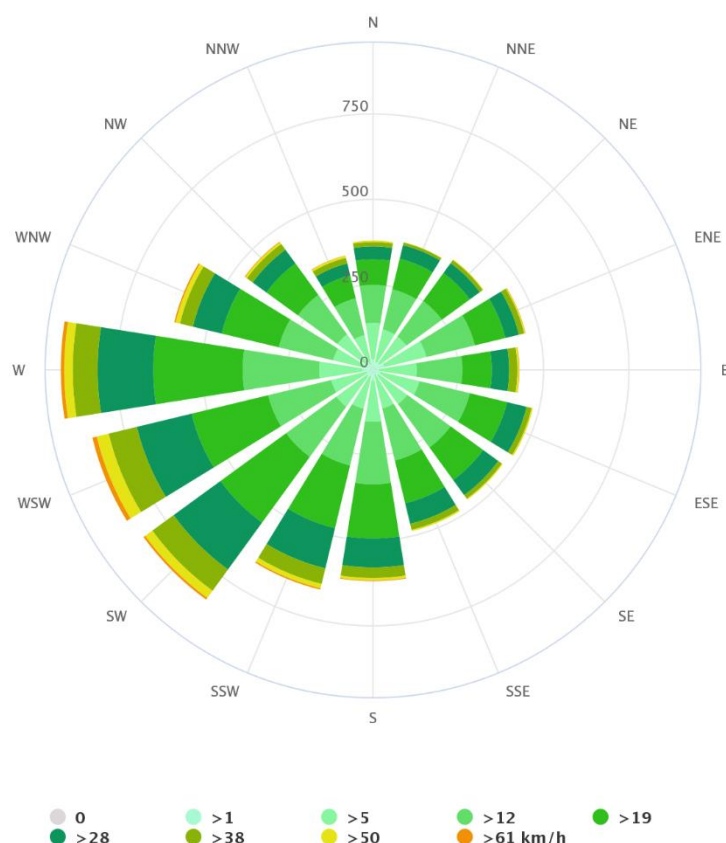
Wilgotność powietrza kształtuje się na poziomie ok. 70 %. Jesienią jest ona o prawie 10% większa niż wiosną.

Elementami mającymi szczególny wpływ na kształtowanie się klimatu na obszarze powiatu polickiego są m.in. zbiorniki wodne (Zalew Szczeciński, doliny ujścia Odry), wysoczyzny (Wzgórza Warszawskie, Wzgórza Bukowe, Wał Bezleśny) oraz duże kompleksy leśne (Puszcza Wkrzańska). Warunki wilgotnościowe kształtowane są głównie wskutek napływu oceanicznych mas powietrza.

Rysunek 7. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu polickiego.

źródło: www.meteoblue.com

Rysunek 8. Róża wiatrów powiatu polickiego.

źródło: www.meteoblue.com

2.7. Wody powierzchniowe i podziemne

2.7.1. Wody powierzchniowe

Powiat policki obejmuje swym zasięgiem regiony wodne: Dolnej Odry i region wodny Ücker (o powierzchni 8 km²). Jednostka ma silnie rozwiniętą sieć hydrograficzną. Południowa i środkowa część obszaru leży w zlewni Odry, zaś północna część – w zlewni Zalewu Szczecińskiego.

Omawiany obszar odwadniają trzy rzeki: Gunica (długość na terenie Powiatu 19,27 km), Karwia Struga (długość na terenie Powiatu 5,41 km) i Myślówka. Pozostałe cieką mają niewielkie przepływy, część z nich ma charakter okresowy.

RZGW w Szczecinie zarządza następującymi ciekami: Karpinka (długość na terenie Powiatu 8,25 km), Struga Wołczkowska (długość na terenie Powiatu 12,23 km), Mała Gunica (długość na terenie Powiatu 15,1 km), Struga Żurawia (długość na terenie Powiatu 7,49 km), Łarpia (długość na terenie Powiatu 3,67 km), Grzybica (długość na terenie Powiatu 5,5 km), Siedliczka (długość na terenie Powiatu 5,385 km), Przęsocińska Struga (długość na terenie Powiatu 3,585 km), Stobnica (długość na terenie Powiatu 0,86 km) oraz Gumieniec (długość na terenie Powiatu 4,82 km).

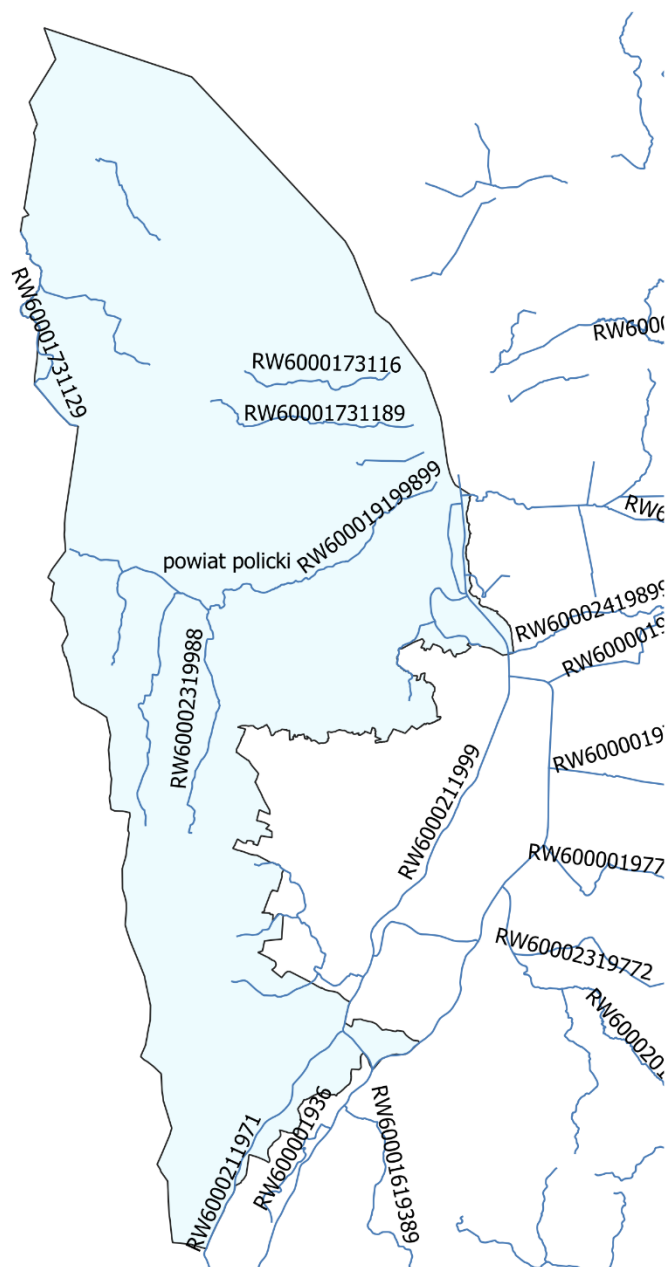
Z naturalnych zbiorników wodnych występujących na terenie Powiatu wymienić należy przede wszystkim największe jeziora: Świdwie (powierzchnia 294 ha), Myśliborskie Wielkie (powierzchnia 127,4 ha), Stolsko (powierzchnia 92,0 ha), Karpino (powierzchnia 60 ha), Myśliborskie Małe (powierzchnia 41,4 ha), Piaski (powierzchnia 32,2 ha). Pozostałe zbiorniki wodne nie przekraczają powierzchni 5 ha. Na terenie Powiatu znajduje się również Jezioro Nowowarpieńskie, będące jednocześnie zatoką Zalewu Szczecińskiego. Jego powierzchnia wynosi 18 km², z czego 8,9 km² znajduje się po stronie polskiej.

Obszar powiatu polickiego leży w zlewniach następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

Tabela 6. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu polickiego.

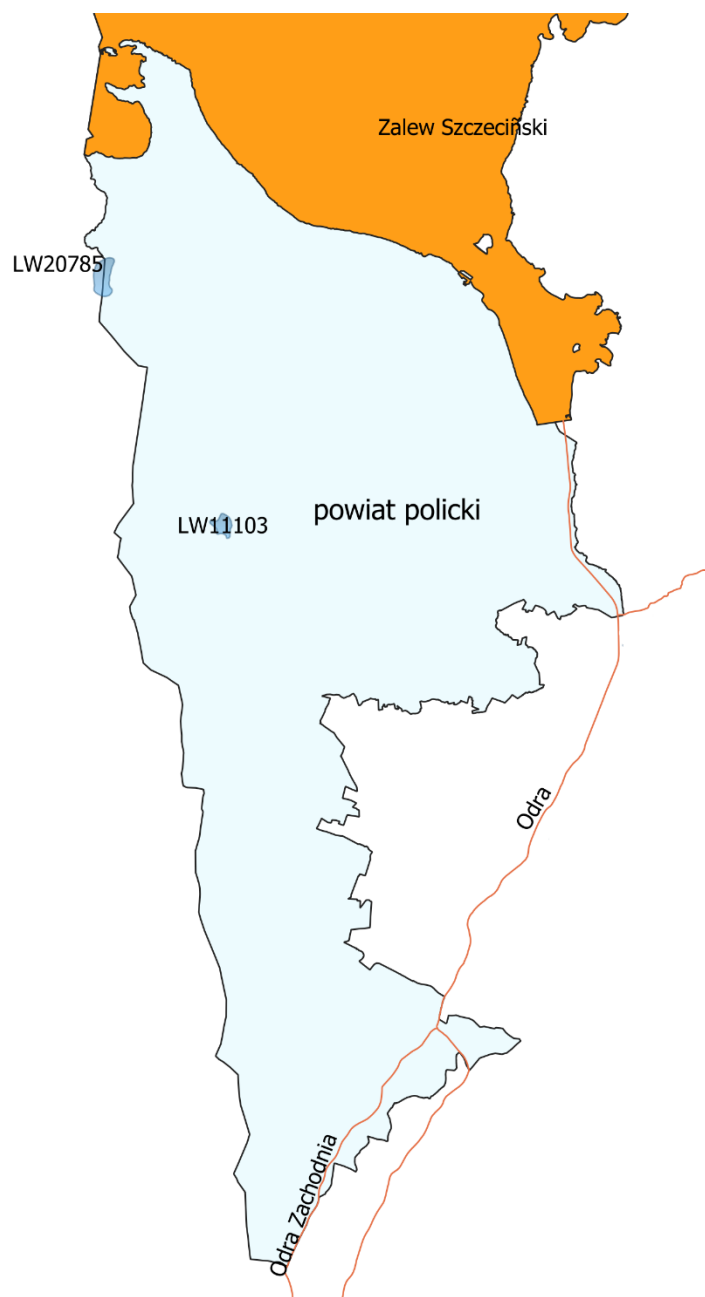
Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
rzeczne		
1.	RW600001936	Dopływ z Łęgów Odrzańskich II
2.	RW60000199529	Raduń
3.	RW6000019954	Kanał Policki
4.	RW60001619729	Bukowa
5.	RW60001719929	Łarpia
6.	RW60001731129	Myśliborka z jez. Myśliborskim Wielkim
7.	RW6000173116	Karwia Struga
8.	RW60001731189	Karpina
9.	RW60001731192	Dopł. z polderu Niekończycza
10.	RW600019199899	Gunica od Rowu Wołczkowskiego do ujścia
11.	RW6000211971	Odra od Odry Zachodniej do Parnicy
12.	RW6000211999	Odra od Parnicy do ujścia
13.	RW60002319988	Gunica do Rowu Wołczkowskiego z jez. Świdwie
14.	RW60002331152	Dopł. z polderu Warnołęka
jeziorne		
15.	LW11103	Świdwie
16.	LW20785	Myśliborskie Wielkie
przejściowe		
17.	TWIWB8	Zalew Szczeciński

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Rysunek 9. Powiat policki na tle rzecznych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

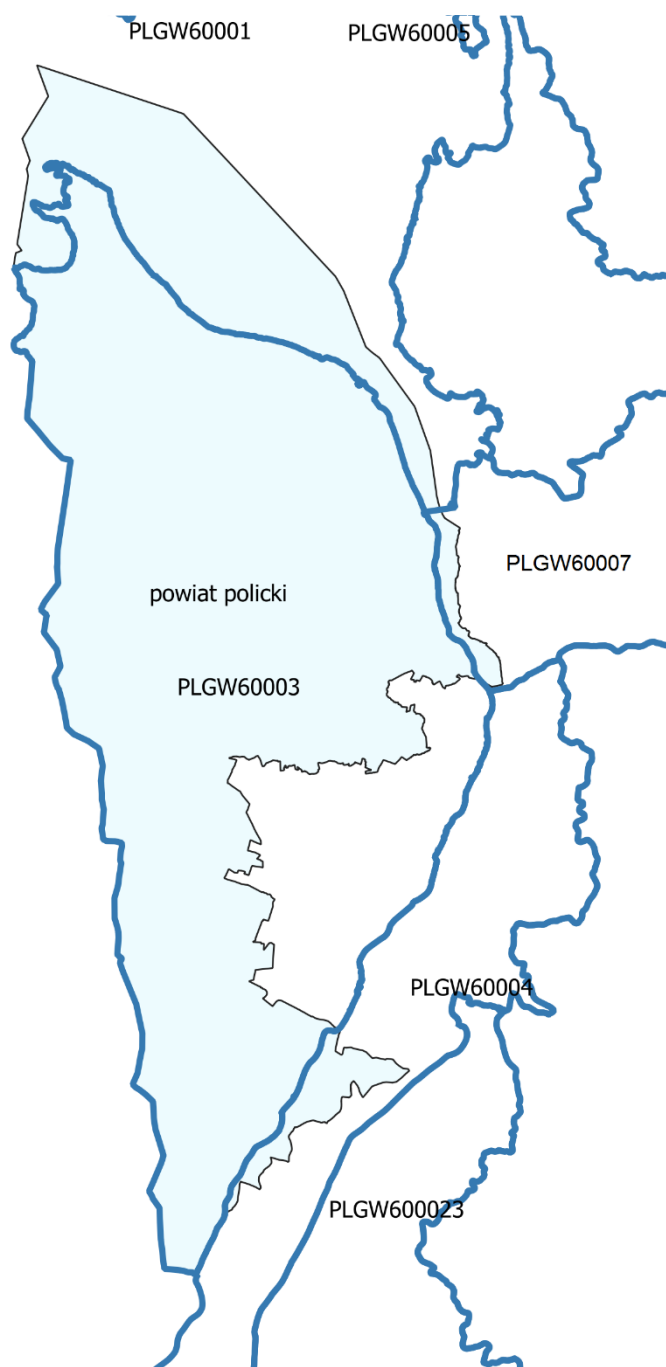
Rysunek 10. Powiat policki na tle jeziornych i przejściowych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

2.7.2. Wody podziemne

Obszar powiatu polickiego położony jest w obrębie pomorskiego regionu hydrogeologicznego, w zasięgu następujących Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd):

- JCWPd nr 3,
- JCWPd nr 4,
- JCWPd nr 7.

Rysunek 11. Lokalizacja JCWPd nr 3,4 oraz 7 na terenie powiatu polickiego.
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez PGW WP

Tabela 7. Charakterystyka JCWPd.

	PLGW60003	PLGW60004	PLGW60007
Powierzchnia [km²]	630,0	226,0	2 329,0
Województwo	zachodniopomorskie	zachodniopomorskie	zachodniopomorskie, lubuskie
Powiaty	policki, m. Szczecin	goleniowski, gryfiński, policki, m. Szczecin	zachodniopomorskie: goleniowski, stargardzki, choszczeński, drawski, policki, pyrzycki, łobeski, m. Szczecin lubuskie: strzelecko-drezdenecki
Dorzecze	Odry i Ucker	Odry	Odry
Region wodny	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni)	Odra, Zalew Szczeciński; Karpina, Karwia Struga, Gunica (I)	Odra (I)	Odra (I), Ina, Krępa (II)
Obszar bilansowy	S-V Lewobrzeżna Dolna Odra (Gunica - Ucker)	S-II Miedzyodrze	S-VI Ina
Liczba pięter wodonośnych	Trzy (3), tj.: – Piętro czwartorzędowe – Piętro paleogeńsko-neogeńskie – Piętro kredowe	Dwa (2), tj.: – Piętro czwartorzędu, – Piętro kredowe	Dwa (2), tj.: – Piętro czwartorzędu – Piętro fliszowe paleogeńsko-neogeńskie

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Główny Zbiornik Wód Podziemnych występujący na terenie powiatu polickiego (wg Informatora PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, wydane przez Państwowy Instytut Geologiczny oraz Państwowy Instytut Badawczy w 2017 roku, przy współpracy z Ministerstwem Środowiska oraz Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej) to GZWP nr 122 „Dolina kopalna Szczecin”.

Tabela 8. Charakterystyka GZWP nr 122.

Województwo	zachodniopomorskie
Powiat	policki, m. Szczecin
RZGW	Szczecin
Numer JCWPd	3
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincia Odry: RDO – region dolnej Odry i Zalewu Szczecińskiego
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników Pojezierzy Pomorskiego i Mazurskiego (GZWP w paśmie pojezierzy)
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	lewobrzeżna dolnej Odry
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Środkowoeuropejski (31): Pobrzeże Szczecińskie (313.2-3)
Typ zbiornika	porowy
Stratygrafia	czwartorzęd

Klasa jakości wody	II
Wodoprzewodność [m ² /d]	240–720
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	248
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	37 440
Podatność zbiornika na antropopresję	od bardzo podatnego, podatnego (6,5%) do średnio i mało podatnego (93,5%)

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Rysunek 12. Powiat policki na tle Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

2.8. Zasoby przyrodnicze

2.8.1. Formy ochrony przyrody

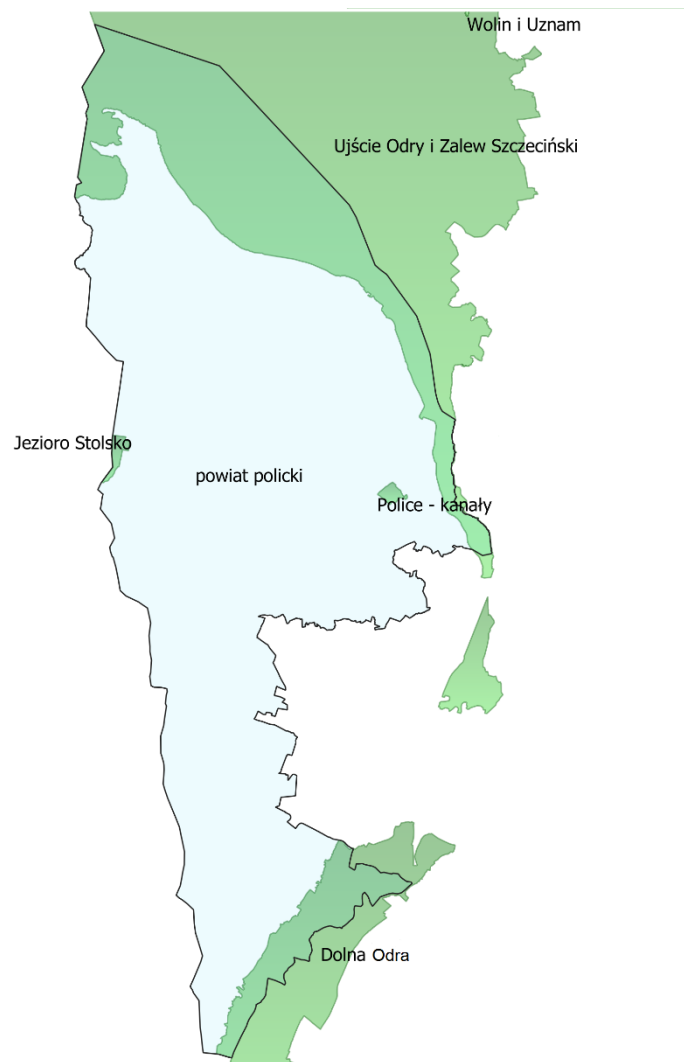
W powiecie polickim powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych zajmuje 2 208,73 ha, czyli 3,3% powierzchni powiatu. Na terenie powiatu polickiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- 1) Obszary Natura 2000:
  - Dolna Odra,
  - Jezioro Stolsko,
  - Police – Kanały,
  - Ujście Odry i Zalew Szczeciński,
  - Dolina Dolnej Odry,
  - Jezioro Świdwie,
  - Ostoja Wkrzańska,
  - Zalew Szczeciński.
- 2) Park krajobrazowy:
Park Krajobrazowy „Dolina Dolnej Odry”,
- 3) Rezerваты przyrody:
  - Kurowskie Błota,
  - Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem,
  - Kanał Kwiatowy,
  - Świdwie,
- 4) Użytki ekologiczne – 5 szt.,
- 5) Pomniki przyrody – 20 szt.

Tabela 9. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu polickiego.

ogółem	ha	2 208,43
rezerваты przyrody	ha	1 006,64
parki krajobrazowe	ha	1 262,00
rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody na obszarach chronionego krajobrazu	ha	97,78
użytki ekologiczne	ha	35,57

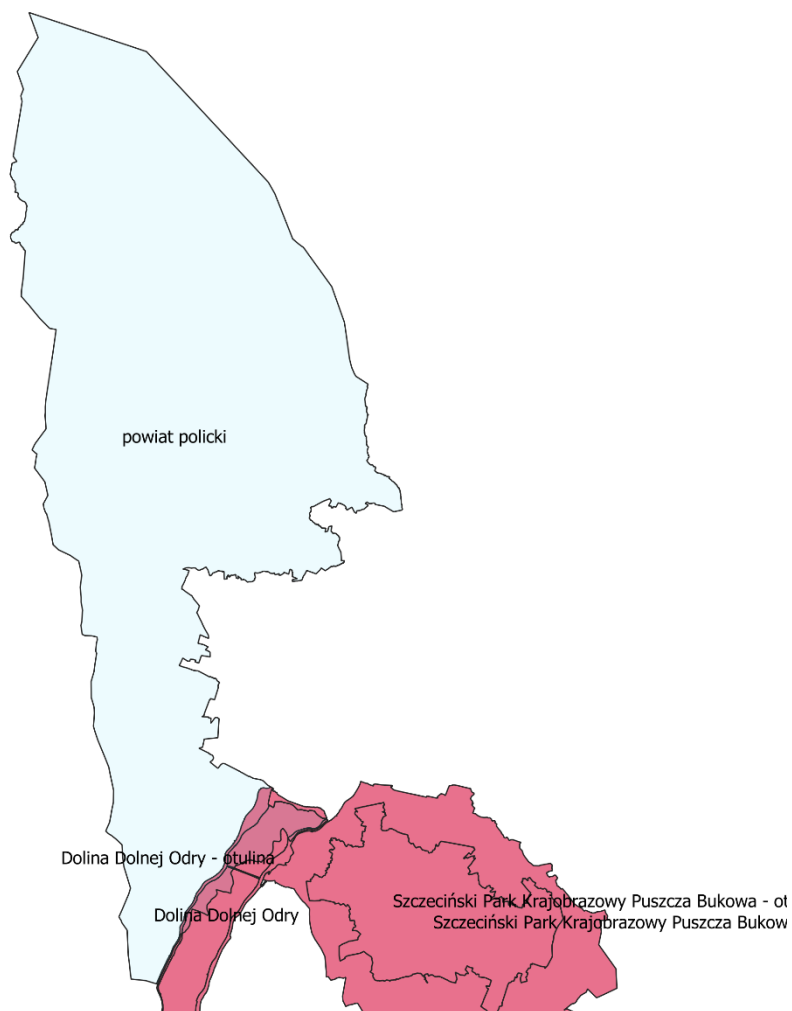
źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

Rysunek 13. Obszary Natura 2000 dyrektywa siedliskowa na terenie powiatu polickiego.
źródło: opracowanie własne

Rysunek 14. Obszary Natura 2000 dyrektywa ptasia na terenie powiatu polickiego.
źródło: opracowanie własne

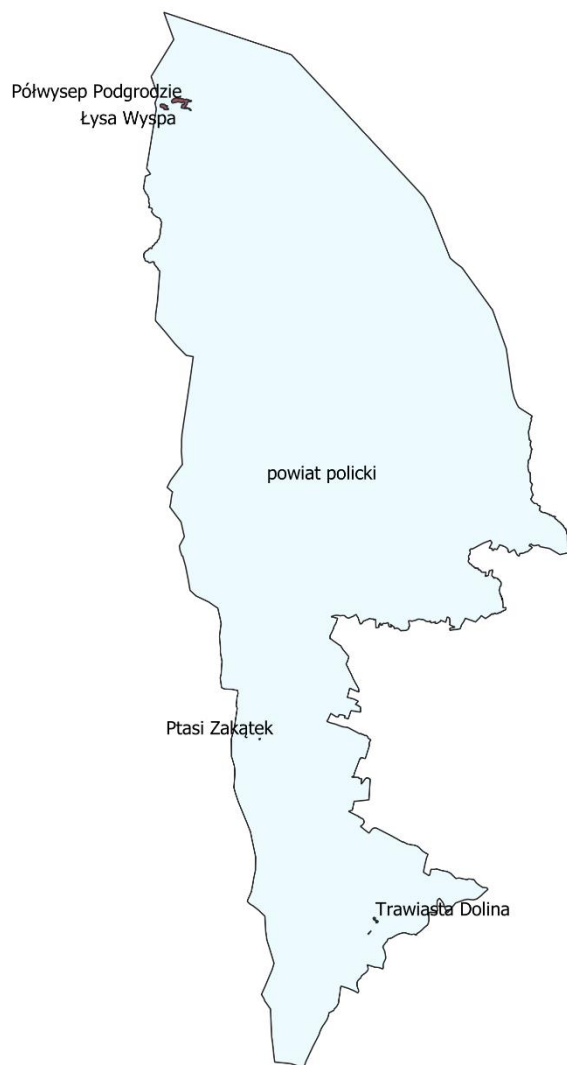
Rysunek 15. Parki krajobrazowe na terenie powiatu polickiego.

źródło: opracowanie własne

Rysunek 16. Rezerваты przyrody na terenie powiatu polickiego.

źródło: opracowanie własne

Rysunek 17. Użytki ekologiczne na terenie powiatu polickiego.
źródło: opracowanie własne

Rysunek 18. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie powiatu polickiego.
źródło: opracowanie własne

2.8.2. Korytarze ekologiczne

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) pod pojęciem korytarza ekologicznego rozumie się obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.

Przez teren powiatu polickiego przebiega korytarz ekologiczny „Puszcza Wkrzańska”. Ponadto niewielki fragment korytarza ekologicznego „Puszcza Goleniowska – Puszcza Koszalińska” obejmuje część rzeki Odry, znajdującą się w granicach administracyjnych powiatu polickiego. Wspólna granica obu korytarzy przebiega wodą co umożliwia migrację organizmów. Ich położenie przedstawiono poniżej.

Rysunek 19. Korytarze ekologiczne na terenie powiatu polickiego.

źródło: opracowanie własne

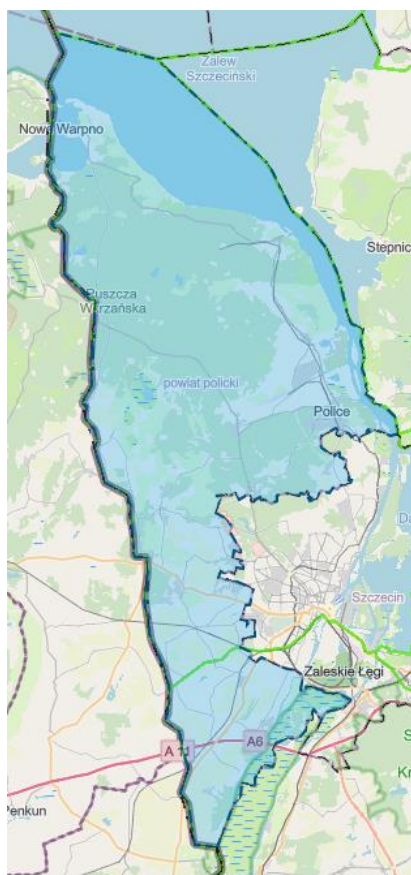
2.8.3. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu polickiego wynosi 23 603,15 ha, co daje lesistość na poziomie 34,4% (średnia krajowa wynosi 29,6%). Strukturę gruntów leśnych na terenie powiatu polickiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu polickiego.

Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	23 603,15
Lesistość	%	34,4
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	23,370,43
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	23 288,84
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	23 077,56
Grunty leśne prywatne	ha	232,72
Powierzchnia lasów	ha	22 858,73
Parki spacerowo – wypoczynkowe	szt.	2
	ha	7,37
Zieleńce	szt.	111
	ha	52,76
Zieleń uliczna	ha	36,61
Tereny zieleni osiedlowej	ha	34,91
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	95,04

źródło: GUS, stan na 31.12.2021 r.

Rysunek 31. Lasy na terenie powiatu polickiego.

źródło: www.bdl.lasy.gov.pl/porta/mapy/, opracowanie własne

2.9. Budowa geologiczna i zasoby kopalin

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu polickiego zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).

Lp.	Typ pozyskiwanych surowców	Nazwa złoża	Nr złoża	Powierzchnia złoża [ha]	Gmina	Stan zagospodarowania
1.	Piaski i żwiry	Karwowo	KN 4023	-	Kołbaskowo	złoże skreślone z bilansu zasobów
2.		Lubieszyn	KN 15535	1,765	Dobra (Szczecińska)	złoże rozpoznane szczegółowo
3.		Pilchowo II	KN 11939	1,810	Police	złoże rozpoznane szczegółowo
4.		Smolęcín I	KN 20046	4,042	Kołbaskowo	złoże rozpoznane szczegółowo
5.	Torfy	Pilchowo	TO 15611	1,218	Police	złoże rozpoznane szczegółowo
6.		Pilchowo II	TO 15607	1,177	Police	złoże rozpoznane szczegółowo
7.		Sławoszewo	TO 11941	1,349	Police	złoże rozpoznane szczegółowo
8.		Sławoszewo II	TO 11942	0,935	Dobra (Szczecińska)	złoże rozpoznane szczegółowo
9.		Tanowo	TO 11940	1,458	Police	złoże zagospodarowane
10.		Tanowo	TO 15608	0,722	Police	złoże rozpoznane szczegółowo
11.	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Przęsocin	IB 2490	28,972	Police	złoże rozpoznane wstępnie
12.		Wąwelnica	IB 2491	23,500	Dobra (Szczecińska)	złoże rozpoznane wstępnie

źródło: PIG - PIB

Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację złóż surowców na terenie powiatu polickiego.

Rysunek 20. Lokalizacja złóż surowców naturalnych na terenie powiatu polickiego.
źródło: opracowanie własne

2.10. Gleby

Rodzaje gleb występujące na terenie powiatu polickiego są determinowane przez rodzaj skał, na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach powiatu. Na jego terenie można wyróżnić następujące rodzaje gleb:

- **gleby bielcowe** – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały co nazywane jest bielcowaniem;
- **gleby brunatne** - powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach, można wśród nich wyróżnić:
  - **brunatno – kwaśne**, tworzące się na podłożach bogatych w związki fosforu, potasu, wapnia i magnezu;
  - **brunatno – wylugowane**, które cechują się wylugowaniem górnej części profilu z kationów zasadowych oraz brakiem zawartości węglanu wapnia, co ogranicza ich żyzność;
- **gleby torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o dużej, stałej wilgotności. Zachodzi w nich bagienny proces torfotwórczy związany z przemianami materii organicznej w warunkach beztlenowych i przy dużej wilgotności;
- **gleby torfowo-murszowe** – gleby te powstają z torfów przekształconych częściowo lub w całości, w gleby murszowe. Murszenie polega na stopniowej mineralizacji i humifikacji torfu pod wpływem osuszania oraz działania drobnoustrojów;
- **gleby mułowo – torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o stałej, dużej wilgotności.

Klasy bonitacyjne

Na terenie powiatu polickiego występują gleby klas bonitacyjnych I - VI.

Tabela 11. Klasy bonitacyjne gleb.

klasa I	Gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne).
klasa II	Gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I.
klasa III	Gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji.
klasa IV	Gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone).
klasa V	Gleby orne słabe. Są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne. Do tej klasy zaliczmy również gleby położone na terenach nie zmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają.
klasa VI	Gleby orne najłabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

źródło: Tabela klas gruntów.

Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu polickiego

Dane statystyczne na temat struktury użytków rolnych zostały zestawione poniżej.

Tabela 12. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu polickiego.

			powiat policki	
Powierzchnia ogólna gruntów			ha	66 449
Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne		12 929
		sady		112
		łąki trwałe		5 057
		pastwiska trwałe		1 752
		grunty rolne zabudowane		584
		grunty pod stawami		20
		grunty pod rowami		293
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych		295
	Nieużytki			3 306
Grunty leśne	las			23 592
	grunty zadrzewione i zakrzewione			143
Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkalne			921
	tereny przemysłowe			1 234
	inne tereny zabudowane			519
	zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy			332
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe			215
	użytki kopalne			2
	tereny komunikacyjne	drogi		1 297
		tereny kolejowe		170
		inne tereny komunik		6
		grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych		92
Grunty pod wodami	morskimi wewnętrznymi			12 247
	powierzchniowymi płynącymi			806
	powierzchniowymi stojącymi			83
Tereny różne				442
Użytki ekologiczne				0

źródło: Starostwo Powiatowe w Policach, stan na dzień 1 stycznia.2021 r.

3. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Polickiego

Realizacja działań wyznaczonych w Programie została zaprezentowana z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. Stopień realizacji zadań opisany został strzałkami:

↑ - zadanie zrealizowane   → - zadanie w trakcie realizacji
↔ - zadanie ciągle   ↓ - zadanie nie zrealizowane

3.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 65 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 13. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu			
Kierunek: Zarządzanie jakością powietrza w powiecie polickim			
1.	Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programów Ograniczenia Niskiej Emisji lub Planów Gospodarki Niskoemisyjnej.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
2.	Opracowanie MPZP z uwzględnieniem korytarzy przewietrzania miast w pracach planistycznych, przede wszystkim dla obszarów występowania przekroczeń wartości normatywnych stężeń substancji.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
3.	Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń (np. wymiana źródeł ciepła, termomodernizacja budynków, ale także promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego).	własne: powiat policki monitorowane: gminy powiatu polickiego, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	↑
Kierunek: Poprawa efektywności energetycznej			
4.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana (na ekologiczne) konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych.	monitorowane: mieszkańcy powiatu, zarządcy nieruchomości, gminy powiatu polickiego	↑
5.	Przebudowa, modernizacja i doposażenie lokalnych kotłowni.	monitorowane: mieszkańcy powiatu, zarządcy nieruchomości, gminy powiatu polickiego	↑
6.	Wymiana źródła ciepła w ramach Zachodniopomorskiego Programu Antysmogowego na terenie Gminy Police.	monitorowane: Gmina Polic	↓

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
7.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych.	monitorowane: mieszkańcy powiatu, zarządcy nieruchomości, gminy powiatu polickiego	↑
8.	Termomodernizacja budynku hali sportowej młodzieżowego ośrodka wychowawczego w Trzebieży.	własne: powiat policki	↑
9.	Zwiększenie efektywności energetycznej budynku pływalni przy Zespole Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach poprzez wykonanie prac modernizacyjnych.	własne: powiat policki	↑
10.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych w powiecie polickim.	własne: powiat policki	↑
11.	Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów cieplnych.	monitorowane: zakłady energetyki ciepłej, zakłady komunalne, zarządzający siecią ciepłowniczą	↑
12.	Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, przedsiębiorstwa, ZODR	↑
13.	Promowanie technologii niskoenergetycznych i pasywnych w budownictwie indywidualnym i zbiorowym.	własne: powiat policki monitorowane: gminy powiatu polickiego, przedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe	↓
Kierunek: Wzrost wykorzystywania OZE na potrzeby produkcji energii elektrycznej			
14.	Instalowanie OZE na budynkach użyteczności publicznej, usługowych oraz mieszkalnych (mikroinstalacje).	gminy powiatu polickiego, mieszkańcy	↑
15.	Oświetlenie dróg gminnych z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych .	monitorowane: Gmina Dobra	↑
16.	Prowadzenie akcji promocyjnych dotyczących wykorzystania OZE.	własne: powiat policki monitorowane: gminy powiatu polickiego, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	↑
Kierunek: Zwiększenie efektywności i zarządzania w sektorze transportowym			
17.	Budowa i przebudowa dróg.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, zarządzający drogami	↑
18.	Przebudowa drogi Police- Szczecin przez miejscowość Przęsocin.	własne: powiat policki	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
19.	Przebudowa drogi powiatowej Nr 3923Z Szczecin-Warnik w m. Stobno.	własne: powiat policki	↑
20.	Budowa infrastruktury drogowej na potrzeby Szczecińskiej Kolei Metropolitalne.	monitorowane: Gmina Police	↑
21.	Budowa nowego połączenia drogowego miejscowości Bezrzecze i Wołczkowo z miastem Szczecin.	monitorowane: Gmina Dobra	↑
22.	Budowa dróg na osiedlu w Dobrej, ul. Plenerowa, Projektowa Porcelanowa , Poetycka.	monitorowane: Gmina Dobra	↑
23.	Budowa ul. Przytulnej w Dobrej wraz z infrastrukturą.	monitorowane: Gmina Dobra	→
24.	Modernizacja dróg płytami drogowymi.	monitorowane: Gmina Dobra	↑
25.	Budowa drogi Azaliowej, Perłowej w Bezrzeczu.	monitorowane: Gmina Dobra	→
26.	Wołczkowo budowa ul. Malinowej wraz z infrastrukturą.	monitorowane: Gmina Dobra	→
27.	Wołczkowo budowa ul. Piaskowej wraz z Infrastrukturą.	monitorowane: Gmina Dobra	→
28.	Dołuje, budowa drogi Brzoskwiniowej.	monitorowane: Gmina Dobra	→
29.	Budowa ulic w Dobrej Jaworowa, Białej Brzozy, Kasztanowa, Jaśminowa.	monitorowane: Gmina Dobra	→
30.	Budowa drogi krajowej nr 10 na odcinku granica państwa Lubieszyn Szczecin.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
31.	Przebudowa drogi powiatowej ul. Górna w Bezrzeczu.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
32.	Budowa dróg w Bezrzeczu (osiedle za Stokrotką).	monitorowane: Gmina Dobra	→
33.	Budowa ul. Elżbiety w Mierzynie.	monitorowane: Gmina Dobra	↑
34.	Budowa ul. Mierzyńskiej (od ul. Milenijnej do skrzyżowania z ul. Okulickiego) w Mierzynie.	monitorowane: Gmina Dobra	↑
35.	Budowa ul. Mierzyńskiej i Wędrownej (od skrzyżowania z ul. Okulickiego do ul. Kolorowej) w Mierzynie	monitorowane: Gmina Dobra	→
36.	Budowa drogi gminnej na dz. nr 211/2, 866/4, 273 i 862/6 położonych w Dobrej	monitorowane: Gmina Dobra	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
37.	Budowa drogi ul. Zgodna w Mierzynie.	monitorowane: Gmina Dobra	→
38.	Budowa ulic Stokrotki, Jodłowej, Platanowej, Cyprysowej, Sekwojowej, Oliwkowej, Bukowej i Na Stoku w Dobrej	monitorowane: Gmina Dobra	→
39.	Budowa drogi gminnej ul. Spółdzielców od nr 10 do 17 (garaże).	monitorowane: Gmina Dobra	↑
40.	Budowa drogi ul. Wilanowska.	monitorowane: Gmina Dobra	→
41.	Modernizacja ul. Wesolej oraz ul. Zacisznej w Mierzynie.	monitorowane: Gmina Dobra	→
42.	Budowa dróg gminnych w m. Warzymice obejmujące ul. Turkusową, Wrzosową, Oliwkową, Żłotą wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem ulicznym.	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	→
43.	Rozbudowa drogi powiatowej Nr 3923Z Szczecin-Warnik na odcinku od ul. Okulickiego w Szczecinie do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 3922Z Stobno-Mierzyn.	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	→
44.	Modernizacja dróg dojazdowych do pól na terenie Gminy Kołbaskowo w miejscowości Stobno.	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	→
45.	Budowa nowej drogi gminnej do terenów inwestycyjnych usługowo- produkcyjnych w Gminie Kołbaskowo.	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	→
46.	Budowa systemów sterowania ruchem.	monitorowane: zarządzający drogami	↓
Kierunek: Ograniczenie emisjogenności transportu			
47.	Utrzymanie w czystości dróg i ulic w celu ograniczenie emisji wtórnej wynikającej z unoszenia pyłu z podłoża.	własne: powiat policki, monitorowane: gminy powiatu polickiego, zarządcy dróg	↔
48.	Zintensyfikowanie ruchu rowerowego poprzez likwidację barier technicznych i tworzenie nowych ścieżek rowerowych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, zarządcy dróg	↑
49.	Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż drogi powiatowej 3923 Szczecin – Warnik do skrzyżowania z drogą powiatową nr 3922Z Mierzyn – Stobno.	własne: powiat policki	↑
50.	Ścieżka rowerowa na historycznej kolejce wąskotorowej Casekow – Penkun - Odra przez gminy Casekow – Penkun- Krackow –Grambow – Kołbaskowo.	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
51.	Budowa ścieżki rowerowej Łęgi – Stolec.	monitorowane: Gmina Dobra	↑
52.	Budowa ścieżki rowerowej Buk przejście graniczne – Lubieszyn.	monitorowane: Gmina Dobra	→
53.	Budowa ścieżki rowerowej Mierzyn-granica państwa.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
54.	Budowa ścieżki rowerowej od ul Łukasieńskiego do ul. Waleckiej (Topolowa).	monitorowane: Gmina Dobra	↓
55.	Ścieżka rowerowa "Zielona granica".	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	→
56.	Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych wraz z urządzeniami związanymi z integracją transportu.	monitorowane: gminy powiatu polickiego Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, PKP PLK S.A.	↑
57.	Utrzymanie przewozów transportu zbiorowego oraz wytworzonej infrastruktury drogowej na potrzeby Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej.	monitorowane: Gmina Police	↑
58.	Wymiana lub modernizacja taboru komunikacji publicznej na bardziej przyjazny środowisku.	monitorowane: zarządzający komunikacją	↑
59.	Poprawa systemu komunikacji publicznej polegające m.in. na budowie, przebudowie chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R itp.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, zarządzający drogami, zarządzający komunikacją miejską	↑
60.	Budowa zatoki autobusowej w Rzędzinach.	monitorowane: Gmina Dobra	→
61.	Budowa zatoki autobusowej w Kościecinie.	monitorowane: Gmina Dobra	→
Kierunek: Ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych i energochłonności gospodarki			
62.	Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych.	monitorowane: Przedsiębiorstwa	↑
63.	Budowa i modernizacja systemów i urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych.	monitorowane: Przedsiębiorstwa	↓
64.	Rozwój energetyki rozproszonej, szczególnie opartej na kogeneracji energii cieplnej i elektrycznej.	monitorowane: Przedsiębiorstwa	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu			
Kierunek: Wzmocnienie systemu wykorzystania odnawialnych źródeł energii w skali powiatu polickiego			
65.	Upięknienie ruchu w miastach poprzez rozproszenie ruchu (budowa obwodnic), wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego oraz stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego.	monitorowane: zarządzający drogami	↑

1. Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programów Ograniczenia Niskiej Emisji lub Planów Gospodarki Niskoemisyjnej

Gmina Police

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Police został przyjęty uchwałą Nr IX/97/2019 Rady Miejskiej w Policach z dnia 28 maja 2019 r. Jest on na bieżąco monitorowany.

Gmina Dobra

Ostatnia aktualizacja Programu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Dobra miała miejsce w 2019 roku (uchwała Nr IV/61/2019 Rady Gminy Dobra z dnia 28 marca 2019 r.) Jest on na bieżąco monitorowany.

Gmina Nowe Warpno

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nowe Warpno został przyjęty uchwałą Nr XVII/100/2016 Rady Miejskiej w Nowym Warpnie z dnia 28 czerwca 2016 r. Jest on na bieżąco monitorowany.

Gmina Kołbaskowo

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kołbaskowo został przyjęty uchwałą Nr XXI/207/2016 Rady Gminy Kołbaskowo z dnia 27 czerwca 2016 r. Jest on na bieżąco monitorowany.

2. Opracowanie mpzp z uwzględnieniem korytarzy przewietrzania miast w pracach planistycznych, przede wszystkim dla obszarów występowania przekroczeń wartości normatywnych stężeń substancji

Gmina Police

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pn.: „Nadbrzeżna- Kresowa” uchwalonym uchwałą nr XXI/210/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r. i pn.: „Gmina Zachód” uchwalonym uchwałą nr XXXV/370/2021 z dnia 26 października 2021 r. wskazano przestrzenie wolne od zabudowy pokryte roślinnością urządzoną lub dziko rosnącą.

3. Promowanie rozwiązań przyczyniających się do redukcji emisji zanieczyszczeń (np. wymiana źródeł ciepła, termomodernizacja budynków, ale także promowanie ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego)

Gmina Police

Promowanie transportu publicznego poprzez zapewnienie:

- darmowej komunikacji w związku z Dniem Wszystkich Świętych;
- bezpłatnej komunikacji miejskiej dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych z terenu gminy Police.

Koszt zadania w raportowanych latach wyniósł 2 318 560,00 zł i został pokryty środkami pochodzącymi z budżetu Gminy Police.

Gmina Dobra

Wójt Gminy Dobra podpisał porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie wsparcia przez Gminę Dobra działań mających na celu realizację programu priorytetowego „Czyste powietrze”, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

W ramach Porozumienia uruchomiono punkt konsultacyjno – informacyjny wspierający mieszkańców gminy w procesie przygotowania, złożenia i rozliczenia wniosku o dofinansowanie.

Gmina Kołbaskowo

Na stronie Gminy regularnie publikowane są materiały odnośnie wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji, możliwych dofinansowań oraz pomocy.

Gmina Nowe Warpno

W ramach zawartego Porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w Gminie Nowe Warpno został uruchomiony punkt informacyjno – konsultacyjny Programu „Czyste Powietrze”.

4. Modernizacja, likwidacja lub wymiana (na ekologiczne) konwencjonalnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych

Gmina Police

Gmina rokrocznie planuje w budżecie środki finansowe na modernizację systemów grzewczych przez mieszkańców gminy Police. Wsparcie finansowe dla osób spełniających kryteria ma formę dotacji celowej. W latach 2020-2021 Gmina Police przeznaczyła na wskazany cel środki finansowe z budżetu, pochodzące z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, w łącznej wysokości 97 610,59 zł.

Ponadto, w raportowanych latach WFOŚiGW udzielił 123 dotacje dla mieszkańców gmin powiatu polickiego w ramach programu „Czyste Powietrze” na zakup lub modernizację źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych.

5. Przebudowa, modernizacja i doposażenie lokalnych kotłowni

W 2020 roku wykonano prace remontowe i naprawcze kotła centralnego ogrzewania w Klubie w Wąwelnicy, należącego do Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej. Wykonane zostały również przeglądy i naprawy pozostałych kotłów.

6. Wymiana źródła ciepła w ramach Zachodniopomorskiego Programu Antysmogowego na terenie Gminy Police

Na obszarze Gminy Police nie występowało o dofinansowanie do wymiany ze źródła ciepła w ramach Zachodniopomorskiego Programu Antysmogowego.

7. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych

Gmina Police

Gmina zrealizowała następujące projekty:

- „Termomodernizacja budynków mieszkalnych socjalnych przy ul. Bankowej 20 oraz Bankowej 22 w Policach”, który dotyczył modernizacji systemu centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej, ocieplenia ścian zewnętrznych, modernizacji systemu oświetlenia w częściach wspólnych budynku, ocieplenia dachu, modernizacji systemu wentylacji oraz wymiany stolarki zewnętrznej.
Koszt tej inwestycji wyniósł 4 303 090,37 zł i został sfinansowany środkami pochodzącymi z RPO WZ 2014-2020, w kwocie 2 412 599,80 zł, oraz budżetu Gminy Police w kwocie 1 890 490,57 zł.
- Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Policach (elewacja z termomodernizacją, stolarka drzwiowa i okienna),
- Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Bankowej 18.

W raportowanych latach WFOŚiGW w ramach programu „Czyste Powietrze” udzielił mieszkańcom powiatu polickiego następujących dotacji dotyczących termomodernizacji:

- na zakup i montaż wentylacji mechanicznej – 20 dotacji,
- na zakup i wymianę drzwi zewnętrznych – 28 dotacji,
- na zakup i wymianę stolarki zewnętrznej (okien i drzwi balkonowych) – 31 dotacji,
- na docieplenie przegród budowlanych – 44 dotacje.

8. Termomodernizacja budynku hali sportowej Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Trzebieży

W 2020 roku rozpoczęła się realizacja zadania termomodernizacji budynku hali sportowej Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Trzebieży. Zakres rzeczowy projektu obejmuje prace modernizacyjne, tj.: modernizację wentylacji mechanicznej; modernizację oświetlenia wewnętrznego budynku; modernizację przegrody: podłoga, stolarka okienna i drzwiowa, dach; modernizację systemu grzewczego; modernizację systemu c.w.u. - montaż instalacji fotowoltaicznej.

Prognozowany koszt inwestycji wyniesie 2 835 990,80 zł i zostanie sfinansowany ze środków unijnych w ramach projektu RPZP.0206.00.32-B004/18 pn. „Termomodernizacja budynku hali sportowej Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Trzebieży”, w kwocie 2 350 242,14 zł, oraz budżetu Powiatu Polickiego: 485 748,66 zł.

9. Zwiększenie efektywności energetycznej budynku pływalni przy Zespole Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach poprzez wykonanie prac modernizacyjnych

W 2020 roku rozpoczęły się prace związane z zadaniem zwiększenia efektywności energetycznej budynku pływalni przy Zespole Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach poprzez wykonanie prac modernizacyjnych. Zakres rzeczowy projektu obejmował prace modernizacyjne, tj.: modernizację instalacji c.o. i c.w.u., docieplenie stropodachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych (w tym ścian w gruncie), modernizację wentylacji mechanicznej, montaż instalacji fotowoltaicznej (45 szt. paneli o łącznej powierzchni 77,6 m²), modernizację instalacji elektrycznej.

Koszt inwestycji wyniósł 6 909 684,47 zł, i został pokryty środkami budżetu Powiatu Polickiego, budżetu Gminy Police oraz środkami unijnymi w ramach projektu RPZP.0206.00.32-B005/18 pn. „Zwiększenie efektywności energetycznej budynku Pływalni przy Zespole Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach poprzez wykonanie kompleksowych prac termomodernizacyjnych”.

10. Poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych w powiecie polickim

Gmina Police

Termomodernizacja obiektu sali gimnastycznej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. M. Grzegorzewskiej w Policach, poprzez wymianę stolarki okiennej. Koszt inwestycji wyniósł 155 472,00 zł, a środki pochodziły z budżetu Powiatu Polickiego.

Gmina Dobra

W 2020 roku zakończył się projekt „Termomodernizacja Publicznych Szkół Podstawowych w Dołujach i Rzędzinach w Gminie Dobra”. Projekt swoim zakresem obejmował roboty termomodernizacyjne:

- Publicznej Szkoły Podstawowej w Dołujach: (drzwi nowe zamurowania stolarki, docieplenie-stropodach)
- Publicznej Szkoły Podstawowej w Rzędzinach (nowa stolarka drzwiowa, docieplenie ścian zewnętrznych). W ramach prac wykonane zostały także liczniki ciepła z montażem oraz niezbędne koszty dodatkowe przy dociepleniu elewacji dla budynków szkół.

Koszt inwestycji wyniósł 1 020 336,32 zł, z czego: 578 416,98 zł pochodziło z RPO WZ 2014-2020, zaś 441 919,34 zł z budżet uGminy Dobra.

11. Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów ciepłych

W ramach rozbudowy i modernizacji sieci ciepłowniczej Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej (PEC) S.A. w Policach zrealizowało inwestycje:

- w 2020 r. wybudowano ok. 800 m. sieci ciepłowniczej, w tym 13 nowych przyłączy ciepłych (z rur preizolowanych) oraz 9 węzłów ciepłych,
- w 2021 r. wybudowano ok. 900 m. sieci ciepłowniczej, w tym 7 nowych przyłączy ciepłych (z rur preizolowanych) oraz 4 węzły ciepłe. Ponadto wymieniono odcinek ok. 150 m. sieci ciepłowniczej kanałowej na sieć preizolowaną.

Koszt tych inwestycji wyniósł 1 738 457,43 zł i w całości został pokryty ze środków własnych PEC Police S.A.

12. Modernizacja i wymiana na energooszczędne (w tym wykorzystujące OZE) systemów oświetlenia ulicznego oraz oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej

Gmina Dobra

W roku 2021 gmina wybudowała oświetlenie uliczne z energooszczędnymi oprawami typu LED:

- w miejscowości Dobra na ulicach: Dereszowej, Ułańskiej, Oliwkowej, Nagietkowej,
- w miejscowości Wołczkowo na ul. Szarotki,
- na odcinku od Bezrzecza do Wołczkowa (oświetlona została ul. Słoneczna),
- w miejscowości Dołuje na ul. Łosiowej,
- na odcinku od Dołuj do Kościna (oświetlona została ul. Żubrza),
- oświetlono chodnik od Grzecznicy w kierunku Dobrej,
- w miejscowości Buk - przy kościele.

W roku 2021 oświetlenie solarne nowej technologii w postaci inteligentnych lamp solarnych typu LED zostało ustawione w liczbie 33 sztuk lamp na ulicach:

- Akacyjnej w Mierzynie w liczbie 12,
- Komercyjnej w Mierzynie w liczbie 12,
- Cisowej w Mierzynie w liczbie 3,
- Łukasińskiego w Mierzynie w ilości 3,
- Kościelnej w liczbie 2 w Bezrzeczu,
- Białej Brzozy w Dobrej jako doświetlenie 1 lampą.

Gmina Kołbaskowo

Wymiana drogowych lamp oświetleniowych na lampy energooszczędne na obszarze gminy. Zadanie to było podzielone na 16 etapów – odcinków dróg. Koszt inwestycji wyniósł 705 056,00 zł.

13. Promowanie technologii niskoenergetycznych i pasywnych w budownictwie indywidualnym i zbiorowym

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

14. Instalowanie OZE na budynkach użyteczności publicznej, usługowych oraz mieszkalnych (mikroinstalacje).

Gmina Police

Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku gminnym przy ul. Portowej 5 w Policach. Koszt inwestycji wyniósł 30 000,00 zł, środki pochodziły z budżetu Gminy Police.

Gmina Kołbaskowo

Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie nieczynnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne w m. Smolęcín. Koszt inwestycji wyniósł 11 547,24 zł, a środki pochodziły z budżetu Gminy Kołbaskowo.

Zrealizowany projekt pod nazwą „Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w Gminie Kołbaskowo poprzez zakup i montaż 4 instalacji fotowoltaicznych w jednostkach oświatowych o łącznej mocy 190 kW”. Koszt inwestycji wyniósł 281 842,20 zł, a środki pochodziły z budżetu Gminy Kołbaskowo.

W raportowanych latach WFOŚiGW, w ramach programu „Czyste Powietrze” udzielił mieszkańcom gmin powiatu polickiego 44 dotacje na zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej.

Mieszkańcy powiatu polickiego w swoim zakresie również dokonywali montażu mikroinstalacji fotowoltaicznej.

15. Oświetlenie dróg gminnych z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych

W maju 2021 roku zakończyły się prace na terenie gminy Dobra, w ramach których zostały zainstalowane lampy typu Street S-08R PLUS. Wykonano montaż 66 sztuk lamp solarnych na 11 ulicach w gminie. Dla wszystkich lokalizacji zostały zainstalowane takie same lampy. Aby uzyskać najlepsze doświetlenie paneli z uwagi na usytuowanie lamp względem stron najbardziej nasłonecznionych, zmieniono jedynie ustawienia paneli dodatkowych na ulicach, które tego wymagały. Lampy po zamontowaniu zostały ustawione w taki sposób, aby bezpośrednio po ich montażu mogły spełniać swoją funkcję. Każda lampa wyposażona jest w system sterujący, dzięki któremu poprzez dołączony pilot zdalnego sterowania istnieje możliwość dostosowania jasności świecenia, czasu świecenia oraz trybu oświetlenia do zmieniających się warunków

16. Prowadzenie akcji promocyjnych dotyczących wykorzystania OZE

Na stronach internetowych gmin powiatu polickiego pojawiały się informacje dotyczące wykorzystanie OZE.

17. Budowa i przebudowa dróg

Działania inwestycyjne związane z budową i przebudową dróg na terenie powiatu polickiego zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 14. Inwestycje związane z budową i przebudową dróg w powiecie polickim.

Lp.	Kwota inwestycji	Źródło finansowania	Opis zadania
Gmina Police			
1.	207 526,87 zł	Budżet Gminy + środki zewnętrzne	Przebudowa odcinka ulicy Polickiej w miejscowości Tanowo - poniesiono wydatek na realizację robót budowlanych związanych z II etapem przebudowy odcinka ulicy od skrzyżowania z ul. Szczecińską do skrzyżowania z ul. Dębową.
2.	2 102 542,21 zł	UE w ramach RPO	Przebudowa wiaduktu na ul. Kuźnickiej w Policach. Wydatkowano środki finansowe na dokończenie robót budowlanych związanych z przebudową wiaduktu w ciągu ul. Kuźnickiej w Policach oraz na dokonanie płatności na rzecz zgłoszonych przez firmę Energopol-Szczecin S.A. podwykonawców, z którymi nie uregulował wynagrodzenia za zrealizowane prace (solidarna odpowiedzialność).
3.	31 565,69 zł	Budżet Gminy + środki zewnętrzne	Budowa drogi (ciągu pieszo-jezdnego) łączącej ul. Chodkiewicza z cmentarzem komunalnym przy ul. Tanowskiej. Wydatkowano środki finansowe na końców

Lp.	Kwota inwestycji	Źródło finansowania	Opis zadania
			płatnością za opracowanie dokumentacji projektowej (po otrzymaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę) oraz na opracowanie dokumentacji projektowej opłatę przyłączeniową zaprojektowanego oświetlenia do sieci elektroenergetycznej oraz budowa ciągu pieszego po drugiej ulicy).
4.	2 203 758,60	Fundusz Dróg Lokalnych	Przebudowa ulicy Polnej w Trzebieży Wydatkowano środki finansowe na realizację robót budowlanych związanych z przebudową ulicy.
5.	453 539,22 zł	Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego	Przebudowa dr. nr 115 odc. Tanowo – rzeka Gunica / km. 19+000 do 15+500 – o dł. 0,500 km.
Gmina Dobra			
6.	-	-	Mierzyn, zmodernizowano ul. Zakładową. W ramach remontu przebudowano konstrukcję jezdni i skrzyżowanie z ul. Welecką, wykonano nowe chodniki i zjazdy do posesji oraz zmodernizowano sieci: wodociągową, sanitarną i deszczową
7.	18 699,19 zł	Budżet Gminy	Budowa drogi w Dobrej ul. Dębowa sięgacz – w 2021 r. rozpoczęły się prace w zakresie budowy, zakresem inwestycji jest m.in. przebudowę zjazdu, budowę nawierzchni.
8.	124 393,90 zł	Budżet Gminy	Dołuje, ul. Piękna budowa drogi wraz z infrastrukturą oraz chodnikiem do ul. Lisiej. Zakres robót obejmował wykonanie ulicy Pięknej wraz z infrastrukturą w zakresie ETAPU I - odcinek A-B. Odcinek A-B - ciąg pieszy wraz z oświetleniem, tj. budowa chodnika na odcinku od ulicy Lisiej do projektowanego placu do zawracania (odcinek B-C). Budowa chodnika stanowi bezpośrednie połączenie komunikacyjne piesze do istniejącego trenu rekreacyjnego. Długość chodnika to 104,11 mb – przebieg prostoliniowy.
Gmina Kołbaskowo			
9.	984 775,78 zł	Budżet Gminy + środki zewnętrzne	Budowa drogi gminnej łączącej drogę krajową nr 13 w Przecławiu z projektowaną obwodnicą Przecławia i Warzymic
10.	487.219,15 zł	Budżet Gminy + środki zewnętrzne	Budowa drogi gminnej wzdłuż drogi krajowej nr 13 w obrębie Ustowo
11.	142.500,00 zł	Budżet Gminy + środki zewnętrzne	Budowa drogi gminnej łączącą drogę powiatową Nr 3926Z w Ostoi z ulicą Zbójnicką w Szczecinie

źródło: Urząd Miejski w Policach, Urząd Gminy Dobra, Urząd Gminy Kołbaskowo

18. Przebudowa drogi Police- Szczecin przez miejscowość Przęsocin

Wsparcie rozwoju gospodarczego obszaru Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (SOM) poprzez poprawę dostępności terenów inwestycyjnych – przebudowa drogi Police-Szczecin przez miejscowość Przęsocin. Zadanie jest realizowane od połowy 2019 roku, a planowane zakończenie na jesień 2022 roku.

Inwestycja obejmuje swoim zakresem m.in.:

- przebudowę konstrukcji jezdni;
- budowę/przebudowę ciągu pieszo-rowerowego oraz chodnika;
- budowę/przebudowę kanalizacji deszczowej;
- wykonanie odwodnienia powierzchniowego drogi;
- przebudowę istniejących oraz budowę nowych zjazdów;
- oczyszczenie istniejących przepustów zlokalizowanych nacieku;
- oznakowanie poziome i pionowe;
- wycinkę kolidujących drzew;
- przebudowę kolidującej infrastruktury technicznej;
- przebudowę istniejących zatok autobusowych.

Koszt inwestycji wyniesie 20 886 447,40 zł, z czego 12 465 000,00 zł zostanie pokryte środkami pochodzącymi z RPO WZ 2014-2020, zaś 8 421 447,40 zł stanowić będą środki budżetu Powiatu Polickiego.

19. Przebudowa drogi powiatowej Nr 3923Z Szczecin-Warnik w m. Stobno

Inwestycja pod nazwą „Rozbudowa drogi powiatowej nr 3923Z Szczecin - Warnik na odcinku od ul. Okulickiego w Szczecinie do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 3922Z Stobno-Mierzyn" została zakończona w grudniu 2020 roku. Zadanie na zlecenie Powiatu Polickiego zrealizowała firma Strabag. Przebudowano nawierzchnię jezdni, wybudowano chodniki, ciąg pieszo-rowerowy, wykonano rowy drogowe.

Koszt inwestycji to 13,3 mln złotych. Gmina Kołbaskowo wsparła przebudowę kwotą 2,6 mln zł. Ponadto, Powiat Policki otrzymał 6,8 mln zł dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych oraz 2,1 mln zł z Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

20. Budowa infrastruktury drogowej na potrzeby Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej

W latach 2020 - 2021 kontynuowany był projekt pn. „Budowa infrastruktury drogowej na potrzeby Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej”. W okresie raportowania opracowano dokumentację projektową. Poniesione koszty wyniosły 622 371,00 zł i pochodziły z budżetu Gminy Police, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – przeciwdziałanie COVID-19.

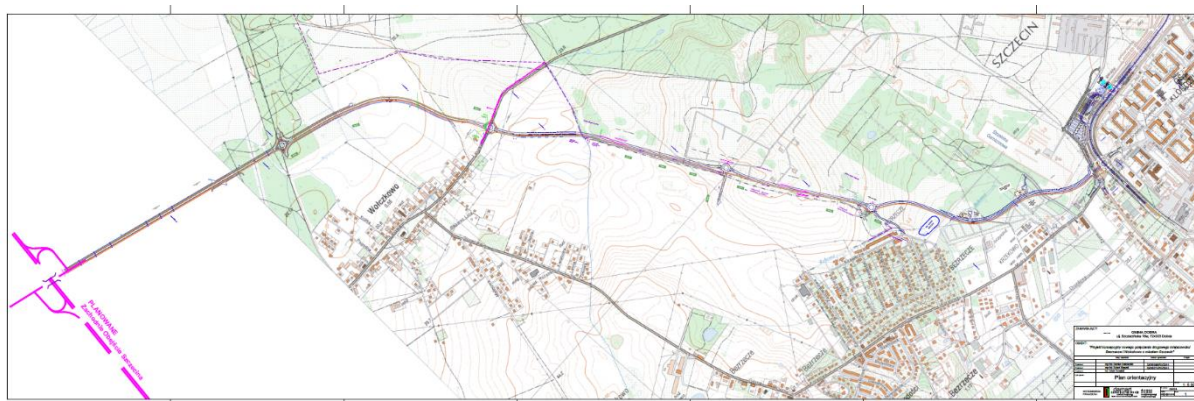
21. Budowa nowego połączenia drogowego miejscowości Bezrzecze i Wołczkowo z miastem Szczecin

W 2021 roku została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Budowa nowego połączenia drogowego miejscowości Bezrzecze i Wołczkowo z miastem

Szczecin". Wykonawcą opracowania projektu jest firma Pro-Trans Consulting z siedzibą w Stargardzie.

Realizacja nowego połączenia drogowego ma celu:

- odciążenie ciągów komunikacyjnych prowadzących do Szczecina, które w stanie istniejącym, w szczytowych godzinach przekraczają swoją przepustowość,
- poprawę dostępności komunikacyjnej pomiędzy Gminą Dobra, a miastem Szczecin,
- przeniesienie ruchu tranzytowego przez Wołczkowo i Bezrzecze poza wskazane miejscowości,
- upłynnienie ruchu i w konsekwencji zmniejszenie hałasu, zwiększenie bezpieczeństwa oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do środowiska,
- stworzenie alternatywnego połączenia zwiększającego płynność ruchu w sytuacjach awaryjnych,
- stworzenie komplementarnego ciągu komunikacyjnego względem planowanych inwestycji budowy Zachodniej Obwodnicy Szczecina oraz ulic Sosabowskiego – Szeroka - Szafera.
- brak realizacji nowego połączenia gminy Dobra we wskazanej w opracowaniu formie, skutkować będzie niewykorzystaniem pełnego potencjału ww. inwestycji,
- prawidłowe skomunikowanie Gminy Dobra z planowaną pętlą autobusowo-tramwajową, parkingiem w systemie P&R oraz nowo wybudowaną halą widowiskowo-sportową,
- zmniejszenie natężenia ruchu pojazdów wokół terenów rekreacyjnych oraz cennych przyrodniczo w okolicy jeziora Głębokiego,
- potencjalne „uwolnienie” nowych atrakcyjnych terenów pod inwestycje,
- zwiększenie potencjału gospodarczego Gminy Dobra.

Rysunek 21. Projekt Budowa nowego połączenia drogowego miejscowości Bezrzecze i Wołczkowo z miastem Szczecin.

źródło: Urząd Gminy Dobra

22. Budowa dróg na osiedlu w Dobrej, ul. Plenerowa, Projektowa Porcelanowa, Poetycka

W 2019 roku została wykonana budowa ulic Projektowej i Porcelanowej. W 2021 roku zostały zakończone prace budowlane związane z budową ulicy Plenerowej. Koszt inwestycji wyniósł 285 564,49 zł.

23. Budowa ul. Przytulnej w Dobrej wraz z infrastrukturą

W dniu 6 maja 2021 roku odebrano kolejny odcinek wykonanej drogi ul. Przytulnej w Dobrej. Wykonano kontynuację jezdni z kostki betonowej ułożonej w charakterystyczny ażur z warstwą przepuszczalną, wraz z chodnikami po obu stronach drogi.

W grudniu 2021 roku Gmina Dobra ogłosiła przetarg nieograniczony na roboty budowlane polegające na przebudowie ostatniego odcinka pasa drogowego ulicy Przytulnej.

24. Modernizacja dróg płytami drogowymi

Na terenie gminy Dobra prowadzone były prace na polegające na wzmocnieniu dróg płytami betonowymi, które objęły kilkanaście dróg gminnych, m.in.:

- Mierzyn
  - ul. Zeusa, ok 250 m,
  - ul. Wąska, około 150 m,
  - ul. Kolorowa, około 150 m,
  - ul. Gwiezdna, około 120 m,
  - ul. Komercyjna, około 150 m,
  - ul. Ozdobna, około 100 m,
  - ul. Rolnicza, około 180 m,
- Wołczkowo
  - ul. Siewna od ul. Piaskowej, około 150 m,
  - ul. Czereśniowa od ul. Malinowej, około 150 m,
- Dobra
  - ul. Graniczna, około 120 m,
  - ul. Krajobrazowa od ul. Przytulnej, około 130 m,
  - ul. Dereszowa, około 100 m,
- Łęgi
  - ul. Zachodnia, około 200 m,
- Sławoszewo
  - ul. Bursztynowa, około 200 m,
- Kościno
  - ul. Sowy, około 100 m,
- Dołuje
  - ul. Łosiowa, około 100 m,
  - ul. Wilcza, około 125 m,
  - ul. Kwitnący Sad, około 120 m,
- Bezrzecze
  - ul. Nad Ruczajem, około 100 m,
  - wjazdy ulic: Parkowa, Tymiankowa, Maciejki, Bluszczowa, Kminkowa i Bukszpanowa.

Koszt inwestycji wyniósł łącznie 738 025,81 zł.

25. Budowa drogi Azaliowej, Perłowej w Bezzreczu

W 2021 r. przygotowano dokumenty do przeprowadzenia procedury przetargowej. Złożono wnioski o dofinansowanie dla przedmiotowej inwestycji.

26. Wołczkowo budowa ul. Malinowej wraz z infrastrukturą

Trasę ulicy Malinowej zaprojektowano z uwzględnieniem optymalnego wykorzystania pasa drogowego biorąc pod uwagę zminimalizowanie wystąpienia kolizji z istniejącą infrastrukturą. Projekt przewiduje rozbiórkę istniejącej nawierzchni z płyt i ułożenie nowej bitumicznej o szerokości 6 m od ul. Słonecznej do ul. Leśnych Jagód oraz chodnik z kostki betonowej po jednej stronie drogi. Na odcinku od ul. Leśnych Jagód do końca planowanej ul. Malinowej, ze względu na ograniczoną dostępność pasa drogowego i brak zabudowy, przewidziano na odcinku budowę pieszo jedni, co wymagałoby to wprowadzenia „Strefy zamieszkania”. Zrezygnowano z tego rozwiązania na rzecz wyniesienia skrzyżowania z drogami gminnymi w postaci wysp spowalniających z kostki betonowej dla uspokojenia ruchu i zapewnienia większego bezpieczeństwa.

W grudniu 2021 roku zostały zakończone prace projektowe i w dniu 17 grudnia 2021 roku został złożony wniosek o pozwolenie na budowę.

27. Wołczkowo budowa ul. Piaskowej wraz z infrastrukturą

W dniu 1 grudnia 2021 r. został ogłoszony przetarg na budowę drogi ul. Piaskowej wraz z infrastrukturą, kanałem deszczowym oraz przebudową rowu melioracyjnego w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Wołczkowo budowa ul. Piaskowej wraz z infrastrukturą oraz przebudową istniejącego rowu melioracyjnego”.

Planowanym przedsięwzięciem inwestycyjnym są roboty budowlane polegające na budowie ul. Piaskowej jako drogi kategorii gminnej, w ramach której wykonana zostanie nawierzchnia drogowa wraz z jednostronnym chodnikiem, zjazdami do przyległych posesji i skrzyżowaniami z innymi drogami publicznymi, na odcinku ok. 912,58 mb, od skrzyżowania z ul. Lipową do skrzyżowania z ul. Agawy, w m. Wołczkowo. Budowa ul. Piaskowej wprowadzi odseparowanie ruchu pieszych od ruchu samochodowego. W ramach inwestycji wykonana zostanie droga gminna klasy technicznej L (lokalna) o szerokości jezdni 5.5 m ograniczona obustronnymi krawężnikami. Inwestycja obejmuje również budowę kanalizacji deszczowej, rozbudowę sieci wodociągowej i oświetlenia drogowego oraz usunięcie i zabezpieczenie kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną zlokalizowaną w pasie drogowym, a także remont istniejącego przepustu rurowego.

W zakres inwestycji drogowej wchodzi budowa I etapu odcinka kanalizacji deszczowej wraz z przebudową istniejącego rowu melioracyjnego (od ul. Zielonej do skrzyżowania ul. Siewnej z Piaskową w Wołczkowie) tj.:

- przebudowa kolidujących z inwestycją odc. kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, gazowej, telekomunikacyjnej oraz kabli elektroenergetycznych;
- demontaż i montaż słupów oświetleniowych;
- wykonanie zabruku z kostki betonowej wokół wpustów deszczowych;
- odtworzenie nawierzchni;
- wykonanie wycinki drzew oraz nasadzeń zastępczych wraz z pielęgnacją przez okres 3 lat;

- budowa kolektorów i kanałów deszczowych wraz z przykanalikami;
- budowa i przebudowa rowu melioracyjnego oraz jego zabudowa.

28. Dołuje, budowa drogi Brzaskwiniowej

W 2021 roku zostały rozpoczęte prace projektowe dotyczące budowy drogi ul. Brzaskwiniowej w miejscowości Dołuje. W związku z przedłużającym się postępowaniem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzenie wód opadowych z projektowanej drogi przy ul. Brzaskwiniowej, planowany termin zakończenia opracowywania dokumentacji projektowej został przedłużony do dnia 31 marca 2022 roku.

29. Budowa ulic w Dobrej Jaworowa, Białej Brzozy, Kasztanowa, Jaśminowa

W grudniu 2021 roku Gmina Dobra ogłosiła przetarg nieograniczony na wykonanie pierwszego etapu robót polegających na budowie dwóch ulic w m. Dobra z kostki betonowej:

1. Jaworowej dz. nr 203/8, obręb Dobra o dł. 63,87 mb
2. Kasztanowej dz. nr 203/5, obręb Dobra o dł. 64,87 mb.

W ramach zamówienia zaplanowano m. in.:

- wycinkę kolidujących drzew i krzewów oraz usunięcie karczwy;
- rozbiórkę istniejących elementów zagospodarowania pasa drogowego;
- roboty ziemne i profilowanie podłoża gruntowego;
- posadowienie krawężników i obrzeży na ławie betonowej;
- wykonanie dolnych warstw konstrukcyjnych nawierzchni;
- wykonanie konstrukcji nawierzchni jezdni z kostki betonowej;
- wykonanie na ul. Jaworowej, ul. Kasztanowej pieszo jezdni z kostki betonowej na całej szerokości pasa drogowego;
- wykonanie zjazdów z kostki betonowej;
- odwodnienie drogi poprzez system rozsączania kanałowego;
- przestawienie kolidujących, istniejących słupów solarnych.

II etap realizacji inwestycji, tj. budowy ulic Białej Brzozy oraz Jaśminowej w Dobrej, Gmina przewiduje zrealizować po zakończeniu pierwszego etapu zadania oraz zabezpieczeniu środków na ten cel w budżecie Gminy.

30. Budowa drogi krajowej nr 10 na odcinku granica państwa Lubieszyn Szczecin

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

31. Przebudowa drogi powiatowej ul. Górna w Bezzreczu

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

32. Budowa dróg w Bezzreczu (osiedle za Stokrotką)

W dniu 11 lutego 2021 roku została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji technicznej budowy dróg wraz chodnikami i oświetleniem, położonych w miejscowości Bezzrecze dla ulic: Miętowa, Tymiankowa, Anyżkowa, Cynamonowa, Maciejki, Bluszczowa, Korzenna, Bukszpanowa, Berbersowa, Kminkowa, z odwodnieniem oraz likwidacją wszelkich kolizji. Przedmiotem umowy jest również sprawowanie nadzoru autorskiego podczas realizacji

robót w ramach zadania "Budowa dróg w Bezzreczu (osiedle za Stokrotką)".

Wykonawca wybrany został na podstawie zamówienia wyłączzonego z obowiązku stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych ze względu na wartość mniejszą niż 130 000 zł netto. Zapytanie skierowano do trzech wykonawców. Za najkorzystniejszą ofertę uznano firmę „PRODROM Adam Bukowiecki”.

Termin wykonania dokumentacji technicznej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę wyznaczono do 6 kwietnia 2022 roku.

33. Budowa ul. Elżbiety w Mierzynie

Zadanie związane z budową ul. Elżbiety w Mierzynie było objęte wsparciem finansowym na podstawie umowy zawartej pomiędzy Wojewodą Zachodniopomorskim a Gminą Dobra, w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Kwota dofinansowania stanowiąca 50% kosztów kwalifikowalnych zadania wyniosła 1 256 584,00 zł. Wartość całkowita inwestycji wyniosła stanowiła kwotę 2 513 168,00 zł

Roboty budowlane obejmowały rozbudowę i przebudowę drogi gminnej nr 190233Z (ul. Elżbiety) wraz z przebudową skrzyżowania z ul. Welecką (w ciągu drogi krajowej Nr 10) i z ul. Topolową (droga gminna Nr 190195Z), oraz przebudową i budową wszystkich zjazdów, budową i przebudową sieci wodociągowej, budową kanalizacji deszczowej, budową i przebudową sieci elektroenergetycznej w tym linii oświetleniowej, przebudową sieci gazowej, przebudową sieci teletechnicznej.

Prace zostały zakończone w sierpniu 2021 roku.

34. Budowa ul. Mierzyńskiej (od ul. Milenijnej do skrzyżowania z ul. Okulickiego) w Mierzynie)

W 2020 r. została zakończona budowa ul. Mierzyńskiej (od ul. Milenijnej do skrzyżowania z ul. Okulickiego) w Mierzynie. Prace obejmowały wykonanie budowy drogi z kostki brukowej betonowej oraz progów zwalniających. Koszt inwestycji wyniósł 294 585,00 zł, a środki pochodziły z budżetu Gminy Dobra.

35. Budowa ul. Mierzyńskiej i Wędrawnej (od skrzyżowania z ul. Okulickiego do ul. Kolorowej) w Mierzynie

W dniu 20 stycznia 2021 r. odebrano odcinek drogi o długości 225 mb. Wykonawcą robót była firma WIDROG Karol Wisniewski. Wartość robót wyniosła 453 626,48 zł. Kolejny etap zaplanowano w planie postępowań zamówień publicznych na IV kwartał 2022 r.

36. Budowa drogi gminnej na dz. nr 211/2, 866/4, 273 i 862/6 położonych w Dobrej

W 2020 roku na części dz. nr 862/6 i 211/2 została wybudowana droga z płyt betonowych.

37. Budowa drogi ul. Zgodna w Mierzynie

W 2021 r. ogłoszony został przetarg na budowę drogi ul. Zgodna w Mierzynie. Przebudowany zostanie odcinek drogi o długości ponad 700 metrów. Po jednej stronie wybudowany zostanie chodnik, który zapewni bezpieczne poruszanie się pieszym.

W ramach inwestycji przebudowane zostaną zjazdy indywidualne, publiczne oraz

skrzyżowania z drogami publicznymi i wewnętrznymi. Ponadto wybudowana zostanie kanalizacja deszczowa, kanalizacja sanitarna z przykanalikami oraz wodociąg z przyłączami.

38. Budowa ulic Stokrotki, Jodłowej, Platanowej, Cyprysowej, Sekwojowej, Oliwkowej, Bukowej i Na Stoku w Dobrej

W dniu 9 czerwca 2020 roku przekazano plac budowy na budowę ul. Na Stoku i odcinka ul. Oliwkowej w Dobrej w ramach zadania pn.: „Budowa ulic Stokrotki, Jodłowej, Platanowej, Cyprysowej, Sekwojowej, Oliwkowej, Bukowej i Na Stoku w Dobrej”. Roboty zostały odebrane w maju 2021 roku. Wartość inwestycji wyniosła 593 000,00 zł.

Pozostała część inwestycji obejmująca pozostałe ulice, przewidziana jest do budowy w 2022 roku.

39. Budowa drogi gminnej ul. Spółdzielców od nr 10 do 17 (garaże)

W dniu 6 sierpnia 2021 roku Gmina Dobra podpisała umowę na realizację robót budowlanych w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa drogi gminnej ul. Spółdzielców od nr 10 do 17 (garaże)”. W dniu 12 sierpnia 2021 r. Gmina Dobra przekazała teren i plac budowy Wykonawcy robót. Przedmiotem inwestycji jest przebudowa odcinka ulicy Spółdzielców w Mierzynie wraz z odwodnieniem i usunięciem kolizji sieciowych. W zakres robót wchodzi m.in.: przebudowa drogi wraz z budową nowej nawierzchni; budowa kanalizacji deszczowej Ø0,30m; budowa kanalizacji deszczowej w zakresie średnic Ø0,50 - 0,30m; budowa przykanalików kanalizacji deszczowej do wpustów deszczowych, budowa układu podczyszczania wód opadowych; przebudowa istniejącej sieci wodociągowej; przebudowa kabla elektroenergetycznego; tymczasowy demontaż słupów oświetleniowych. Roboty zostały odebrane w grudniu 2021 roku. Wartość inwestycji wyniosła 402.948,00 zł.

40. Budowa drogi ul. Wilanowska

W dniu 16 lipca 2021 r. został przekazany teren pod budowę odcinka drogi/ulicy Wilanowskiej w Bezzreczu wraz z oświetleniem.

W ramach inwestycji przewidziano wykonanie odcinka jezdni o szerokości 5,0 m aż do zmiany trasy terenu elementarnego 01KD oraz dowiązanie do skrzyżowania z ulicą Pańską o szerokości 7,15 m, długość 99,10 m. W kierunku ulicy Wilanowskiej na zachód, zaprojektowano wyprowadzenie skrzyżowania zgodnie z planem miejscowym. Wzdłuż jezdni zaplanowano obustronne pobocza gruntowe o szerokości 0,75 m oraz przejściowe połączenie z istniejącym chodnikiem przy ul. Szkolnej, a także budowę oświetlenia ulicznego wraz z likwidacją kolizji na trasie projektowanych linii kablowych z istniejącym uzbrojeniem podziemnym.

Wartość inwestycji wynosi 264 000,00 zł. Planowane zakończenie robót budowlanych jest na kwiecień 2022 roku.

41. Modernizacja ul. Wesolej oraz ul. Zacisznej w Mierzynie

W grudniu 2021 roku ogłoszono przetarg nieograniczony na roboty budowlane polegające na modernizacji ul. Zacisznej i ul. Wesolej w Mierzynie. W ramach zadania inwestycyjnego wykonana zostanie nawierzchnia drogowa wraz z chodnikami, zatokami postojowymi, zjazdami do przyległych posesji i skrzyżowaniami z innymi drogami publicznymi

od skrzyżowań z ul. Topolową do wzajemnego przecięcia się ulic. Na odcinku jednokierunkowym ul. Zacisznej wykonana zostanie droga gminna klasy technicznej D (dojazdowa) o szerokości jezdni 5.5 m i 4,5 m, ograniczona obustronnymi krawężnikami. Przebudowa ulic Wesołej i Zacisznej w Mierzynie ma za zadanie wymianę starych nawierzchni jezdni, zjazdów, chodników; ponadto obejmuje również przebudowę kanalizacji deszczowej i sanitarnej, prace instalacyjne na sieci wodociągowej oraz usunięcie kolizji z istniejącym oświetleniem drogowym.

42. Budowa dróg gminnych w m. Warzymice obejmujące ul. Turkusową, Wrzosową, Oliwkową, Żłotą wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem ulicznym

W 2021 roku Opracowano dokumentację projektową dla przedmiotowego zadania. Do realizacji w latach 2024-2026.

43. Rozbudowa drogi powiatowej Nr 3923Z Szczecin-Warnik na odcinku od ul. Okulickiego w Szczecinie do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 3922Z Stobno-Mierzyn

Inwestycja pod nazwą „Rozbudowa drogi powiatowej nr 3923Z Szczecin - Warnik na odcinku od ul. Okulickiego w Szczecinie do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 3922Z Stobno-Mierzyn” rozpoczęła się na początku 2020 roku. Przebudowana została nawierzchnia jezdni Stobno - Szczecin, wybudowane zostały chodniki, ciąg pieszo-rowerowy, wykonane zostały rowy drogowe. Zadanie realizowała firma „Strabag”. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 10 871 966 zł. Źródło finansowania inwestycji stanowił Fundusz Dróg Samorządowych: kwota: 6 523 180 zł , oraz budżet Powiatu Polickiego: 4 348 786 zł.

44. Modernizacja dróg dojazdowych do pól na terenie Gminy Kołbaskowo w miejscowości Stobno

W 2021 roku opracowano dokumentację projektową dla przedmiotowego zadania. Zadanie do realizacji w 2024 roku.

45. Budowa nowej drogi gminnej do terenów inwestycyjnych usługowo- produkcyjnych w Gminie Kołbaskowo

W 2021 roku opracowano dokumentację projektową. Zadanie do realizacji w latach 2023-2025.

46. Budowa systemów sterowania ruchem

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

47. Utrzymanie w czystości dróg i ulic w celu ograniczenie emisji wtórnej wynikającej z unoszenia pyłu z podłoża

Utrzymanie w czystości dróg i ulic w celu ograniczenie emisji wtórnej wynikającej z unoszenia pyłu z podłoża jest zadaniem ciągłym i realizowanym na bieżąco przez każdą gminę powiatu jak i przez sam powiat.

48. Zintensyfikowanie ruchu rowerowego poprzez likwidację barier technicznych i tworzenie nowych ścieżek rowerowych

Przedsięwzięcia zrealizowane w celu wykonania zadania zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 15. Nowe ścieżki rowerowe na terenie powiatu polickiego.

Lp.	Koszt zadania	Źródło finansowania	Opis realizacji
Gmina Police			
1.	2 025 872,00 zł	RPO WZ 2014-2020 1 721 991,20 zł Budżet Gminy Police 303 880,80 zł	Budowa dróg rowerowych w Policach w celu zapewnienia dostępności komunikacyjnej do terenów przemysłowych - etap III Projekt obejmował budowę ścieżki rowerowej od Niekłończycy do Trzebieży wraz z obiektami "Bike& Ride", zakup i montaż wiat przystankowych z miejscami postojowymi dla rowerów.
2.	1 029 582,00 zł	RPO WZ 2014-2020 848 201,91 zł Budżet Gminy Police 181 380,09 zł	Budowa dróg rowerowych w Policach w celu zapewnienia dostępności komunikacyjnej do terenów przemysłowych - etap II Projekt obejmował budowę ścieżki rowerowej od Polic Jasienicy do Niekłończycy wraz z obiektami "Bike&Ride", miejsca postojowe dla rowerów ze stacją naprawczą.
3.	125 204,50 zł	Budżet Gminy Police	Budowa dróg rowerowych w kierunku miejscowości Trzebież Zadanie inwestycyjne wykonano - poniesiono wydatek na opłacenie not księgowych wystawionych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, a dotyczących wypłaty odszkodowania za przejęcie prawa własności nieruchomości przejętych pod budowę ścieżki rowerowej.
Gmina Kołbaskowo			
4.	10 898 151,54 zł	RPO WZ 2014-2020 5 360 000,00 zł Budżet Gminy Kołbaskowo 5 538 151,54 zł	Budowa dróg rowerowych na terenie Gminy Kołbaskowo w celu uzyskania dostępności komunikacyjnej i poprawy bezpieczeństwa w ramach obszaru metropolitalnego. Projekt zakłada budowę dróg rowerowych wraz z infrastrukturą Bike&Ride na odcinkach Karwowo - Warnik, Rosówek -Granica Państwa, Siadło Dolne – Kurów.
5.	5 641 090,70 zł	RPO WZ 2014-2020 4 500 000,00 zł Budżet Gminy Kołbaskowo 1 141 090,70 zł	Budowa dróg rowerowych na terenie Gminy Kołbaskowo w celu uzyskania dostępności komunikacyjnej i poprawy bezpieczeństwa w ramach obszaru metropolitalnego- etap II. Projekt obejmuje swoim zakresem budowę drogi gminnej i drogi pieszo-rowerowej na odcinku Karwowo – Przeclaw oraz budowę ścieżki pieszo-rowerowej i przebudowę drogi gminnej na odcinku Kamieniec – Kołbaskowo.

Lp.	Koszt zadania	Źródło finansowania	Opis realizacji
Gmina Dobra			
6.	-	-	Ścieżka rowerowa Dobra-Głębokie Ścieżka rowerowa łączy miejscowość Dobra z miastem Szczecin. To ponad 6 km ścieżki rowerowej i chodników na odcinku od ulicy Osiedlowej w Dobrej do granicy administracyjnej gminy w ciągu ulicy Lipowej w Wołczkowie.

źródło: Starostwo Powiatowe w Policach, Urząd Miejski w Policach, Urząd Gminy Kołbaskowo, Urząd Gminy Dobra

49. Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż drogi powiatowej 3923 Szczecin – Warnik do skrzyżowania z drogą powiatową nr 3922Z Mierzyn – Stobno

Z końcem 2020 roku został zakończony projekt budowy ciągu pieszo – rowerowego wzdłuż drogi powiatowej 3923Z Szczecin – Warnik do skrzyżowania z drogą powiatową nr 3922Z Mierzyn – Stobno. Projekt obejmował budowę ciągu pieszo-rowerowego, budowę i przebudowę kanalizacji deszczowej, sanitarnej, wodociągowej, sieci gazowej, sieci elektroenergetycznej.

Koszt inwestycji wyniósł 1 911 898,30 zł, a środki pochodziły z RPO WZ 2014-2020 oraz z budżetu Powiatu Polickiego.

50. Ścieżka rowerowa na historycznej kolejce wąskotorowej Casekow – Penkun - Odra przez gminy Casekow – Penkun- Krackow –Grambow - Kołbaskowo

Temat budowy ścieżki po trasie dawnej kolejki wąskotorowej CPO (Casekow-Penkun-Oder) pojawił się w 2017 roku. Porozumienie pomiędzy Gminą Kołbaskowo, a partnerami niemieckimi z Casekow, Penkun, Grambow i Krackow podpisano w dniu 20 marca 2018 roku. Następnie rozpoczęto przygotowywanie wniosku do Programu Współpracy INTERREG V A Brandenburgia – Polska o dofinansowanie.

Po niemieckiej stronie rozpoczęła się już budowa pierwszego odcinka ścieżki CPO, z Ladenthin do Hohenholz (ok. 8 km). Symboliczne wbicie łopaty miało miejsce 10 maja 2021 roku w Ladenthin, kilometr od polsko-niemieckiej granicy.

W 2021 roku została podpisana umowa na wykonanie ścieżki z szczecińskim oddziałem firmy Eurovia. Szlak będzie wiódł przez malowniczy obszar, pomiędzy akwenami, ciekawym drzewostanem. Ścieżka będzie miała 4,4 km długości. Wykonana zostanie z dwóch warstw bitumicznych.

Koszt inwestycji pierwszego odcinka w gminie Kołbaskowo, to 4 758 481,01 zł, z czego ponad trzy miliony złotych pochodzi z dofinansowania w ramach programu INTERREG V. Gmina Kołbaskowo jest liderem projektu.

51. Budowa ścieżki rowerowej Łęgi – Stolec

W dniu 26 czerwca 2020 r. przekazano plac budowy na wykonanie ścieżki rowerowej Łęgi - Stolec. Ścieżka będzie przebiegała po byłym pasie granicznym. W Łęgach ścieżka połączyła się z istniejącą ścieżką Buk - Łęgi, natomiast w Solcu z drogą Stolec - Pampow. W ramach inwestycji został wykonany odcinek drogi dojazdowej w Stolcu, od pasa granicznego do drogi powiatowej Buk - Stolec. Długość ścieżki o nawierzchni asfaltowej to 5 220 m, szerokość 3,5 m.

Roboty zostały odebrane w czerwcu 2021 roku. Wartość inwestycji wyniosła 4 713 899,97 zł.

52. Budowa ścieżki rowerowej Buk przejście graniczne – Lubieszyn

W 2021 r. zawarto umowę na opracowanie projektu budowlanego z terminem realizacji w roku 2022.

53. Budowa ścieżki rowerowej Mierzyn-granica państwa

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

54. Budowa ścieżki rowerowej od ul. Łukasińskiego do ul. Waleckiej (Topolowa)

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

55. Ścieżka rowerowa „Zielona granica”

W 2021 r. wykonano zamknięcie luki pomiędzy ścieżką rowerową „Odra-Nysa” w pobliżu Staffelde i przejściem granicznym Rosow (Rosówek) wzdłuż pasa granicznego.

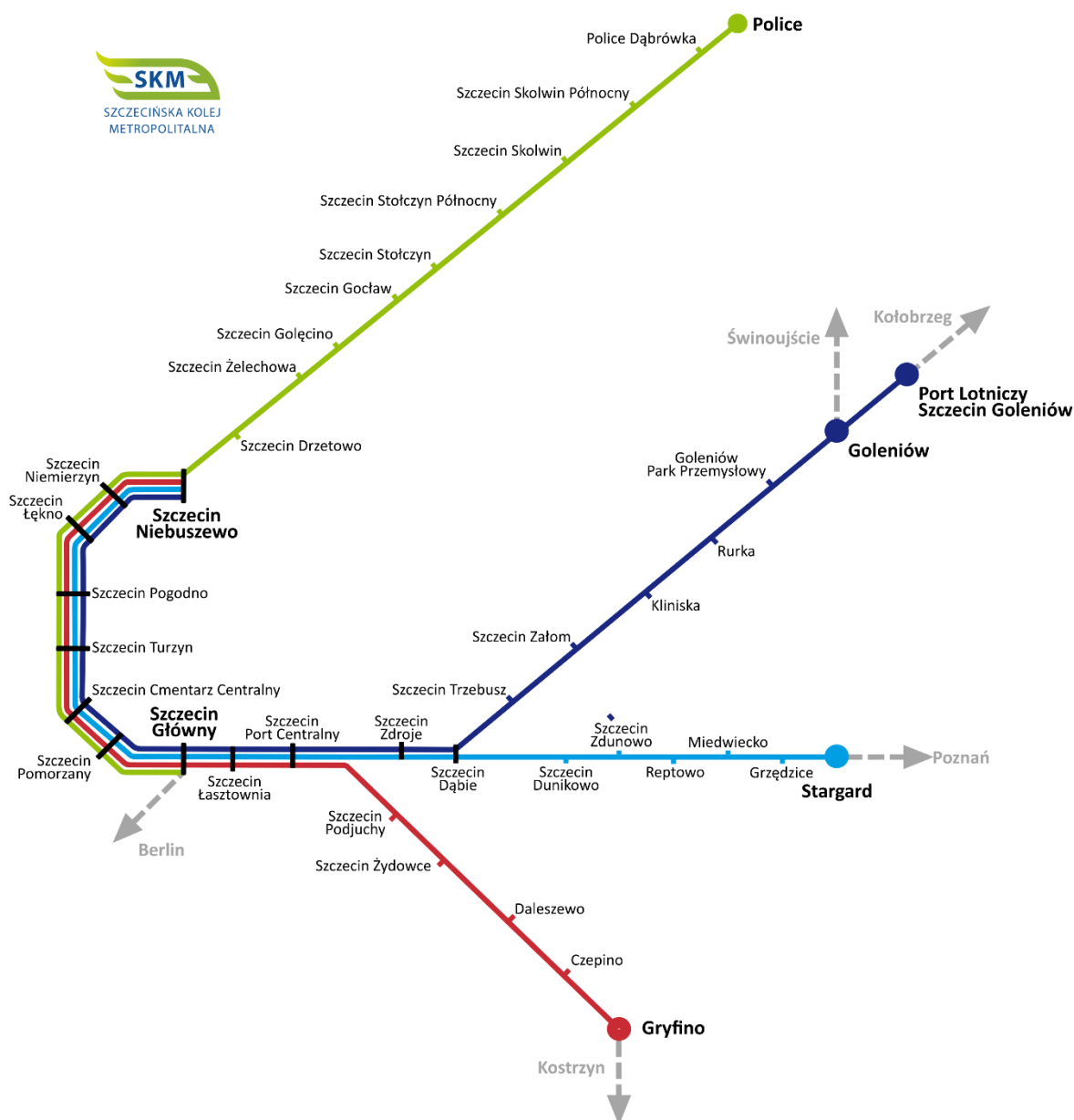
56. Budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej z wykorzystaniem istniejących odcinków linii kolejowych wraz z urządzeniami związanymi z integracją transportu

57. Utrzymanie przewozów transportu zbiorowego oraz wytworzonej infrastruktury drogowej na potrzeby Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej

W 2019 roku rozpoczęła się budowa Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej. Lider i Beneficjent Projektu jest Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, a Partnerem PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Realizowany projekt systemu szybkiej kolei miejskiej, łączącej szczecińskie osiedla Prawobrzeża z centrum Szczecina oraz Policami, Goleniowem, Stargardem i Gryfinem, który wykorzystywać będzie istniejący układ torów kolejowych i stacji. Szczecińska Kolej Metropolitalna stanowić będzie wraz ze skomunikowanymi węzłami przesiadkowymi główną oś transportu publicznego w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym. Tworząc zintegrowany z innymi gałęziami transportu publicznego (tramwaje autobusy) oraz indywidualnego (parkingi P&R, B&R) system kolejowych połączeń, zapewni szybkie, wygodne i bezpieczne przemieszczanie się w obrębie SOM. Projekt jest współfinansowany z środków Unii Europejskiej. W ramach projektu przebudowanych zostanie 27 stacji i przystanków. Perony będą dostosowane do potrzeb wszystkich podróżnych. Realizacja projektu podniesie poziom bezpieczeństwa na przejazdach kolejowo – drogowych jak i jakości życia mieszkańców.

W raportowanych latach wykonane zostało opracowanie dokumentacji drogowej na terenie miasta Police na potrzeby budowy Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej (linia 406: Budowa węzłów i przystanków przesiadkowych wraz z urządzeniami związanymi z integracją transportu: 1. Stacja Police; 2. Przystanek Police Piłsudskiego).

Koszt tej inwestycji wyniósł 267 340,50 zł., gdzie Gmina Police poniosła koszty niekwalifikowalne oraz 15% kosztów kwalifikowalnych, 85% kosztów kwalifikowanych pochodziło z Funduszu Spójności UE w ramach działania 5.2 Rozwój transportu kolejowego poza TEN-T OŚ priorytetowa V Rozwój transportu kolejowego w Polsce POIiŚ 2014-2020.

Rysunek 22. Przebieg Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej.

źródło: <http://skm.szczecin.pl/>

58. Wymiana lub modernizacja taboru komunikacji publicznej na bardziej przyjazny środowisku

Szczecińsko-Polickie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z o.o. w 2021 roku dokonało zakupu czterech nowych autobusów marki MAN EfficientHybrid, o normie emisji spalin EURO 6D, w tym dwóch przegubowych oraz dwóch pojedynczych. Zakupiono również dwa używane przegubowe autobusy marki Solaris nU18 4-tej generacja, o normie emisji spalin EURO 6C. Łączna wartość zakupów środków transportu wyniosła 7 212 556,42 zł. Zakup został sfinansowany środkami własnymi Przedsiębiorstwa.

59. Poprawa systemu komunikacji publicznej polegające m.in. na budowie, przebudowie chodników, zatok autobusowych, postojowych, centrów przesiadkowych, węzłów multimodalnych, parkingów P&R itp.

W ramach zadania:

- w gminie Dobra wybudowano nowe chodniki: przy ul. Topolowej w Mierzynie, w miejscowości Rzędziny oraz wzdłuż drogi powiatowej łączącej miejscowości Dobra i Grzeczna, przy ulicy Tęczowej w Mierzynie oraz w ciągu ulicy Pięknej w Dołujach;
- w gminie Police wykonano budowę węzła przesiadkowego przy Placu Chrobrego w Policach. W ramach inwestycji zmodernizowano węzeł przesiadkowy poprzez: wymianę nawierzchni, budowę peronów wraz z miejscami parkingowymi i stanowiskami dla rowerów, remont wiat autobusowych, połączenie z drogą wojewódzką, a także budowę chodników, oświetlenia i kanalizacji.

60. Budowa zatoki autobusowej w Rzędzinach

W 2021 roku rozpoczęły się prace dotyczące opracowanie dokumentacji technicznej na budowę zatoki autobusowej w miejscowości Rzędziny na działce nr ewid. 164/3 wraz z odwodnieniem, oświetleniem, wiatą przystankową oraz likwidacją wszelkich kolizji.

61. Budowa zatoki autobusowej w Kościele

W 2021 roku został sporządzony projekt budowlany dotyczący budowy zatoki autobusowej w Kościele.

Zakres prac obejmował zaprojektowanie:

- zatoki autobusowej/pętli na działkach nr 244/23, 244/24 położonych w m. Kościno, gm. Dobra wraz z wiatą autobusową, oświetleniem terenu wraz z elementami małej architektury, biorąc pod uwagę odprowadzenie wód deszczowych z zakresu inwestycji.
- utwardzenia drogi dojazdowej stanowiącej działkę nr 7/73, biorąc pod uwagę odprowadzenie wód deszczowych z zakresu inwestycji.

62. Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych

Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych była prowadzona na bieżąco, uwzględniając aktualne potrzeby przedsiębiorstw.

63. Budowa i modernizacja systemów i urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

64. Rozwój energetyki rozproszonej, szczególnie opartej na kogeneracji energii cieplnej i elektrycznej

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Policach S.A. w raportowanych latach przeprowadził modernizację układu odpylania. Koszt inwestycji wyniósł 65 861,75 zł.

65. Upłynnienie ruchu w miastach poprzez rozproszenie ruchu (budowa obwodnic), wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego oraz stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego

W 2021 roku rozpoczęły się prace przy budowie obwodnicy Warzymic i Przeclawia w ciągu DK13 o długości 6,5 km.

Obwodnica Przeclawia i Warzymic będzie miała swój początek od ronda im. Hermana Hackena i będzie biegła w kierunku południowym – zachodnim omijając od wschodu miejscowości Przeclaw i Warzymice. W rejonie skrzyżowania DK nr 13 z drogą do m. Siadło Górne obwodnica wejdzie w korytarz istniejącej DK nr 13. W tym miejscu będzie zlokalizowane połączenie z planowaną Zachodnią Obwodnicą Szczecina. Następnie nowa trasa skręci na południe łącząc się z autostradą A6 poprzez nowy węzeł Kołbaskowo, zlokalizowany około 1,2 km na wschód od istniejącego węzła drogowego Kołbaskowo (który zostanie zlikwidowany).

Uzyskana decyzja środowiskowa obejmuje również 2 etap inwestycji – jednojezdniową obwodnicę m. Kołbaskowo o długości 6,178 km wraz z rozbudową węzła Kołbaskowo.

3.2. Ochrona przed hałasem

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 9 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji: Ochrona przed hałasem.

Tabela 16. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przed hałasem.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Poprawa klimatu akustycznego w powiecie polickim			
Kierunek: Zarządzanie jakością klimatu akustycznego w powiecie polickim			
1.	Sporządzanie map akustycznych dla dróg krajowych, wojewódzkich i linii kolejowych.	monitorowane: zarządzający drogami i liniami kolejowymi	↑
2.	Wprowadzanie do MPZP informacji z map akustycznych, zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym, stosowanie zasad strefowania oraz elementów uspokojenia ruchu w centrach miast i na terenach mieszkaniowych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
3.	Działania informacyjne oraz edukacyjne dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego.	własne: powiat policki monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
Kierunek: Zmniejszenie liczby ludności narażonej na ponadnormatywny hałas			
4.	Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem.	monitorowane: zarządzający drogami, zarządzający liniami kolejowymi	↑
5.	Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów).	monitorowane: zarządzający drogami, zarządzający liniami kolejowymi	↓
Kierunek: Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu.			
6.	Zwiększenie dostępności kolejowej miast.	monitorowane: zarządzający liniami kolejowymi	↓
7.	Budowa połączeń drogowych miejskiej infrastruktury drogowej z siecią pozamiejską.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, zarządzający drogami	↑
8.	Rozwój i integracja elementów systemu transportowego.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, zarządzający drogami,	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
		zarządzający liniami kolejowymi,	
Kierunek: Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu.			
9.	Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu.	własne: przedsiębiorstwa	↑

1. Sporządzanie map akustycznych dla dróg krajowych, wojewódzkich i linii kolejowych

W raportowanych latach GDDKiA kontynuowała sporządzenie strategicznej mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie zachodniopomorskim o łącznej długości 441,72 km. Koszt inwestycji wyniósł 149 494,20 zł i był finansowany z budżetu państwa.

2. Wprowadzanie do MPZP informacji z map akustycznych, zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym, stosowanie zasad strefowania oraz elementów uspokojenia ruchu w centrach miast i na terenach mieszkaniowych

Gmina Police

Wprowadzenie zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym oraz zastosowanie zasad strefowania w planach pn.: „Nadbrzeżna- Kresowa” i „Gmina Zachód”

W raportowanym okresie na bieżąco, zgodnie z przepisami prawa, wprowadzane były do MPZP informacje z map akustycznych, zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym, stosowanie zasad strefowania oraz elementów uspokojenia ruchu w centrach miast i na terenach mieszkaniowych.

3. Działania informacyjne oraz edukacyjne dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego

Gmina Dobra

Na portalu Mierzyn.pl w menu „Rowery” znajduje się niezbędnik rowerzysty, informacje o infrastrukturze rowerowej oraz trasy rowerowe na podkładzie mapowym przebiegające przez teren gminy Dobra.

Działania informacyjne oraz edukacyjne dot. klimatu akustycznego w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego prowadzone były w placówkach oświatowych na terenie powiatu polickiego na lekcjach wychowawczych, przyrody i innych, poprzez organizowanie różnych akcji, np. egzaminu na kartę rowerową.

4. Realizacja Programów ochrony środowiska przed hałasem

Zarządzający drogami oraz liniami kolejowymi na terenie powiatu polickiego wykonali szereg działań związanych z budową, przebudową, modernizacją dróg. Szczegółowy opis tych inwestycji jest w rozdziale 3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Zgodnie ze Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020-2025 i odpowiednimi wykonawczymi programami państwowego monitoringu środowiska, w latach 2020-2021 nie były prowadzone pomiary hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu polickiego.

Ostatnie pomiary monitoringowe hałasu drogowego zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020, na terenie powiatu polickiego przeprowadzono w roku 2016.

5. Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów)

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

6. Zwiększenie dostępności kolejowej miast

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

7. Budowa połączeń drogowych miejskiej infrastruktury drogowej z siecią pozamiejską

W raportowanych latach wykonano inwestycje związane z budową połączeń drogowych miejskiej infrastruktury drogowej z siecią pozamiejską, ich szczegółowy opis znajduje się w rozdziale 3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.

8. Rozwój i integracja elementów systemu transportowego

Rozwój i integracja elementów systemu transportowego były realizowane na bieżąco, wedle zachodzących potrzeb.

9. Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu.

Przedsiębiorstwa na bieżąco stosują coraz skuteczniejsze rozwiązania techniczne minimalizujące emitowany poziom hałasu.

3.3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 3 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji: Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Tabela 17. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi			
Kierunek: Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych			
1.	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
2.	Pozyskanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji).	własne: powiat policki monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
3.	Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM.	monitorowane: organizacje pozarządowe	↑

1. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi

Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi jest zadaniem ciągłym. Gminy uwzględniały zapisy w ramach bieżącej potrzeby, zgodnie z przepisami prawa.

2. Pozyskanie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych, prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)

W raportowanych latach do Starostwa Powiatowego w Policach wpłynęły następujące zgłoszenia instalacji:

- w 2020 roku: 5 zgłoszeń nowych instalacji oraz 21 zgłoszeń modyfikacji instalacji istniejących,
- w 2021 roku: 6 zgłoszeń nowych instalacji oraz 23 zgłoszeń modyfikacji instalacji istniejących.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Prawa ochrony środowiska Starosta Policki realizuje swoje obowiązki w zakresie udostępniania informacji o źródłach pól elektromagnetycznych. W Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Policach publikowane są wszystkie informacje o instalacjach wytwarzających pole elektromagnetyczne, objętych obowiązkiem zgłoszenia.

Ponadto, zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych Starosta Policki udostępnia również informacje o zgłoszonych instalacjach wytwarzających pola elektromagnetyczne w funkcjonującym od dnia 20 lipca 2021 r. Systemie Informacyjnym o Instalacjach Wytwarzających Pole Elektromagnetyczne, zwanym SI2PEM. Jest to publiczna baza danych zawierająca informacje o polu elektromagnetycznym w środowisku, prowadzona przez Ministra Cyfryzacji. System prowadzony jest w sposób jednolity dla całego kraju i stanowi ważne źródło informacji, gdyż dzięki niemu każdy obywatel uzyskuje dostęp do informacji, gdzie zlokalizowana jest stacja bazowa, do kogo należy, kiedy przeszła wszelkie niezbędne pomiary i certyfikacje, oraz jakie były wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych.

3. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM

Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM była wykonywana na bieżąco w ramach edukacji szkolnej.

Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej zorganizowało zajęcia interaktywne dotyczące działania pola elektromagnetycznego w środowisku oraz funkcjonowania stacji bazowych telefonii komórkowej. Ponadto, zorganizowano lekcję biblioteczną pn. „Dzień bez telefonu”, podczas której uczniowie szkół zapoznawali się z lekturami poświęconymi zagadnieniom szkodliwości urządzeń, tj. smartfon, czy tablet itp., które również są źródłem wytwarzania pola elektromagnetycznego.

3.4. Gospodarowanie wodami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 18 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami.

Tabela 18. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych i przejściowych			
Kierunek: Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych			
1.	Ustanowienie stref ochrony pośredniej dla ujęć wód powierzchniowych.	monitorowane: PGW WP	↑
2.	Ograniczenia zużycia wody w obrębie terenów miejskich oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wód, zamykanie obiegu wody).	monitorowane: przedsiębiorstwa	↓
3.	Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie.	monitorowane: mieszkańcy	↑
4.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.	monitorowane: PGW WP	↓
5.	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych).	monitorowane: mieszkańcy gminy, ZODR, ARiMR	↑
6.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
7.	Stosowanie technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawania się nieczystości do gruntu i wód.	monitorowane: przedsiębiorstwa, mieszkańcy powiatu	↑
Kierunek: Utrzymanie stanu jakościowego i ilościowego wód podziemnych			
8.	Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych (obecnych lub nowopowstałych).	monitorowane: PGW WP	↑
9.	Poszukiwanie i dokumentowanie nowych źródeł wody do spożycia.	monitorowane: przedsiębiorstwa, gminy	↓

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek: Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód przejściowych			
10.	Ograniczenie eutrofizacji poprzez redukcję biogenów pochodzenia rolniczego (np. zmniejszenie udziału związków azotu i fosforu w nawożeniu, wykorzystanie trzciny w celu usunięcia biogenów).	monitorowane: rolnicy	↑
Cel: Racjonalny transport i turystyka wodna			
Kierunek: Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych do celów transportowych i turystycznych			
11.	Budowa infrastruktury turystycznej w sąsiedztwie terenów wodnych (rzeki, jeziora, morze) za zachowaniem zasad bezpieczeństwa.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
12.	Rozbudowa terenów rekreacyjnych nad Łarpią.	monitorowane: Gmina Police	→
Cel: Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą			
Kierunek: Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego			
13.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych obszarów zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
14.	Wydawanie komunikatów informujących o możliwości wystąpienia niebezpiecznych poziomów wód w rzekach oraz edukacja dotycząca prawidłowego postępowania w razie wystąpienia powodzi i podtopień.	własne: powiat policki	↔
Kierunek: Gospodarowanie wodami uwzględniające zmiany klimatyczne			
15.	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
16.	Budowa zbiornika retencyjnego na byłej oczyszczalni ścieków w Mierzynie.	monitorowane: Gmina Dobra	→
17.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↓

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
18.	Realizacja działań o charakterze bieżącym w przypadku wystąpienia suszy (np. czasowe ograniczenia poboru wód, wprowadzania ścieków do wód lub ziemi, zmiany sposobu gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych, czasowe zakazy wykorzystywania wody z sieci wodociągowej do cellów innych niż socjalno-bytowe etc.).	monitorowane: gminy powiatu polickiego, PGW WP, właściciele terenów	↑

1. Ustanowienie stref ochrony pośredniej dla ujęć wód powierzchniowych

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia właściwy organ PGW WP w drodze decyzji, natomiast teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej ustanawia wojewoda w drodze aktu prawa miejscowego.

2. Ograniczenia zużycia wody w obrębie terenów miejskich oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wód, zamykanie obiegu wody)

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane, ze względu na zwiększone zapotrzebowanie na wodę w sektorze przemysłu.

3. Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie

Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie odbywa się bezpośrednio – poprzez lepsze systemy nawadniania lub poprzez hodowlę roślin, które potrzebują mniej wody – lub pośrednio, dzięki stosowaniu produktów i metod zwiększających plony.

4. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

5. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)

W raportowanych latach Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zorganizował następujące szkolenia w ramach zadania ograniczenia wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych:

- Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa.
- Dostosowywanie do zmian klimatycznych oraz ochrona wód i powietrza (uwzględniająca wymagania ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy azotanowej, dyrektywy NEC), w tym ograniczanie środków ochrony roślin.
- Ochrona klimatu na poziomie gospodarstwa.

6. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków

Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1279 z późn. zm.), gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne (szamb) oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków. W związku w powyższym gminy powiatu polickiego na bieżąco prowadziły taką ewidencję.

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w każdej z gmin.

Tabela 19. Ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gmin powiatu polickiego.

	zbiorniki bezodpływowe			przydomowe oczyszczalnie ścieków		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Gmina Police	959	957	959	41	41	41
Gmina Dobra	486	466	494	192	202	212
Gmina Kołbaskowo	32	32	36	31	31	16
Gmina Nowe Warpno	180	154	156	23	23	34
razem	1 657	1 609	1 645	287	297	303

źródło: GUS

7. Stosowanie technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawiania się nieczystości do gruntu i wód

Stosowanie technologii i urządzeń ograniczających możliwość przedostawiania się nieczystości do gruntu i wód jest stosowane na bieżąco, uwzględniając aktualne dostępne na rynku rozwiązania.

8. Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych (obecnych lub nowopowstałych)

PGW WP Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie w raportowanych latach wprowadził 3 strefy ochronne obejmujące wyłącznie teren ochrony bezpośredniej.

9. Poszukiwanie i dokumentowanie nowych źródeł wody do spożycia

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

10. Ograniczenie eutrofizacji poprzez redukcję biogenów pochodzenia rolniczego (np. zmniejszenie udziału związków azotu i fosforu w nawożeniu, wykorzystanie trzcin w celu usunięcia biogenów)

Ograniczenie eutrofizacji poprzez redukcję biogenów pochodzenia rolniczego jest na bieżąco realizowane przez rolników powiatu polickiego.

11. Budowa infrastruktury turystycznej w sąsiedztwie terenów wodnych (rzeki, jeziora, morze) z zachowaniem zasad bezpieczeństwa

Budowanie infrastruktury turystycznej w sąsiedztwie terenów wodnych było realizowane z zachowaniem zasad bezpieczeństwa

12. Rozbudowa terenów rekreacyjnych nad Łarpia

W 2020 roku rozpoczęły się prace związane z rozbudową terenów rekreacyjnych nad Łarpia. Głównym celem inwestycji jest rewitalizacja i rewaloryzacja terenów nad rzeką Łarpia.

Skutkiem rewitalizacji ma być ożywienie oraz poprawa funkcjonalności, estetyki, wygody użytkowania i jakości życia w rewitalizowanym obszarze.

Rewitalizacja zakłada m.in.: skomunikowanie ze sobą terenów Starego Miasta, tj. Placu Chrobrego i Miejskiej Przystani Żeglarskiej poprzez budowę ciągu komunikacyjnego pieszo – rowerowego prowadzącego od ul. Goleniowskiej do ul. M. Konopnickiej oraz budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Goleniowskiej na odcinku między ul. Wojska Polskiego i mostem na Kanale Łarpia,

Wzdłuż ciągu komunikacyjnego zostaną zrealizowane strefy funkcjonalne oraz zostaną rozmieszczone ławko-ekspozytory, gdzie prezentowane będą informacje o historii terenu.

W celu zabezpieczenia brzegu przed okresowym zalewaniem zostanie on zniwelowany i wzmocniony faszyną. W celu zapewnienia zorganizowanego dostępu do wody dla mieszkańców zostaną zbudowane pomosty wędkarskie, ciąg komunikacyjny nad lustrem wody oraz taras rekreacyjny.

Aby zapewnić dostęp do wody zostanie wybudowany ciąg pieszo rowerowy z przystosowaniem do ruchu kołowego (samochody) z możliwością wodowania małych jednostek wodnych, takich jak kajaki czy łódzie. Zostaną nasadzone drzewa i krzewy, ciągi komunikacyjne zostaną oświetlone.

Zakończenie inwestycji planowane jest w 2023 roku.

13. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych obszarów zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami

Gmina Police

W miejscowym planie pn. „Nadbrzeżna -Kresowa”, przyjętego Uchwałą Nr XXI/210/2020 Rady Miejskiej w Policach z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej miasta Police pn. "Nadbrzeżna - Kresowa" uwzględniono obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniami, gdzie obowiązują ograniczenia i zakazy wynikające z przepisów odrębnych, obejmujące zakres obszarów „A” i „O”.

Uwzględnianie w dokumentach planistycznych obszarów zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami jest zadaniem ciągłym. Gminy uwzględniały zapisy w ramach bieżącej potrzeby, zgodnie z przepisami prawa.

14. Wydawanie komunikatów informujących o możliwości wystąpienia niebezpiecznych poziomów wód w rzekach oraz edukacja dotycząca prawidłowego postępowania w razie wystąpienia powodzi i podtopień

Komunikaty meteorologiczne i hydrologiczne publikowane są na bieżąco na stronie internetowej Powiatu Polickiego (<https://policki.pl/ostrzezenia-i-komunikaty/>) i dotyczą m.in.:

- Prognozy pogody dla województwa zachodniopomorskiego,
- Ostrzeżeń dla województwa zachodniopomorskiego,
- Ostrzeżeń dla Powiatu Polickiego,
- Prognozy niebezpiecznych zjawisk - województwo zachodniopomorskie,
- Ostrzeżeń meteorologicznych
- Prognozy dla Zalewu Szczecińskiego,
- Stanu wody.

Na stronie internetowej Powiatu Polickiego, w zakładce „Zagrożenia – zasady postępowania” zamieszczone zostały wszelkie niezbędne informacje dla mieszkańców dotyczące różnych zagrożeń w podziale na ich sezonowość (np. intensywne opady deszczu, wysokie temperatury, zjawiska burzowe, siłę wiatry, oblodzenia dróg, silne mrozy, itp. W zakładce zamieszczono również poradniki /zasady postępowania w sytuacjach zagrożeń. (<https://policki.pl/zagrozenia-sezonu-zimowego-zasady-postepowania/>)

15. Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji

W ofercie Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej funkcjonuje Program „Moja woda”, którego celem strategicznym jest podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zmian klimatu oraz zagrożeń naturalnych, poprzez ochronę zasobów wody oraz minimalizację zjawiska suszy w Polsce. Wskazane cele mają zostać osiągnięte poprzez zwiększenie poziomu retencji na terenach posesji przy budynkach mieszkalnych jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonych wód opadowych i roztopowych, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury.

W ramach Programu osoby fizyczne będące właścicielami lub współwłaścicielami nieruchomości, na których znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny, mogą ubiegać się o wsparcie finansowe zakupu, dostawy, montażu, budowy i uruchomienia instalacji:

- do zebrania wód opadowych (w tym roztopowych) z powierzchni nieprzepuszczalnych posesji, tj. z dachów, chodników, podjazdów (np. łapacze, wpusty, odwodnienie liniowe, przewody odprowadzające wody opadowe bez orynnowania),
- do retencjonowania wód opadowych (w tym roztopowych) w zbiornikach (np. zbiorniki podziemne, zbiorniki nadziemne, „oczka wodne”),
- do retencjonowania wód opadowych (w tym roztopowych) w gruncie (np. rozszczelnienie powierzchni nieprzepuszczalnych, studnie chłonne, drenaż, ogrody deszczowe – bez kosztów nasadzeń),
- do retencjonowania wód opadowych (w tym roztopowych) na dachach – zielone dachy (warstwa drenażowa), bez kosztów nasadzeń,
- do wykorzystania retencjonowanych wód opadowych (w tym roztopowych) (np. pompy, filtry, przewody, zraszacze, sterowniki, centrale dystrybucji wody, inne instalacje umożliwiające zagospodarowanie wody opadowej).

W latach 2020-2021 WFOŚiGW w Szczecinie udzielił 257 dotacji dla mieszkańców gmin powiatu polickiego w ramach programu „Moja woda”.

16. Budowa zbiornika retencyjnego na byłej oczyszczalni ścieków w Mierzynie

W dniu 29 listopada 2021 r. został ogłoszony przetarg na budowę kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Budowa zbiornika retencyjnego na byłej oczyszczalni ścieków w Mierzynie”.

Przedmiotem robót jest budowa kanalizacji deszczowej wraz ze zbiornikiem retencyjnym Zb14 i urządzeniami do podczyszczania wód deszczowych w zakresie:

- kanalizacji deszczowej,
- przebudowy kolidujących odcinków kanalizacji sanitarnej,
- budowy zbiornika retencyjnego,
- budowy drogi dojazdowej do zbiornika wraz z drogami pomocniczymi,
- wykonania ogrodzenia zbiornika,
- wycinki zieleni na terenie zbiornika,
- wykonania nasadzeń zastępczych wraz z pielęgnacją przez okres 36 m-cy,
- rozbiórki istniejących elementów oczyszczalni ścieków,
- odtworzenia nawierzchni.

17. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

18. Realizacja działań o charakterze bieżącym w przypadku wystąpienia suszy (np. czasowe ograniczenia poboru wód, wprowadzania ścieków do wód lub ziemi, zmiany sposobu gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych, czasowe zakazy wykorzystywania wody z sieci wodociągowej do celów innych niż socjalno-bytowe etc.)

PGW WP Zarząd Zlewni w Szczecinie na bieżąco podejmuje działania, których celem jest zwiększenie retencji korytowej. Na obszarze powiatu polickiego znajduje się 9 stacji pomp (7 w rejonie gminy Police, 2 w rejonie gminy Nowe Warpno), wobec których PGW WP Zarząd Zlewni w Szczecinie pełni funkcje właścicielskie. Zgodnie z wydaną dyspozycją, Eksploatatorzy obsługujący ww. stacje pomp zaprzestali pompowania w związku z wystąpieniem suszy. Na obiektach wyposażonych w automatykę zmieniono poziomy pompowania na maksymalne. Pompownie pracujące w automacie w trybie nadążnym sterowana falownikiem, załączają się tylko i wyłącznie w przypadku dopływu wody do zbiornika przekraczającym poziom maksymalny i utrzymują ten poziom. Po ustaniu dopływu (opady deszczu) wyłączają się przy maksymalnym zadanym poziomie. Obecnie kanały pompowe powiatu polickiego (ok. 47 km) wypełnione są wodą na poziomie ca 80%. Biorąc pod uwagę parametry zbiorników pompowych oraz przekroji poprzecznych kanałów, po zaprzestaniu pompowania w urządzeniach zgromadzono ok. 76 tys. m³ wody.

3.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 45 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 20. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej			
Kierunek: Sprawny i funkcjonalny system wodociągowy			
1.	Zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu polickiego do zbiorczego systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków oraz oczyszczalni ścieków.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, imieniu gmin w obszarze zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzania ścieków	↑
2.	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Dobra.	monitorowane: Gmina Dobra	↑
3.	Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, podmioty działające obszarze zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzania ścieków	↑
4.	Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych.	monitorowane: zakłady produkcyjne	↑
5.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży.	własne: powiat policki monitorowane: PGW WP, gminy powiatu polickiego, inne podmioty	↑
Kierunek: Rozwój i dostosowanie instalacji oraz urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu			
6.	Budowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, podmioty działające w imieniu gmin, w obszarze zaopatrzenia ludności w wodę	↑
7.	Budowa sieci wodociągowej Łęgi ul. Na Świdwie.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
8.	Wymiana sieci wodociągowej Ø110 na Ø160 ul. Kolorowa Mierzyn.	monitorowane: Gmina Dobra	→

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
9.	Bezrzecze budowa sieci wodociągowej z ul. Starowiejskiej do Drozdowej.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
10.	Redlica (stara część) wymiana sieci wodociągowej.	monitorowane: Gmina Dobra	→
11.	Rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej w miejscowości Mierzyn, ul. Zgodna.	monitorowane: Gmina Dobra	→
12.	Kościno (stara część) wymiana sieci wodociągowej fi90 na fi160.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
13.	Wymiana rur cementowo-azbestowych na terenie Gminy Dobra.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
14.	Bezrzecze, wymiana sieci wodociągowej ul. Koralkowa (Podkowa).	monitorowane: Gmina Dobra	↓
15.	Grzeczka, wymiana starej stalowej sieci wodociągowej zasilającej budynki od nr 2 do nr 11.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
16.	Dobra, ul. Ulańska, Fantazji wykonanie spinki wodociągów.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
17.	Budowa wodociągu Dobra Lubieszyn (spinka).	monitorowane: Gmina Dobra	→
18.	Budowa sieci wodociągowej łączącej miejscowości Ustowo i Kurów oraz budowa rurociągu tłoczego kanalizacji sanitarnej.	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	→
19.	Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Ustowo wraz z przyłączami oraz budowa rurociągu tłoczego kanalizacji sanitarnej.	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	→
20.	Przebudowa sieci wodociągowej Barnisław-Smołęcin i Smolecin.	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	→
21.	Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, podmioty działające w imieniu gmin	↑
22.	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej, modernizacja kanalizacji w celu wydzielenia kanalizacji deszczowej, budowa osadników i separatorów wód opadowych i roztopowych na wylotach sieci deszczowej do odbiorników.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, przedsiębiorstwa, organy wydające pozwolenia wodnoprawne	→
23.	Przejęcie praw własności do wybudowanego odcinka sieci kanalizacji sanitarnej przy ul. Warszawskiej w m. Pilchowo.	monitorowane: Gmina Police	↓
24.	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Siewna, Liliowa, Łanowa, Piaskowa, Kalinowa w Wołczkowie.	monitorowane: Gmina Dobra	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
25.	Budowa odprowadzenia wód deszczowych z rejonu ulic Kolorowa i Mierzyńska w Mierzynie.	monitorowane: Gmina Dobra	→
26.	Budowa odprowadzenia wód deszczowych w ul. Migdałowej w Dobrej.	monitorowane: Gmina Dobra	→
27.	Odprowadzenie wód deszczowych z terenu zabudowy mieszkaniowej w rejonie Kościna.	monitorowane: Gmina Dobra	→
28.	Budowa kanalizacji deszczowej ("Puccini" "Pierot").	monitorowane: Gmina Dobra	↑
29.	Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Zeusa, Mierzyn.	monitorowane: Gmina Dobra	→
30.	Budowa sieci kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Strumykowej i Magnolii w Wołczkowie.	monitorowane: Gmina Dobra	→
31.	Budowa sieci kanalizacji deszczowej w obrębie ulic Zeusa-Wenus-Izydy-Orfeusza i Seleny w Mierzynie.	monitorowane: Gmina Dobra	→
32.	Modernizacja kanalizacji sanitarnej Bezrzecze ul. Korolowa.	monitorowane: Gmina Dobra	→
33.	Modernizacja kanalizacji sanitarnej wraz z modernizacją pompowni Dobra ul. Graniczna i Sasankowa.	monitorowane: Gmina Dobra	→
34.	Bezrzecze rozbudowa kanalizacji deszczowej.	monitorowane: Gmina Dobra	↑
35.	Rozbudowa kanalizacji deszczowej w Mierzynie (od Spółdzielców do ulicy Nasiennej.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
36.	Budowa sieci kanalizacji deszczowej w Mierzynie od "Mierzynianki" do ulicy Brzozowej.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
37.	Budowa kanalizacji deszczowej ul. Róży Wiatrów oraz ul. Ułańskiej w Dobrej.	monitorowane: Gmina Dobra	↓
38.	Rozbudowa systemu GIS w zakresie sieci sanitarnej.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↓
39.	Dotacje i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, właściciele	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
40.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, podmioty upoważnione przez gminy (straż miejska)	↔
41.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.	monitorowane: organy wydające pozwolenia wodno-prawne	↔
42.	Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, ARiMR	↑
43.	Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych.	monitorowane: właściciele gruntów, ZODR	↑
44.	Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
45.	Monitorowanie oczyszczalni ścieków.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔

1. Zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu polickiego do zbiorczego systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków oraz oczyszczalni ścieków

Eksplorację sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Dobra prowadzi podmiot funkcjonujący pod firmą Poldek Polikowscy Spółka Jawna z siedzibą w Dobrej.

Eksplorację sieci wodociągowych i ujęć wody na terenie gminy prowadzą Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. z siedzibą w Goleniowie.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Police Sp. z o.o. dofinansowywał ze budżetu ZWiK budowy sieci wodociągowych oraz kanalizacji sanitarnej. Kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 107 863,44 zł

2. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Dobra

Gmina Dobra od kwietnia 2018 roku realizowała program inwestycyjny pod nazwą „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w gminie Dobra”. Celem inwestycji było uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Dobra.

Cele projektu:

- poprawa warunków życia i zdrowia mieszkańców poprzez poprawę funkcjonowania systemu kanalizacji sanitarnej oraz umożliwiającą podłączenie do niej budynków mieszkalnych (podwyższenie bezpieczeństwa mikrobiologicznego i epidemiologicznego).
- poprawa warunków życia i zdrowia mieszkańców, poprzez poprawę jakości i niezawodności dostaw wody przeznaczonej do spożycia, bezpieczeństwa

i ograniczenia ryzyka awarii urządzeń niezbędnych do produkcji wody pitnej oraz jej przesyłu.

- stworzenie podstaw do pobudzenia wzrostu gospodarczego poprzez umożliwienie rozwoju sieci kanalizacyjnej.
- poprawa konkurencyjności gospodarczej regionu dzięki zapewnieniu warunków do powstania nowych podmiotów gospodarczych na terenie aglomeracji.

W ramach projektu „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w gminie Dobra” :

- przebudowano oczyszczalnię ścieków Redlica,
- zmodernizowano stację uzdatniania wody w Buku,
- wybudowano sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowe: długość sieci sanitarnej 5,57 km, długość sieci wodociągowej 1,96 km.

Realizacja projektu umożliwiła podłączenie kolejnych mieszkańców gminy do nowobudowanej sieci:

- kanalizacji sanitarnej – 670 mieszkańców
- sieci wodociągowej – 61 mieszkańców

Całkowity koszt projektu: 15 560 897,03 złotych, z czego dofinansowanie środkami UE w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko wyniosło 8 065 099,06 złotych.

W ramach projektu zrealizowano następujące zadania:

- Rozbudowa Oczyszczalni ścieków w Redlicy - etap III oraz modernizacja biobloku nr 1;
- Buk rozbudowa hydroforni urządzeń zgodnie z projektem - etap II;
- budowa kanalizacji sanitarnej (nowy przesył) od przepompowni Nowa w Mierzynie do oczyszczalni ścieków w Redlicy;
- budowa sieci wodociągowej w ulicy Łąkowej w m. Wołczkowo;
- budowa sieci wodociągowej w ul. Sportowej w m. Dobra;
- budowa kanalizacji sanitarnej w zlewni przepompowni ścieków PS Nowa wzdłuż ulic Zgodnej, Tytusa, Kokosowej i Ozdobnej na terenie Mierzyna;
- budowa sieci wodociągowej w ul. Sportowej etap II, w m. Dobra.

Kluczowymi zadaniami realizowanymi w ramach projektu „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w gminie Dobra” był ostatni etap rozbudowy oczyszczalni ścieków w miejscowości Redlica oraz II etap rozbudowy hydroforni w miejscowości Buk. Pierwsza z wymienionych inwestycji ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia dalszej możliwości rozwoju budownictwa na terenie gminy. Instalacja została rozbudowana do przepustowości 6000 m³/d jako mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków. Natomiast rozbudowa hydroforni w miejscowości Buk pozwoliła na uzdatnienie 230 m³/rok wody oraz poprawę bezpieczeństwa i niezawodności dostaw wody dla mieszkańców okolicznych miejscowości.

3. Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Police Sp. z o.o. realizując zadanie wykonał modernizację zasuw na sieci wodociągowej, będącej w ich administrowaniu. Koszt inwestycji wyniósł 125 555,79 zł.

4. Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recykulację wody w zakładach przemysłowych

Zakłady przemysłowe w ramach bieżącej działalności dbały o ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recykulację wody.

5. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży

Działania edukacyjne dotyczące oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków były prowadzone na bieżąco w ramach edukacji szkolnej, poprzez organizowanie pogadanek, konkursów.

6. Budowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Police Sp. z o.o. wykonał następujące inwestycje:

- modernizacja systemu sterowania SUW Trzebież,
- modernizacja systemu sterowania SUW Grzybowa,
- modernizacja SUW Tanowo (budowa nowej hali filtrów oraz modernizacja sterowania,
- modernizacja systemu sterowania przepompowni wody Sierakowo,

Koszt inwestycji wyniósł 581 861,82 zł i w całości pokryty ze środków Zakładu.

Zakład Gospodarki Komunalnej Nowe Warno wykonał modernizację hydrofoni w Nowym Warpnie. W ramach pracy został wymieniony węzeł zasilający zbiorniki hydroforowe oraz zostały zainstalowane dodatkowe zasuwki odcinające. Całość kosztów w kwocie 38 130,00 zł pokryła Gmina Nowe Warpno z Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Kołbaskowie wykonał następujące inwestycje:

- SUW Ustowo Szklarnie – wymiana rurociągów technologicznych, złożeń filtracyjnych, układów sterowania,
- SUW Kołbaskowo – regeneracja studni głębinowej,
- SUW Ostoja - wymiana złożeń filtracyjnych, układów sterowania,
- SUW Kamieniec - wymiana układów sterowania,
- SUW Warzymice - regeneracja studni głębinowej, wymiana układów sterowania,
- SUW Stobno - wymiana złożeń filtracyjnych, układów sterowania i zbiornika powietrza.
- SUW Ustowo - wymiana złożeń filtracyjnych, układów sterowania.

Koszt inwestycji wyniósł 523 676,36 zł i w całości pokryty ze środków Zakładu.

7. Budowa sieci wodociągowej Łęgi ul. Na Świdwie

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

8. Wymiana sieci wodociągowej Ø 110 na Ø 160 ul. Kolorowa Mierzyn

W 2021 r. podpisano umowę na realizację robót budowlanych z Przedsiębiorstwem Usługowym STARKAN. Wartość umowy wynosi 283 059,90 zł brutto.

9. Bezrzecze budowa sieci wodociągowej z ul. Starowiejskiej do Drozdowej

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

10. Redlica (stara część) wymiana sieci wodociągowej

W dniu 6 lipca 2021 roku została podpisana umowa z wykonawcą na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę lub uzyskaniem braku sprzeciwu do zgłoszenia robót nie wymagających pozwolenia na budowę dla zadania inwestycyjnego: Redlica (stara część) wymiana sieci wodociągowej. Z początkiem stycznia 2022 roku została odebrana od wykonawcy ta dokumentacja.

11. Rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej w miejscowości Mierzyn, ul. Zgodna

W ramach zadania pn. „Rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej w m. Mierzyn, ul. Zgodna”, podpisano umowę na opracowanie dokumentacji technicznej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę.

12. Kościno (stara część) wymiana sieci wodociągowej Ø 90 na Ø 160

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

13. Wymiana rur cementowo-azbestowych na terenie Gminy Dobra

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

14. Bezrzecze, wymiana sieci wodociągowej ul. Koralowa (Podkowa)

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

15. Grzeczka, wymiana starej stalowej sieci wodociągowej zasilającej budynki od nr 2 do nr 11

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

16. Dobra, ul. Ułańska, Fantazji wykonanie spinki wodociągów

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

17. Budowa wodociągu Dobra Lubieszyn (spinka)

W 2021 r. podpisano umowę na opracowanie projektu budowlanego.

18. Budowa sieci wodociągowej łączącej miejscowości Ustowo i Kurów oraz budowa rurociągu tłocznego kanalizacji sanitarnej

W 2021 r. rozpoczęły się prace związane z budową sieci wodociągowej łączącej miejscowości Ustowo i Kurów oraz budowa rurociągu tłocznego kanalizacji sanitarnej.

19. Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Ustowo wraz z przyłączami oraz budowa rurociągu tłocznego kanalizacji sanitarnej

W 2021 r. opracowano dokumentację projektową dla przedmiotowego zadania. Do realizacji w 2022 roku.

20. Przebudowa sieci wodociągowej Barnisław-Smołęcin i Smolećcin

W 2021 r. opracowano dokumentację projektową dla przedmiotowego zadania. Do realizacji w 2022 roku.

21. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych

Zakład Gospodarki Komunalnej w Nowym Warpnie w raportowanych latach zakupił aparaturę oraz dokonał modernizacji przepompowni ścieków. Koszt inwestycji wyniósł 35 032,87 zł, a środki pochodziły z dotacji celowej Gminy Nowe Warpno.

22. Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej, modernizacja kanalizacji w celu wydzielenia kanalizacji deszczowej, budowa osadników i separatorów wód opadowych i roztopowych na wylotach sieci deszczowej do odbiorników

W 2021 r. rozpoczęła się realizacja zadania pn. „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Siadle Dolnym”.

23. Przejęcie praw własności do wybudowanego odcinka sieci kanalizacji sanitarnej przy ul. Warszawskiej w m. Pilchowo

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

24. Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Siewna, Liliowa, Łanowa, Piaskowa, Kalinowa w Wołczkowie

W 2020 r. zakończyła się budowa kanalizacji deszczowej w ul. Siewna, Liliowa, Łanowa, Piaskowa, Kalinowa w Wołczkowie. Koszt inwestycji wyniósł 65 043,00 zł.

25. Budowa odprowadzenia wód deszczowych z rejonu ulic Kolorowa i Mierzyńska w Mierzynie

W 2021 r. podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowej wraz z likwidacją wszelkich kolizji, uzyskaniem ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę.

26. Budowa odprowadzenia wód deszczowych w ul. Migdałowej w Dobrej

W czerwcu 2021 r. otwarto oferty w przetargu zgodnie z Prawem zamówień publicznych. Termin realizacji zadania został wyznaczony na 10 miesięcy od podpisania umowy. Przedmiotem inwestycji jest budowa kanalizacji deszczowej wraz z przyłączeniami do poszczególnych działek wzdłuż ul. Migdałowej i Zagajnikowej w miejscowości Dobra – etap I.

27. Odprowadzenie wód deszczowych z terenu zabudowy mieszkaniowej w rejonie Kościna

W 2021 r. została opracowana dokumentacja projektowa inwestycji.

28. Budowa kanalizacji deszczowej ("Puccini" "Pierot")

W związku z realizowanym zadaniem pn. „Budowa kanalizacji deszczowej (Puccini, Pierot)” Gmina Dobra opracowała dokumentację projektową z pozwoleniem na budowę zbiornika retencyjnego na terenie Mierzyna na granicy ze Skarbimierzycami przy ul. Lubieszyskiej. Zaplanowano budowę odprowadzenia wód do zbiornika naturalnego przy ul. Ozdobrej w Mierzynie, w kolejnym etapie zostanie wybudowany zbiornik retencyjny. Po jego realizacji możliwe będzie włączenie kanalizacji deszczowej z okolicznych terenów Skarbimierzyc. Końcem 2021 roku został ogłoszony przetarg na roboty I etapu budowy kanalizacji. Koszt I etapu inwestycji wyniesie 1 160 750,31 zł.

29. Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Zeusa, Mierzyn

W 2021 r. ruszyły prace budowlane związane z budową kanalizacji sanitarnej w Mierzynie przy ul. Zeusa.

30. Budowa sieci kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Strumykowej i Magnolii w Wołczkowie

W 2021 r. została opracowana dokumentacja projektowa inwestycji.

31. Budowa sieci kanalizacji deszczowej w obrębie ulic Zeusa-Wenus-Izydy-Orfeusza i Seleny w Mierzynie

W 2021 r. rozwiązano umowę na dokumentację projektową z uwagi na brak zgód właścicieli terenów prywatnych na poprowadzenie nowej sieci. Trwają prace planistyczne związane ze wszczęciem procedury zmiany planu miejscowego, co ma prowadzić do umożliwienia zaprojektowania odprowadzenia wód z rejonu ulicy Wenus.

32. Modernizacja kanalizacji sanitarnej Bezrzecze ul. Koralowa

W 2021 r. została wykonana dokumentacja projektowa dotycząca modernizacji kanalizacji sanitarnej na ul. Koralowej w Bezrzeczu.

33. Modernizacja kanalizacji sanitarnej wraz z modernizacją pompowni Dobra ul. Graniczna i Sasankowa

W 2021 r. rozpoczęły się prace projektowe.

34. Bezrzecze rozbudowa kanalizacji deszczowej

W dniu 1 czerwca 2021 r. odebrano roboty polegające na budowie kanału deszczowego w rejonie ul. Cynamonowej i Korzennej. Wykonawcą robót była firma „Starkan”. Wartość robót wyniosła 1 795 800,00 zł. Przygotowano dokumentację do przetargu na kolejny odcinek kanalizacji deszczowej – od ul. Korzennej do ul. Parkowej.

35. Rozbudowa kanalizacji deszczowej w Mierzynie (od Spółdzielców do ulicy Nasiennej)

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

36. Budowa sieci kanalizacji deszczowej w Mierzynie od "Mierzynianki" do ulicy Brzozowej

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

37. Budowa kanalizacji deszczowej ul. Róży Wiatrów oraz ul. Ułańskiej w Dobrej

Odstąpiono od realizacji zadania ze względu na brak możliwości wykonania odwodnienia dwóch ulic jednocześnie. Ponadto odwodnienie ul. Ułańskiej dodatkowo wymagałoby budowy zbiornika retencyjnego oraz przepompowni wód deszczowych wraz z rurociągiem tłocznym.

38. Rozbudowa systemu GIS w zakresie sieci sanitarnej

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

39. Dotacje i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w każdej z gmin.

Tabela 21. Ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gmin powiatu polickiego.

	zbiorniki bezodpływowe			przydomowe oczyszczalnie ścieków		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Gmina Police	959	957	959	41	41	41
Gmina Dobra	486	466	494	192	202	212
Gmina Kołbaskowo	32	32	36	31	31	16
Gmina Nowe Warpno	180	154	156	23	23	34
razem	1 657	1 609	1 645	287	297	303

źródło: GUS

40. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 z późn. zm.), gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne (szamb) oraz ewidencji

przydomowych oczyszczalni ścieków. W związku w powyższym gminy powiatu polickiego na bieżąco prowadziły taką ewidencję.

41. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi

Kontrole przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi prowadzone były w raportowanych latach wedle aktualnych potrzeb.

42. Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zorganizował szkolenie „Dobre praktyki rolnicze, ochrona wód przed azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych”, podczas którego poruszane były zagadnienia związane z dobrymi nawykami w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych.

43. Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych

W raportowanych latach Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zorganizował szkolenie „Dobre praktyki rolnicze, ochrona wód przed azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.”

44. Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową

Monitorowanie i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową jest zadaniem ciągłym gmin powiatu.

45. Monitorowanie oczyszczalni ścieków

Monitorowanie sieci oczyszczalni ścieków jest zadaniem ciągłym gmin powiatu.

3.6. Zasoby geologiczne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 4 zadania środowiskowego w ramach obszaru interwencji: Zasoby geologiczne.

Tabela 22. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zasoby geologiczne.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi			
Kierunek: Kontrola i monitoring eksploatacji kopalin			
1.	Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli.	monitorowane: OUG w Poznaniu	↔
2.	Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.	własne: powiat policki monitorowane: OUG w Poznaniu	↓
Kierunek: Ograniczenie presji związanej z wydobywaniem kopalin			
3.	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik.	monitorowane: przedsiębiorstwa	↓
4.	Działania edukacyjne promujące racjonalną gospodarkę zasobami naturalnymi i ich ochrona.	własne: powiat policki monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑

1. Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli

W raportowanych latach Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu na terenie powiatu polickiego nie wszczął postępowania w sprawie prowadzenia eksploatacji bez wymaganej koncesji.

2. Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż

W raportowanych latach na terenie powiatu polickiego nie zostały przeprowadzone kontrole realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.

3. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik

Prace rozpoznawcze, eksploatacyjne i przetwórstwa kopalin prowadzone były przez przedsiębiorstwa z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik.

4. Działania edukacyjne promujące racjonalną gospodarkę zasobami naturalnymi i ich ochrona

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

3.7. Ochrona gleb

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 17 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji: Ochrona gleb.

Tabela 23. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gleby.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnie zmianami klimatu			
Kierunek: Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb			
1.	Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych.	monitorowane: ZODR, ARiMR, gminy powiatu polickiego	↑
2.	Ochrona gruntów rolnych przed zmianą zagospodarowania poprzez uwzględnianie ich przeznaczenia w dokumentach planistycznych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
3.	Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych.	monitorowane: ZODR, ARiMR	↑
4.	Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych.	monitorowane: właściciele gruntów	↑
5.	Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, przedsiębiorstwa, jednostki naukowe	↑
6.	Monitoring gleb użytkowanych rolniczo.	monitorowane: OSChR	↑
7.	Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem, zwłaszcza w okolicy Kołbaskowa i Dobrej Szczecińskiej.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↓
8.	Dofinansowanie badań gleby w gospodarstwach rolnych w zakresie oznaczeń kwasowości, zawartości fosforu, potasu i magnezu.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↓
9.	Wprowadzenie, odtworzenie zadrzewień śródpolnych służące ochronie gleb przed erozją wietrzną, poprawie stosunków mikroklimatycznych i biocenotycznych.	monitorowane: właściciele gruntów	↑
10.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym.	monitorowane: właściciele gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, gminy powiatu polickiego	↑
11.	Wykorzystanie nawozów mineralnych oraz mineralno-organicznych dla celów przywracania i/lub poprawy funkcji agrochemicznych gleb zdegradowanych.	monitorowane: właściciele gruntów	↑
12.	Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na obszarach powojkowych, przemysłowych i pokolejowych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↓

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek: Ochrona przed osuwiskami			
13.	Aktualizowanie map terenów osuwiskowych.	monitorowane: PIG PIB	↓
14.	Monitoring terenów osuwiskowych.	własne: powiat policki, monitorowane: PIG PIB	↑
15.	Zabezpieczanie istniejących osuwisk z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych.	monitorowane: właściciele gruntów	↓
16.	Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
Cel: Zalesienia gruntów nieprzydanych na inne cele			
Kierunek: Zalesienia w obrębie nieużytków			
17.	Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne.	monitorowane: właściciele gruntów	↑

1. Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zorganizował szereg szkoleń odnośnie promocji rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacji nt. dobrych praktyk rolniczych: Tematy szkoleń:

- Zasady integrowanej ochrony roślin.
- Ekoschematy jako praktyki korzystne dla środowiska i klimatu.
- Produkcja metodami ekologicznymi.
- Produkcja rolnicza przyjazna dla środowiska na poziomie gospodarstwa.
- Produkcja zdrowej żywności wysokiej jakości w zakresie rolnictwa ekologicznego.
- Produkcja rolnicza przyjazna dla środowiska na poziomie gospodarstwa- w zakresie rolnictwa ekologicznego.
- Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne.

2. Ochrona gruntów rolnych przed zmianą zagospodarowania poprzez uwzględnianie ich przeznaczenia w dokumentach planistycznych

Gmina Police

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pn. „Gmina Zachód” nie została zaplanowana nowa zabudowa na gruntach rolnych, zgodnie z uchwałą Nr XIII/131/2019 Rady Miejskiej w Policach w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego gminy Police, z dnia 29 października 2019 r. W związku z czym w latach 2020-2021 stosowano się do zasad ochrony gatunków rolnych przed zmianą zagospodarowania, wyznaczonych ww. MPZP.

3. Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach promował pakiety rolno-środowiskowo-klimatyczne poprzez umieszczanie stosownych informacji na swojej stronie internetowej oraz ich przekazywanie podczas licznych szkoleń organizowanych dla rolników.

4. Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych

Właściciele gruntów realizowali zadania zawarte w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych poprzez zachowanie w gospodarstwie rolnym trwałych użytków zielonych i elementów krajobrazu nie użytkowanych rolniczo, stanowiących ochronę przyrody.

5. Ochrona gleb przed degradacją i zanieczyszczeniem

W 2021 roku Starosta Policki dokonał oszacowania kosztów badań wstępnych zanieczyszczenia gleby i ziemi, w 22. miejscach na terenie powiatu polickiego, zidentyfikowanych jako potencjalne źródło historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Ponadto, na podstawie art. 101d ust. 5 Prawa ochrony środowiska, wystąpił do władających powierzchnią ziemi, o przekazanie wszelkich informacji dotyczących potencjalnego historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz jego możliwych źródeł.

W Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Policach (<https://powiatpolicki.bip.net.pl/?a=10065>) opublikowany został apel do mieszkańców powiatu polickiego w sprawie zgłaszania przypadków miejsc, na których mogą istnieć potencjalne historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

6. Monitoring gleb użytkowanych rolniczo.

Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Szczecinie w raportowanych latach przeprowadziła badania na zawartość makro i mikroelementów. Poniżej przedstawiono wyniki w rozbiciu na poszczególne gminy powiatu.

Tabela 24. Zestawienie zasobności gleby w mikroelementy na terenie powiatu polickiego w 2020 roku.

Zawartość mikroelementów	Ilość próbek				
	B (bor)	Mn (mangan)	Cu (miedź)	Zn (cynk)	Fe (żelazo)
Niska	0	0	0	0	0
	0%	0%	0%	0%	0%
Średnia	0	5	3	1	5
	0%	100%	60%	20%	100%
Wysoka	0	0	2	4	0
	0%	0%	40%	80%	0%
Razem	0	5	5	5	5
	0%	100%	100%	100%	100%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Szczecinie

Tabela 25. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Dobra (Szczecińska) w 2020 roku.

Gmina Dobra (Szczecińska), ilość przebadanych gospodarstw: 2																	
Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Kategoria agronomiczna gleby					Odczyn pH					Potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętne	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
Grunty orne	4,92	3	0	3	0	0	0	0	2	0	0	1	0	1	1	25	1
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	67%	0%	0%	33%	0%	33%	33%	9%	33%
Użytki zielone	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Użytki rolne	4,92	3	0	3	0	0	0	0	2	0	0	1	0	1	1	25	1
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	67%	0%	0%	33%	0%	33%	33%	9%	33%
Rodzaj użytku		Ilość próbek	Zawartość fosforu					Zawartość potasu					Zawartość magnezu				
			bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Grunty orne		3	0	0	0	1	2	0	1	0	2	0	0	0	1	1	1
		100%	0%	0%	0%	33%	67%	0%	33%	0%	67%	0%	0%	0%	34%	33%	33%
Użytki zielone		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Użytki rolne		3	0	0	0	1	2	0	1	0	2	0	0	0	1	1	1
		100%	0%	0%	0%	33%	67%	0%	33%	0%	67%	0%	0%	0%	34%	33%	33%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczna – Rolnicza w Szczecinie

Tabela 26. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Nowe Warpno w 2020 roku.

Gmina Nowe Warpno, ilość przebadanych gospodarstw: 4																	
Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Kategoria agronomiczna gleby					Odczyn pH					Potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
Grunty orne	0,30	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%
Użytki zielone	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Użytki rolne	0,30	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%
Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość fosforu					Zawartość potasu					Zawartość magnezu					
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	
Grunty orne	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
	100%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	100%	
Użytki zielone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Użytki rolne	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
	100%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	100%	

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Szczecinie

Tabela 27. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Police w 2020 roku.

Gmina Police, Ilość przebadanych gospodarstw: 7																	
Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Kategoria agronomiczna gleby					Odczyn pH					Potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętne	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
Grunty orne	0,00	26	0	19	6	0	1	12	5	4	0	5	13	2	3	3	5
		100%	0%	73%	23%	0%	4%	47%	19%	15%	0%	19%	49%	8%	12%	12%	19%
Użytki zielone	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Użytki rolne	0,00	26	0	19	6	0	1	12	5	4	0	5	0	1	0	0	0
		100%	0%	73%	23%	0%	4%	47%	19%	15%	0%	19%	0%	100%	0%	0%	0%
Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość fosforu					Zawartość potasu					Zawartość magnezu					
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	
Grunty orne	26	5	3	4	5	9	6	7	5	1	7	0	3	8	4	11	
	100%	19%	12%	15%	19%	35%	23%	27%	19%	4%	27%	0%	12%	31%	15%	42%	
Użytki zielone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Użytki rolne	26	5	3	4	5	9	6	7	5	1	7	0	3	8	4	11	
	100%	19%	12%	15%	19%	35%	23%	27%	19%	4%	27%	0%	12%	31%	15%	42%	

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Szczecinie

Tabela 28. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Kołbaskowo w 2020 roku.

Gmina Kołbaskowo, ilość przebadanych gospodarstw: 4																	
Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Kategoria agronomiczna gleby					Odczyn pH					Potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętne	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
Grunty orne	2,00	8	0	7	1	0	0	0	3	3	2	0	0	0	4	2	2
		100%	0%	87%	13%	0%	0%	0%	38%	37%	25%	0%	0%	0%	50%	25%	25%
Użytki zielone	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Użytki rolne	2,00	8	0	7	1	0	0	0	3	3	2	0	0	0	4	2	2
		100%	0%	87%	13%	0%	0%	0%	38%	37%	25%	0%	0%	0%	50%	25%	25%
Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość fosforu					Zawartość potasu					Zawartość magnezu					
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	
Grunty orne	6	1	0	4	1	1	0	0	3	2	2	0	1	3	2	1	
	100%	13%	0%	61%	13%	13%	0%	0%	50%	25%	25%	0%	13%	49%	25%	13%	
Użytki zielone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Użytki rolne	6	1	0	4	1	1	0	0	3	2	2	0	1	3	2	1	
	100%	13%	0%	61%	13%	13%	0%	0%	50%	25%	25%	0%	13%	49%	325%	13%	

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczna – Rolnicza w Szczecinie

Tabela 29. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Dobra (Szczecińska) w 2021 roku.

Gmina Dobra (Szczecińska), ilość przebadanych gospodarstw: 1																	
Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Kategoria agronomiczna gleby					Odczyn pH					Potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętne	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
Grunty orne	0,00	16	0	16	0	0	0	0	1	3	5	7	0	0	1	1	14
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	6%	19%	31%	44%	0%	0%	6%	6%	88%
Użytki zielone	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Użytki rolne	0,00	16	0	16	0	0	0	0	1	3	5	7	0	0	1	1	14
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	6%	19%	31%	44%	0%	0%	6%	6%	88%
Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość fosforu					Zawartość potasu					Zawartość magnezu					
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	
Grunty orne	16	0	4	8	1	3	5	6	5	0	0	0	1	2	6	7	
	100%	0%	25%	50%	6%	19%	31%	38%	31%	0%	0%	0%	6%	13%	38%	43%	
Użytki zielone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Użytki rolne	16	0	4	8	1	3	5	6	5	0	0	0	0	1	1	1	
	100%	0%	25%	50%	6%	19%	31%	38%	31%	0%	0%	0%	0%	34%	33%	33%	

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Szczecinie

Tabela 30. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Kołbaskowo w 2021 roku.

Gmina Kołbaskowo, ilość przebadanych gospodarstw: 3																	
Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Kategoria agronomiczna gleby					Odczyn pH					Potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętne	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
Grunty orne	0,00	19	0	19	0	0	0	3	6	2	6	2	3	1	5	1	9
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	16%	30%	11%	32%	11%	16%	5%	26%	5%	48%
Użytki zielone	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Użytki rolne	0,00	19	0	19	0	0	0	3	6	2	6	2	3	1	5	1	9
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	16%	30%	11%	32%	11%	16%	5%	26%	5%	48%
Rodzaj użytku		Ilość próbek	Zawartość fosforu					Zawartość potasu					Zawartość magnezu				
			bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Grunty orne		19	0	4	10	1	4	0	0	12	2	5	1	0	6	3	8
		100%	0%	21%	53%	5%	21%	0%	0%	63%	11%	26%	5%	0%	32%	16%	47%
Użytki zielone		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Użytki rolne		19	0	4	10	1	4	0	0	12	2	5	1	0	6	3	8
		100%	0%	21%	53%	5%	21%	0%	0%	63%	11%	26%	5%	0%	32%	16%	47%

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczna – Rolnicza w Szczecinie

Tabela 31. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Police w 2021 roku.

Gmina Police, Ilość przebadanych gospodarstw: 2																	
Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana [ha]	Ilość próbek	Kategoria agronomiczna gleby					Odczyn pH					Potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
Grunty orne	0,00	4	0	4	0	0	0	1	3	0	0	0	1	2	1	0	0
		100%	0%	100%	0%	0%	0%	25%	75%	0%	0%	0%	25%	50%	25%	0%	0%
Użytki zielone	5,56	5	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	3	2	0	0	0
		100%	0%	0%	0%	0%	0%	60%	40%	0%	0%	0%	60%	40%	0%	0%	0%
Użytki rolne	5,56	9	0	4	5	0	0	4	5	0	0	0	4	4	1	0	0
		100%	0%	44%	56%	0%	0%	44%	56%	0%	0%	0%	44%	45%	11%	0%	0%
Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość fosforu					Zawartość potasu					Zawartość magnezu					
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	
Grunty orne	4	0	1	1	1	1	0	3	0	0	1	0	0	0	3	1	
	100%	0%	25%	25%	25%	25%	0%	75%	0%	0%	25%	0%	0%	0%	75%	25%	
Użytki zielone	5	3	2	0	0	0	2	0	0	0	3	0	0	0	1	4	
	100%	60%	40%	0%	0%	0%	40%	0%	0%	0%	60%	0%	0%	0%	20%	80%	
Użytki rolne	9	3	3	1	1	1	2	3	0	0	4	0	0	0	4	5	
	100%	33%	34%	11%	11%	11%	22%	33%	0%	0%	45%	0%	0%	0%	44%	56%	

źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Szczecinie

7. Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem, zwłaszcza w okolicy Kołbaskowa i Dobrej Szczecińskiej

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

8. Dofinansowanie badań gleby w gospodarstwach rolnych w zakresie oznaczeń kwasowości, zawartości fosforu, potasu i magnezu

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

9. Wprowadzenie, odtworzenie zadrzewień śródpolnych służące ochronie gleb przed erozją wietrzną, poprawie stosunków mikroklimatycznych i biocenotycznych

Zadanie było realizowane poprzez systematyczne nasadzenia roślin w gminach powiatu polickiego.

10. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym

Wykonanie ogrodzenia terenu do rekultywacji w Leśnie Górnym w związku z zarządzaniem składowiskiem odpadów.

11. Wykorzystanie nawozów mineralnych oraz mineralno-organicznych dla celów przywracania i/lub poprawy funkcji agrochemicznych gleb zdegradowanych

Właściciele gruntów wykorzystywali w zabiegach nawozy mineralne oraz mineralno-organiczne.

12. Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na obszarach powojkowych, przemysłowych i pokolejowych

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

13. Aktualizowanie map terenów osuwiskowych

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

14. Monitoring terenów osuwiskowych

W 2020 roku na obszarze powiatu polickiego obejmującego gminy: Dobra, Nowe Warpno, Kołbaskowo i Police, przeprowadzono identyfikację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, skutkiem czego:

- powstał rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy dla terenu powiatu polickiego,
- sporządzono mapę osuwisk i terenów zagrożonych występowaniem ruchów masowych ziemi w systemie informacji przestrzennej (GIS) na podkładzie topograficznym w skali 1:10 000 układu PL-1992, na której zostały oznaczone:
  - tereny, na których występują ruchy masowe ziemi (tzn. osuwiska aktywne i okresowo aktywne),

- tereny, na których wystąpiły ruchy masowe ziemi i są znane z badań geologicznych lub z przekazów historycznych (tzn. osuwiska nieaktywne),
- tereny zagrożone wystąpieniem ruchów masowych ziemi wynikających z budowy geologicznej, wraz z tekstem objaśnień do mapy dla terenu całego powiatu polickiego.

Skutkiem przeprowadzonej inwentaryzacji na terenie powiatu polickiego stwierdzono istnienie 80. osuwisk oraz 32. tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi. Najwięcej osuwisk zidentyfikowano w gminie Police, bo aż 43, nieco mniej w gminie Kołbaskowo – 37. Jeśli zaś chodzi o tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych to najwięcej stwierdzono w gminie Kołbaskowo – 19 miejsc, w gminie Police – 8, w gminie Nowe Warpno – 4 i jedno w gminie Dobra.

Spośród wszystkich osuwisk najwięcej jest form nieaktywnych (49), a 26 okresowo aktywnych. Jedynie 2 osuwiska są aktywne, a 3 mają zróżnicowane stopnie aktywności. W większości osuwiska położone są na terenach leśnych oraz na nieużytkach.

Z dniem 18 lutego 2021 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Klimatu i środowiska w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi, które określa m. in. metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, do których obowiązany jest starosta. Zgodnie z przepisami rozporządzenia, obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, prowadzi się metodą wizji w terenie albo metodą monitoringu. Sposób prowadzenia obserwacji terenów osuwiskowych oraz ich częstotliwość zależy od ryzyka wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia. Ze względu na fakt, iż zdecydowana większość zidentyfikowanych na terenie powiatu polickiego osuwisk znajduje się z dala od infrastruktury mieszkaniowej i drogowej, zagrożenie ruchami masowymi występujące w powiecie polickim należy uznać za stosunkowo niskie. Dlatego Starosta Policki będzie prowadził obserwacje terenów osuwiskowych metodą wizji w terenie, nie rzadziej niż raz na 3 lata, oraz każdorazowo po powzięciu informacji o wystąpieniu ruchów masowych ziemi.

15. Zabezpieczanie istniejących osuwisk z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

16. Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych

W raportowanym okresie na bieżąco, zgodnie z przepisami prawa, uwzględniane były w gminnych dokumentach planistycznych osuwiska oraz obszary narażonych na ruchy masowe.

17. Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne

W raportowanych latach sukcesywnie dokonywano zalesiania, w efekcie czego powiększyła się powierzchnia gruntów leśnych.

3.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 9 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, cel: Racjonalna gospodarka odpadami, gospodarowania odpadami innymi niż komunalne.

Tabela 32. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu polickiego			
Kierunek: Racjonalna gospodarka odpadami			
1.	Kontrola przestrzegania warunków wydanych decyzji dotyczących gospodarki odpadami.	własne: starosta powiatu monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
2.	Współpraca przy funkcjonowaniu Bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami.	własne: powiat policki	↑
3.	Realizacja gminnych Programów usuwania azbestu.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
4.	Roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane marszałkowi województwa i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
5.	Roczne sprawozdanie nt. postępowania z odpadami komunalnymi zebranymi w punkcie PSZOK przekazywane wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.	monitorowane: podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych	↑
6.	Uwzględnienie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zakupów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączenie do procedur zamówień publicznych kryteriów, związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstaniu odpadów.	własne: powiat policki, monitorowane: gminy powiatu polickiego, przedsiębiorcy	↑
Kierunek: Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami			
7.	Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych, likwidacja nielegalnych składowisk.	monitorowane: gminy, miasta, zarządzający instalacjami	↑
8.	Działania edukacyjne w zakresie właściwego postępowania z odpadami.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
Kierunek: Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych			
9.	Zabiegi pielęgnacyjne, agrotechniczne oraz monitoring zrekultywowanych składowisk odpadów.	monitorowane: gminy powiatu polickiego w których zrekultywowano składowiska odpadów	↑

1. Kontrola przestrzegania warunków wydanych decyzji dotyczących gospodarki odpadami

Gmina Police

W czerwcu 2021 roku skontrolowano wszystkie przedsiębiorstwa, które są wpisane w Rejestrze Działalności Regulowanej (RDR).

Gmina Dobra

W 2021 r. przeprowadzano kontrole podmiotów odbierających odpady komunalne, tj. wpisanych do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych na terenie gminy Dobra, pod kątem przestrzegania i stosowania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz spełniania przez przedsiębiorcę wymagań i warunków niezbędnych do wykonywania działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Kontroli zostały poddane 3 przedsiębiorstwa, tj.: Z.P.H.G. Jumar Julian Maruszewski z siedzibą przy ul. Długiej 20 w Mierzynie, Remondis sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Janiny Smoleńskiej „Jachna” 35 w Szczecinie oraz PreZero Jantra z siedzibą przy ul. Księżnej Anny 11 w Szczecinie. Kontrola we wszystkich podmiotach wypadła pozytywnie. Firmie JUMAR zalecono przymocowanie do ogrodzenia siatki ochronnej, która będzie dodatkowo zabezpieczać przed wywiewaniem z placu lekkich frakcji odpadów.

2. Współpraca przy funkcjonowaniu Bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami

Współpraca przy funkcjonowaniu Bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami jest zadaniem ciągłym, wynikającym z przepisów prawa.

3. Realizacja gminnych Programów usuwania azbestu

Gmina Police

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Police na lata 2014 – 2032, AKTUALIZACJA I” został przyjęty uchwałą nr XXIX/287/2017 Rady Miejskiej w Policach z dnia 25 kwietnia 2017 r.

W 2021 r. w ramach „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police na lata 2012 - 2032” odebrano i przekazano do unieszkodliwienia łącznie 46,2 Mg azbestu z 21 nieruchomości. Całkowity koszt zadania wyniósł 28.590,00 zł. Źródłem finansowania były środki uzyskane z dotacji z WFOŚiGW w wysokości 8. 408,00 zł oraz środki budżetu Gminy Police pochodzące z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, w wysokości 20.182,00 zł.

Gmina Dobra

W marcu 2020 roku gmina Dobra złożyła wniosek do Ministerstwa Rozwoju w ramach ogłoszonego konkursu pod nazwą „Azbest 2020” na realizację zadań wynikających z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. Na podstawie porozumienia zawartego w dniu 18 czerwca 2020 roku pomiędzy Gminą Dobra, a Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Rozwoju, Gmina otrzymała wsparcie finansowe na realizację zadania pod nazwą: „Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie

Gminy Dobra”. W ramach porozumienia Gmina Dobra uzyskała dofinansowanie w kwocie 12 300,00 zł na realizację zadań polegających między innymi na aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wraz z warstwą obrysów obiektów oraz wprowadzeniu danych z przeprowadzonej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest do Bazy Azbestowej pod adresem: www.bazaazbestowa.gov.pl. Udział własny Gminy w całości kosztów realizacji zadania wyniósł 3 700,00 zł brutto.

Na podstawie umowy zawartej pomiędzy Wójtem Gminy Dobra, a Zakładem Analiz Środowiskowych „EKO-Precyzja” Paweł Czupryn z Ustronia, firma dokonała przeglądu wyrobów zawierających azbest na terenie wszystkich miejscowości Gminy Dobra. W wyniku jego realizacji Gmina Dobra otrzymała aktualną inwentaryzację wyrobów zawierających azbest. Prace wcześniej poprzedzono akcją informacyjną wśród mieszkańców na temat planowanego spisu wyrobów azbestowych. Ponadto w ramach umowy firma dokonała również aktualizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Dobra, gdyż Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Dobra na lata 2007-2032 przyjęty uchwałą nr X/120/07 Rady Gminy Dobra z dnia 20 września 2007 r. wymagał aktualizacji. Nowy dokument pn.: Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Dobra na lata 2020-2032 został przekazany do Rady Gminy Dobra.

Niezmiennie jednym z założeń gminnego programu jest wsparcie przez Gminę mieszkańców w usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Co roku ogłaszane są nabory wniosków na sfinansowanie działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. W ramach realizacji wyżej wymienionego programu finansowane są w całości prace związane z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem pokryć dachowych z eternitu oraz usunięciem materiałów zawierających azbest składowanych na posesjach. O pomoc mogą ubiegać się osoby fizyczne – posiadające tytuł prawny do nieruchomości na terenie Gminy Dobra, wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie oraz przedstawiciele kościoła. W 2020 roku w wyniku ogłoszonego zapytania ofertowego wyłoniono firmę EKO24, Barbara Plewko z Dębna, która przeprowadziła na terenie gminy prace związane z demontażem płyt eternitowych z 6 nieruchomości o wadze 11,67 ton oraz dokonała zbiórki wyrobów zawierających azbest, składowanych na 5 posesjach o wadze 5,46 ton. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 11 451,70 zł.

W 2021 roku w wyniku ogłoszonego zapytania ofertowego wyłoniono firmę Eco-Pol Sp. z o.o. z Pruszcza, która przeprowadziła na terenie gminy prace związane z demontażem płyt eternitowych z 9 nieruchomości o wadze 13,458 ton oraz dokonała zbiórki wyrobów zawierających azbest, składowanych na 4 posesjach o wadze 6,464 ton. Koszt realizacji zadania wyniósł 20 247,60 zł.

Gmina Nowe Warpno

W dniu 2 grudnia 2020 roku uchwałą Nr XVI/127/2020 Rada Miejska w Nowym Warpnie przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowe Warpno na lata 2020-2032”. W ramach powyższego zadania w roku 2021 z terenu gminy Nowe Warpno dokonano wywozu wyrobów zawierających azbest w ilości 4 Mg.

Na realizację zadania w roku 2021 związanego z odbiorem odpadów zawierających azbest od właścicieli oraz ich przekazanie do unieszkodliwienia uzyskano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Szczecinie

4. Roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane marszałkowi województwa i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska

Gminy powiatu polickiego corocznie, w terminach ustalonych w ustawie przygotowują sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami i przekazują je do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego.

Ponadto Gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki na terenie Gminy.

5. Roczne sprawozdanie nt. postępowania z odpadami komunalnymi zebranymi w punkcie PSZOK przekazywane wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta

Gminy powiatu polickiego corocznie, w terminach ustalonych w ustawie przygotowują sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami i przekazują je do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego.

W poniższej tabeli przedstawiono masy zebranych odpadów komunalnych w PSZOK-ach zlokalizowanych na terenach gmin powiatu polickiego.

Tabela 33. Masa zebranych odpadów komunalnych w PSZOK w podziale na gminy powiatu polickiego.

Kod odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych w PSZOK	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]			
		Gmina Police	Gmina Dobra	Gmina Kołbaskowo	Gmina Nowe Warpno
17 01 07	Mieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	159,97	116,99	-	-
16 01 03	Zużyte opony	88,22	29,92	38,94	2,22
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,23	0,18	0,01	
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,005	-	-	-
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	290,67	130,29	182,76	40,68
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,06	-	-	-
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	1,75	1,11	-	-
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	176,92	-	159,02	11,10
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	59,00	36,64	2,62	11,76
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	5,56	34,01	2,74	-
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,36	0,22		-
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	70,38	162,92	23,92	-
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	35,50	-	8,00	2,18
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	-	7,88	0,16	-
15 01 07	Opakowania ze szkła	-	12,83	0,70	-
20 01 10	Odzież	-	4,54		-
20 01 11	Tekstylia	-	36,64	2,80	-

*Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027,
za lata 2020-2021*

20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	-	8,21	0,91	-
20 01 39	Tworzywa sztuczne PCV	-	2,41	4,50	-
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	-	-	0,11	-
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	-	-	2,06	-
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	-	-	0,86	-
RAZEM		916,413	584,79	430,11	67,94

źródło: Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Police za rok 2021, Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Dobra za rok 2021, Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Kołbaskowo za rok 2021, Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Nowe Warpno za rok 2021

6. Uwzględnienie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zakupów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączenie do procedur zamówień publicznych kryteriów, związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstaniu odpadów

Gmina Dobra

Wprowadzono zapis w przetargach publicznych wymagający od wykonawcy posiadania samochodów z normą spalin EURO 5, co wpisuje się we włączenie do procedur zamówień publicznych kryteriów, związanych z ochroną środowiska.

7. Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych, likwidacja nielegalnych składowisk

W latach 2020 - 2021 zlikwidowano 19 nielegalnych składowisk odpadów na terenach administrowanych przez Gminę Police. W Policach zlikwidowano 13 nielegalnych składowisk a na terenach sołectw - 6. Na wskazany cel z budżetu Gminy Police (ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska) przeznaczono kwotę w wysokości 36 950,16 zł.

Starosta Policki prowadzi wobec Gminy Miasto Szczecin (jako następcy prawnego Miejskiego Zakładu Gospodarki w Szczecinie) postępowanie egzekucyjne obowiązku o charakterze niepieniężnym, związanego z wykonaniem decyzji Kierownika Urzędu Rejonowego w Szczecinie z dnia 20 marca 1998 r. w sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów stanowiących działki nr: 104/4, 104/5 i 233/1 z obrębu ewidencji gruntów i budynków Dołuje oraz nr 14/4 i 14/5 z obrębu ewidencji gruntów i budynków Kościno, w gminie Dobra, o łącznej powierzchni 6,14 ha, na których w latach osiemdziesiąt ubiegłego wieku eksploatowane było składowisko odpadów przemysłowych oraz komunalnych pochodzących z terenu miasta Szczecin.

Od 2020 roku Powiat Policki realizuje projekt związany z likwidacją nielegalnego składowiska odpadów w Policach przy ul. Kamiennej. Przedsięwzięcie przewiduje usunięcie 47.900 Mg odpadów, a następnie rekultywację (wraz z remediacją) obszaru o powierzchni ponad 4,61 ha, z powierzchnią biologicznie czynną (co najmniej 50%), z nasadzeniami drzew i krzewów na całej powierzchni biologicznie czynnej.

Ponieważ realizacja przedsięwzięcia wiąże się z koniecznością poniesienia znacznych nakładów finansowych, Powiat Policki wystąpił do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o finansowe wsparcie.

W dniu 10 maja 2021 roku pomiędzy NFOŚiGW a Powiatem Polickim została zawarta umowa nr POIS.02.05.00-00-0002/20-00 o dofinansowanie przedsięwzięcia pn.: „Usunięcie niewłaściwie składowanych odpadów w Policach przy ul. Kamiennej”, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Działanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego, tym Powiat Policki otrzymał dofinansowanie w wysokości 15.300.000,- zł.

W 2021 roku Powiat Policki trzykrotnie przeprowadzał procedury przetargowe na realizację I etapu zadania, polegającego na likwidacji zanieczyszczenia terenie nieruchomości w postaci zalegających na niej odpadów. Niestety, wykonawcy nie udało się wyłonić. Potencjalni wykonawcy przedstawiali oferty przewyższające budżet przewidziany na realizację projektu. Ostatecznie sprawa jest w toku.

8. Działania edukacyjne w zakresie właściwego postępowania z odpadami

Gmina Police

W raportowanych latach Gmina Police prowadziła szereg działań edukacyjnych w zakresie postępowania z odpadami, w tym m.in. poprzez:

- zakup 15 koszy do selektywnej zbiórki w kształcie kredek do placówek oświatowych,
- zakup gadżetów przeznaczonych jako nagrody w konkursach ekologiczno-edukacyjnych,
- utworzenie strony internetowej www.odpady.police.pl dotyczącej gospodarki odpadami, gdzie zamieszczane są wszystkie aktualne informacje, wymogi itd.,
- wykonanie ulotek dotyczących segregacji i zmian w systemie gospodarowania odpadami,
- zakup 3 pojemników na nakrętki w kształcie serca do placówek edukacyjnych,
- produkcję spotu informacyjno-edukacyjnego dotyczącego selektywnej zbiórki odpadów na terenie Gminy Police,
- wdrożenie aplikacji EcoHarmonogram, w której znajdują się wszystkie informacje na temat systemu gospodarowania odpadami w gminie. Aplikacja podpowiada co należy wrzucać a czego nie do poszczególnych pojemników/worków, przybliża zasady funkcjonowania PSZOK-u, przypomina o zbliżającym się terminie odbioru odpadów oraz płatności.

Koszty tych działań wyniosły 40 544,30 zł i pochodziły ze środków własnych Gminy.

Gmina Dobra

W raportowanych latach Gmina Dobra przeprowadziła następujące działania edukacyjne w zakresie postępowania z odpadami:

- przygotowano cykl prezentacji w postaci czterooodcinkowego filmu animacyjnego, który wyjaśniał wszystkie najważniejsze zagadnienia dotyczące gospodarki odpadami i naliczaniem opłat za odbiór śmieci;
- zakupiono Aplikację BLISKO - moduł GOSPODARKA ODPADAMI, która jest uzupełnieniem systemu zarządzania gospodarką odpadami w gminie. Pomaga mieszkańcom w prawidłowej segregacji odpadów, informuje na bieżąco o harmonogramie wywozu odpadów komunalnych, przypomina o zbliżającym się terminie uiszczenia opłaty za odbiór odpadów i wszelkich informacji i komunikatów przesyłanych do mieszkańców przez urząd gminy;
- przygotowano i rozdysponowano ulotki dotyczące prawidłowej segregacji odpadów;
- od dnia 13 września 2021 r. funkcjonuje projekt zbierania ECO-punktów i odbierania korzyści. Każda wrzucona puszka aluminiowa lub butelka pet to 1 eco -punkt. Po uzyskaniu odpowiedniej liczby punktów, w Wydziale ds. Gospodarki Odpadami Komunalnymi i Egzekucji przy ul. Granicznej 39B w Dobrej można odebrać nagrody.

9. Zabiegi pielęgnacyjne, agrotechniczne oraz monitoring zrehabilitowanych składowisk odpadów

Zabiegi pielęgnacyjne, agrotechniczne oraz monitoring zrehabilitowanych składowisk odpadów były wykonywane wedle zaistniałych potrzeb przez gminy powiatu polickiego.

3.9. Zasoby przyrodnicze

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 26 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze.

Tabela 34. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej			
Kierunek: Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu			
1.	Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
2.	Przeciwdziałanie nieuporządkowanej presji osadniczej i urbanizacyjnej w planowaniu przestrzennym.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
3.	Wdrażanie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej oraz budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej.	monitorowane: nadleśnictwa, gminy powiatu polickiego ZPKWZ	↑
4.	Prowadzenie oraz aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych.	monitorowane: podmioty sprawujące nadzór nad formami ochrony przyrody, gminy powiatu polickiego	↑
5.	Znakowanie form ochrony przyrody tablicami urzędowymi informującymi o ich nazwach oraz zakazach obowiązujących na ich terenie.	monitorowane: nadleśnictwa, gminy powiatu polickiego ZPKWZ	↑
Kierunek: Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków			
6.	Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną.	monitorowane: ZPKWZ, organizacje pozarządowe, wszystkie podmioty wyznaczone w planach ochrony i planach zadań ochronnych	↑
7.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, zarządcy nieruchomości, organizacje pozarządowe, nadleśnictwa	↑

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
8.	Zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych i zbiornikach wodnych.	monitorowane: ZPKWZ, PGW WP, gminy powiatu polickiego, nadleśnictwa	↑
Kierunek: Ochrona walorów przyrodniczych terenów miejskich			
9.	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, zarządcy nieruchomości	↑
10.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↔
Kierunek: Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów wiejskich			
11.	Zachowanie unikalnych form krajobrazu wiejskiego.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↓
12.	Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
Kierunek: Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych powiatu			
13.	Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	↑
14.	Budowa ścieżki dydaktycznej pn. Aleja Dużych Ptaków w Pargowie etap I i II.	monitorowane: Gmina Kołbaskowo	↓
15.	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody.	własne: powiat policki monitorowane: gminy powiatu polickiego, nadleśnictwa, ZPKWZ, organizacje pozarządowe	↑
Cel: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej			
Kierunek: Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych			
16.	Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne.	monitorowane: nadleśnictwa, właściciele lasów	↑
17.	Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych.	własne: powiat policki monitorowane: nadleśnictwa	↓
18.	Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych.	monitorowane: nadleśnictwa, właściciele lasów	↓

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
19.	Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej.	monitorowane: nadleśnictwa, właściciele lasów, gminy powiatu polickiego	↑
20.	Wsparcie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych).	monitorowane: nadleśnictwa	↓
21.	Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną.	własne: powiat policki, monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
Kierunek: Wsparcie działań edukacyjnych oraz tworzenia i modernizacji infrastruktury turystycznej na terenach leśnych			
22.	Utrzymanie oraz rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej na terenach leśnych.	monitorowane: ZPKWZ, nadleśnictwa, gminy powiatu polickiego, organizacje pozarządowe	↑
23.	Działania edukacyjne na temat znaczenia i roli lasów.	monitorowane: nadleśnictwa, organizacje pozarządowe	↑
Cel: Zwiększanie lesistości			
Kierunek: Zwiększanie lesistości			
24.	Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej.	monitorowane: właściciele gruntów, nadleśnictwa	↑
25.	Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna.	własne: powiat policki monitorowane: właściciele gruntów	↓
26.	Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo.	własne: powiat policki, monitorowane: ARiMR	↓

1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy

Gmina Police

Zapis w MPZP pn. „Gmina Zachód”, przyjętego Uchwałą Nr XXXV/370/2021 Rady Miejskiej w Policach z dnia 26 października 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Police obejmującego w części miejscowości

Tanowo, Bartoszewo, Pilchowo, Przęsocin, Wieńkowo i Sierakowo pn. „Gmina Zachód” dotyczący granic i sposobu zagospodarowania terenów podlegającym ochronie z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych (Tanowo- obszar „J” Obszar Natura 2000; Część obszaru Tanowo (M, Z4, Ł, Z3, L, Z2, Z5, C, D, E, H, K, Z1, Z6, I), Bartoszewo (BA, BB), część obszaru Pilchowo (P, S, Z8) „Dolina Kopalna Szczecin”).

Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych uwzględniane było w dokumentach planistycznych gmin na bieżąco, zgodnie z przepisami prawa.

2. Przeciwdziałanie nieuporządkowanej presji osadniczej i urbanizacyjnej w planowaniu przestrzennym

Gmina Police

W miejscowych planach pn. „Gmina Zachód” i „Nadbrzeżna - Kresowa” nie przewiduje się zwiększenia terenów pod nową zabudowę zgodnie z uchwałą Nr XIII/131/2019 Rady Miejskiej w Policach w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego gminy Police, z dnia 29 października 2019 r. W związku z czym w latach 2020-2021 stosowano się do zasad przeciwdziałania nieuporządkowanej presji osadniczej i urbanizacyjnej, wyznaczonych ww. MPZP.

Gmina Dobra

Uchwała nr VI/79/2019 Rady Gminy Dobra z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobra, obejmująca obszar w granicach administracyjnych gminy. Przygotowany został wstępny projekt studium. W raportowanych latach odbywał się proces opracowania dokumentu.

Przeciwdziałanie nieuporządkowanej presji osadniczej i urbanizacyjnej w gminach powiatu polickiego realizuje się poprzez MPZP, których zapisy nie pozwalają na zwiększanie terenów zabudowanych.

3. Wdrażanie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo z uwzględnieniem ich pojemności turystycznej oraz budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej

W ramach realizacji zadanie Nadleśnictwo Trzebież dokonało modernizacji miejsc postoju i parkingów leśnych na terenie Nadleśnictwa. Koszt tej inwestycji wyniósł 20 000,00 zł i pochodził ze środków własnych Nadleśnictwa.

Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego realizował projekt „Zrównoważona turystyka wodna w unikalnej Dolinie Dolnej Odry”, w lokalizacji Obiekt Moczyły – na terenie działki nr 264/37, obręb ewidencyjny Kołbaskowo. Wykonane zostało miejsce odpoczynku, na które składa się drewniana wiata ze stołami i ławami oraz miejsce ogniskowe z grillem. Koszt tej inwestycji wyniósł 440 069,24 zł.

4. Prowadzenie oraz aktualizacja baz danych informacji o zasobach przyrodniczych

Gmina Police

Waloryzacja przyrodnicza gminy Police, w ramach sporządzanego dokumentu wykonano inwentaryzację flory i fauny, przyrody nieożywionej i krajobrazu. inwentaryzację terenową wykonano w pełnym sezonie wegetacyjnym. Koszt zadania wyniósł 196 800,00 zł, a środki na ten cel pochodziły z budżetu Gminy Police oraz z dotacji z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego.

5. Oznakowanie form ochrony przyrody tablicami urzędowymi informującymi o ich nazwach oraz zakazach obowiązujących na ich terenie

Nadleśnictwo Gryfino w 2020 roku przeprowadziło wymianę tablic urzędowych w rezerwacie przyrody „Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem”.

6. Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną

W okresie od stycznia 2020 r. do marca 2021 r. Nadleśnictwo Gryfino realizowało projekt „Ochrona rybołowa *Pandion haliaetus* na wybranych obszarach SPA Natura 2000 w Polsce”. Zamontowano platformy lęgowe na słupach wysokiego napięcia oraz platformy nadrzewne.

W III kwartale 2020 r. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego realizował projekt „Wzmacnianie ochrony bociana białego i nietoperzy oraz realizacja zadań czynnej ochrony w rezerwach przyrody na obszarach parków krajobrazowych województwa zachodniopomorskiego”, w ramach którego na terenie Rezerwatu Kanał Kwiatowy dokonał wsiedlenia do ekosystemu populacji grzybieńczyka wodnego.

7. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych

Gmina Dobra

W roku 2021 w Gminie Dobra prowadzony był stały monitoring terenu pod kątem pojawiania się barszczu Sosnowskiego. Potwierdzono występowanie pojedynczych skupisk roślin, które sukcesywnie likwidowano na zlecenie Urzędu Gminy. Wykonywano między innymi opryski chemiczne preparatami o skutecznym działaniu, w dawkach zgodnych z obowiązującymi przepisami. Ponadto uzyskano dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na realizację działań objętych projektem pn.: „Usuwanie barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Dobra”.

8. Zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych i zbiornikach wodnych

Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego wykonał następujące przedsięwzięcia:

- koszenie szuwaru trzcinowego wraz z usunięciem poza obszar rezerwatu powstałej biomasy na terenie Rezerwatu Kanał Kwiatowy,
- wycinka drzew nalu i niewielkich odrośli z gatunków: topola, osika, klon, dąb, lipa, wierzbą, głąg, tarnina, róża i śliwa tarnina (usunięcie gatunków synantropijnych), usunięcie powstałej biomasy z terenu Rezerwatu Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem.

9. Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody

Gmina Police

Zadanie całoroczne - dotyczy prac arborystycznych. W ramach realizacji zadania wykonywane są prace związane utrzymywaniem drzewostanu w pasach drogowych dróg gminnych, w tym m.in. pielęgnacja nowo posadzonych drzew, podlewanie drzew, naprawa zniszczonych mis wokół drzew oraz drobne zabiegi korekcyjne w koronach drzew. Zadanie obejmuje również nasadzenia drzew i wycinkę przydrożnych drzew zagrażających bezpieczeństwu dla mieszkańców, otoczenia oraz dla ruchu kołowego i pieszego. W ramach zadania wykonywane są właściwe zabiegi pielęgnacyjne (w tym specjalistyczne zabiegi) w koronach drzew i krzewów, zakładanie wiązań oraz inne zabiegi w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz utrzymania drzew przydrożnych w odpowiedniej kondycji.

W ramach realizacji zadania prace były wykonywane, które związane były z utrzymaniem drzewostanu w parkach i na terenach zielonych, w tym m.in.: kompleksowa pielęgnacja drzew (w tym również pomników przyrody), pielęgnacja nowo posadzonych drzew, odchwaszczanie i naprawa zniszczonych mis wokół drzew, montaż i demontaż obudów, montaż i demontaż wiązań elastycznych, wycinka drzew zagrażających. Ponadto prowadzona była modernizacja terenów zieleni związana z nasadzeniami drzew, krzewów i bylin.

Całkowity koszt zadania poniesiony w latach 2020-2021 wyniósł 908 577,89 zł i w całości pokryty został z budżetu Gminy Police, ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

Gmina Dobra

Utworzenie Parku rodzinnego im. Św. Jana II w Wołczkowie wraz z rozbudową miejsc parkingowych. Teren inwestycji zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy Lipowej i Ogrodowej w Wołczkowie.

Aranżacja parku rodzinnego została wkomponowana w istniejący drzewostan, na terenie parku powstało m.in. dodatkowe ciągi komunikacyjne z kostki granitowej, zasadzono szpalery krzewów oraz wysiane trawniki. Całość inwestycji zaprojektowana została z myślą o osobach niepełnosprawnych, dlatego usadowienie altany oraz wiaty zaprojektowano na równi z terenem inwestycji, co pozwoli na bezkolizyjne poruszanie się i korzystanie z urządzeń osób niepełnosprawnych. Na cele okazjonalnych spotkań przewidziano przyłącze wodne, które umożliwi pobór wody. Park rodzinny wyposażony jest nową zewnętrzną instalację oświetleniową, która będzie obejmować oświetlenie nowo powstałych ścieżek, zostanie oświetlona architektura altany oraz wiaty. Zastosowano w tym celu energooszczędne oświetlenie typu LED.

W ramach inwestycji wybudowano 17 nowych miejsc postojowych, w tym 2 miejsca przeznaczone dla osób niepełnosprawnych. Zaprojektowano również poszerzenie ulicy Ogrodowej do szerokości 5m na odcinku inwestycji, zaprojektowano również nowe zjazdy do istniejących działek.

Całkowity koszt zadania wyniósł 343 217,50 zł i w całości został sfinansowany ze środków Gminy Dobra.

10. Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych

Gmina Police

W MPZP pn. „Nadbrzeżna Kresowa”, przyjętego Uchwałą Nr XXI/210/2020 Rady Miejskiej w Policach z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej miasta Police pn. "Nadbrzeżna - Kresowa" na terenach podmokłych okresowo zalewanych ustalono przeznaczenie pod zieleń teren 12 ZP na załączniku nr 15, obszar „O”.

Działanie to pozwoli na zwiększenie obszarów zielonych poprzez uniemożliwienie ich zabudowy.

Gmina Dobra

Uchwała nr VI/79/2019 Rady Gminy Dobra z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobra, obejmująca obszar w granicach administracyjnych gminy. Przygotowany został wstępny projekt studium. W raportowanych latach odbywał się proces opracowania dokumentu. W opracowywanym Studium zostaną uwzględnione wymagania zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego, które są realizowane m.in. poprzez zwiększanie terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych

Uwzględnienie w gminnych dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych było wykonywane na bieżąco, zgodnie z przepisami prawa.

11. Zachowanie unikalnych form krajobrazu wiejskiego

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

12. Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych

W raportowanych latach na terenie powiatu polickiego prowadzone były liczne nasadzenia oraz zakrzewienia śródpolne, które zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 35. Nasadzenia drzew i krzewów w gminach powiatu polickiego.

Wskaźnik Gmina	Nasadzenia drzew [szt.]		Nasadzenia krzewów [szt.]	
	2020 rok	2020 rok	2020 rok	2021 rok
Police	223	165	747	0
Dobra	140	214	227	36
Nowe Warpno	2	0	b.d.	b.d.

źródło: GUS

13. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Nadleśnictwo Trzebież zrealizowało projekt pn. „Budowa punktu edukacyjnego „Z kropelką wody przez las”. Koszt inwestycji wyniósł 124 000,00 zł, a środki pochodziły z budżetu własnego Nadleśnictwa oraz budżetu UE.

W ramach projektu dokonano zakupu lunety oraz wybudowano punkt edukacyjny „Z kropelką wody przez las”. Różnorodność biologiczna na Obszarach Natura 2000 może być zagwarantowana dzięki powstawaniu takich właśnie punktów edukacyjnych, gdzie można uzyskać wszystkie niezbędne informacje na temat ochrony lokalnej przyrody. Leśnicy chętnie dzielą się wiedzą i wyjaśniają wszystkie aspekty swojej działalności z zakresu prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Dodatkowo można skorzystać z profesjonalnego sprzętu do obserwacji otaczającej nas przyrody. Punkt edukacyjny znajduje się w sąsiedztwie głównej siedziby nadleśnictwa Trzebież, wśród łąk i mokradeł przy granicy Rezerwatu Świdwie. Wyposażony jest w tablice edukacyjne, tablicę z grą na temat obiegu wody w przyrodzie, fotościankę oraz ścieżkę zmysłów i rabatę motyli, a także urządzenia ruchowe dla dzieci.

14. Budowa ścieżki dydaktycznej pn. Aleja Dużych Ptaków w Pargowie etap I i II

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

15. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody

Gmina Police

W ramach zadania pn. „Ratujmy kasztanowce” realizowanego w okresie od dnia 1 października 2021 r. do dnia 30 listopada 2021 r., sfinansowano: zakup worków, wywóz worków z odpadami biodegradowalnymi (zebranymi podczas akcji liśćmi kasztanowców), zakup nagród, które zostały przekazane uczestnikom akcji.

Gmina Kołbaskowo

ZPKWZ zorganizował i przeprowadził konkurs pn. „Znam Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry” dla uczniów szkół podstawowych znajdujących się na terenie parku.

W placówkach oświatowych na terenie powiatu polickiego prowadzono szereg działań mających na celu edukację w zakresie ochrony przyrody organizując m.in. pogadanki, konkursy, akcje sprzątania świata.

16. Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne

Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne jest działaniem ciągłym Nadleśnictw.

17. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane, z uwagi na brak takiej potrzeby.

18. Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

19. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej

Ochrona przeciwpożarowa lasów należy do bieżącej działalności Nadleśnictw.

W celu ograniczenia liczby pożarów, tym samym ich skutków realizowane są następujące zadania:

- System ochrony przeciwpożarowej złożony ze stałych punktów obserwacyjnych: 4 kamery oraz inteligentny system wykrywania pożaru lasu przy pomocy programu Smoke Detection. W okresie wysokiego zagrożenia pożarowego organizowane są także patrole samochodowe.
- Od wiosny do jesieni, każdego dnia o godz. 9:00 i 13:00 dokonywane są pomiary zagrożenia pożarowego w oparciu o wilgotność ścióły i powietrza oraz opady atmosferyczne.
- Łączność bezprzewodowa w celu szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia pożaru.
- Patrolowanie lasu: Nadleśnictwo Trzebież posiada jeden samochód patrolowo gaśniczy. W okresie wysokiego zagrożenia pożarem lasu odbywają się patrole lotnicze samolotem patrolowo-gaśniczym Dromader, stacjonującym w Leśnej Bazie Lotniczej w Goleniowie.
- Na terenie Nadleśnictwa Trzebież zlokalizowana jest sieć punktów czerpania wody oraz dojazdów pożarowych w celu prowadzenia skutecznej akcji gaszenia pożarów. Dojazdy pożarowe oraz punkty czerpania wody są ponumerowane, aby sprawnie i szybko przeprowadzić akcje gaszenia pożarów lasu.

Nadleśnictwo Trzebież, aby skuteczniej zapobiegać pożarom i minimalizować ich skutki współpracuje z Ochotniczą Strażą Pożarną i Państwową Strażą Pożarną oraz z Policją, Strażą Gminną i Miejską.

W 2021 roku została zakończona inwestycja: „Budowa wieży przeciwpożarowej o konstrukcji strunobetonowej w Nadleśnictwie Trzebież w ramach projektu pn. „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasu” – zadania realizowanego zgodnie z projektem współfinansowanym przez Unię Europejską ze środków Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Wieża wyposażona została w system: kamera przemysłowa oraz program Smoke Detection w celu szybkiego wykrywania pożarów leśnych. Koszt tej inwestycji wyniósł 297 000,00 zł, a środki pochodziły z Funduszu Spójności oraz budżetu Nadleśnictwa Trzebież.

20. Wsparcie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych)

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

21. Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną

W raportowanym okresie uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną było prowadzone na bieżąco.

22. Utrzymanie oraz rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej na terenach leśnych

Gmina Dobra

Ścieżka ekologiczno – edukacyjna w Dobrej o długości 3 330,2 m, wykonana z kruszywa ulepszanego lepiszczem. Przebiega terenami leśnymi od ul. Osiedlowej do Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Dobrej przy ul. Zwierzynieckiej. Na trasie ścieżki znajdują się miejsca odpoczynku, tablice informacyjne, przyrządy do ćwiczeń i gry terenowe

Gmina Kołbaskowo

Ścieżka edukacyjna ukazująca walory przyrodnicze Gminy Kołbaskowo - projekt zakładał zwiększenie dostępności i poprawy jakości lokalnej infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i edukacyjnej poprzez budowę ścieżki edukacyjnej ukazującej walory przyrodnicze gminy Kołbaskowo. Ścieżka połączyła dwa istniejące place na terenie wsi Siadło Górne. Ścieżkę wyposażono w tablice informacyjne i edukacyjne, modele roślin i zwierząt, wiatki, kosze do segregacji odpadów, ławki.

23. Działania edukacyjne na temat znaczenia i roli lasów

Działania edukacyjne na temat znaczenia i roli lasów były prowadzone przez placówki oświatowe powiatu polickiego, nadleśnictwa. Organizowano szereg konkursów, pogadanek, umieszczano na stronach internetowych informacje dotyczące tej tematyki.

24. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej

Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej realizowane było na bieżąco, uwzględniając aktualne potrzeby.

W raportowanym okresie Nadleśnictwo Trzebież wykonało zalesianie gruntów pozarolnych. Koszt inwestycji wyniósł 27 650,00 zł i był pokryty ze środków własnych Nadleśnictwa.

25. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

26. Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

3.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 6 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 36. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków			
Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii			
1.	Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii.	monitorowane: PSP	↑
2.	Usuwanie skutków poważnych awarii przemysłowych.	monitorowane: Sprawcy awarii, PSP	↑
3.	Poprawa technicznego wyposażenia służb OSP.	monitorowane: gminy powiatu polickiego	↑
4.	Przeciwdziałanie katastrofom i ochrona przeciwpożarowa.	monitorowane: gminy powiatu polickiego, PSP	↑
Cel: Zapewnienie bezpiecznego transportu substancji niebezpiecznych			
5.	Planowanie i optymalizacja przewozu towarów niebezpiecznych.	własne: powiat policki monitorowane: gminy powiatu polickiego	↓
Cel: Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych			
6.	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców.	własne: powiat policki monitorowane: gminy powiatu polickiego, służby interwencyjne	↑

1. Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zakładów dużego ryzyka (ZDR) oraz zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie powiatu polickiego.

Tabela 37. Wykaz zakładów dużego ryzyka (ZDR) oraz zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie powiatu polickiego.

Lp.	ZDR/ZZR	Nazwa	Kategoria przemysłu	Adres
1.	ZDR	PERN S.A. - Baza Paliw nr 7 w Trzebieży	Naftowy i gazowy	70-020 Trzebież
2.	ZDR	Grupa Azoty Zakłady Chemiczne "POLICE" S.A.	Chemiczny	72-010 Police, ul. Kuźnicka 1
3.	ZDR	Grupa Azoty Polyolefins S.A. (w budowie)	Chemiczny	72-010 Police, ul. Kuźnicka 1
4.	ZZR	J&S ENERGY S.A. - Baza Magazynowa w Stobnie	Naftowy i gazowy	72-002 Stobno, Stobno 100
5.	ZZR	MESSER POLSKA Spółka z o.o. Oddział Police	Chemiczny	72-010 Police, ul. Jasienicka 7

źródło: WIOŚ w Szczecinie

Na terenie powiatu polickiego w 2020 r. WIOŚ przeprowadził trzy kontrole w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom w zakładach o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Pierwsza dotyczyła zakładu J&S ENERGY S.A. - Baza Magazynowa w Stobnie. W trakcie kontroli przeprowadzonej w okresie 13.02.2020 r. – 25.02.2020 r. nie stwierdzono naruszeń. Druga kontrola dotyczyła zakładu MESSER POLSKA Spółka z o.o. Oddział Police. W trakcie kontroli przeprowadzonej w okresie 21.10.2020 r. – 30.10.2020 r. nie stwierdzono naruszeń. Trzecia zaś kontrola dotyczyła zakładu PERN S.A. - Baza Paliw nr 7 w Trzebieży. W trakcie kontroli przeprowadzonej w okresie 16.10.2020 r. – 30.10.2020 r. także nie stwierdzono naruszeń.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Policach w raportowanych latach przeprowadziła następujące inspekcje podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii:

- 26.02.2020 r – kontrola Baza Paliw J&S ENERGY S.A., Stobno 100, 72-002 Dołuje,
- 15-26.06.2020 r. oraz 14-25.06.2021 r. – kontrola Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA, ul. Kuźnicka 1, Police,
- 10-13.09.2020 r.- kontrola Baza Paliw PERN w Trzebieży.

2. Usuwanie skutków poważnych awarii przemysłowych

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Policach w dniach 22-26.06.2020 r. przeprowadziła czynności kontrolne, po awarii na terenie Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA, polegające na :

- zebraniu informacji niezbędnych do wykonania analizy poważnej awarii przemysłowej i formułowaniu zaleceń dla prowadzącego zakładu,
- sprawdzeniu, czy prowadzący zakład podjął wszystkie konieczne środki zaradcze,
- ustaleniu spełnienia wymogów bezpieczeństwa w zakładzie o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

3. Poprawa technicznego wyposażenia służb OSP

Gmina Police

W 2020 roku Gmina Police zakupiła dla strażaków ochotników z OSP Tatynia 4 sztuki akumulatorów do radiostacji i 3 sztuki latarek do hełmów za kwotę 1 200,00 zł. Dokonano również zakupu pulsoksymetru wraz z akcesoriami dla OSP Trzebież (1 104,00 zł), 2 sztuk akumulatorów do samochodu pożarniczego OSP Tatynia (1 390,00 zł), środków czystości dla 4 jednostek OSP (6 000,00 zł) oraz innego sprzętu na potrzeby ratownictwa przeciwpożarowego w Gminie Police. Dofinansowano remont strażnicy OSP Tanowo w kwocie 5 817 złotych jak również zakupiono rozdzielnię elektryczną wraz z wyposażeniem do jednostki OSP Police za kwotę blisko 3 000 zł. Przeprowadzono również wszystkie wymagane przeglądy i naprawy sprzętu i wyposażenia jednostek OSP z terenu gminy

Do Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Policach zakupiono lekki samochód kwatermistrzowski przeznaczony na realizację zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzeniania się, profilaktyki oraz zwalczania skutków choroby COVID-19.

4. Przeciwdziałanie katastrofom i ochrona przeciwpożarowa

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Policach w raportowanych latach brała udział w ćwiczeniach na terenie bazy paliw J&S ENERGY S.A. w Stobnie. Celem ćwiczeń było sprawdzenie obowiązujących procedur oraz gotowości do działań związanych z usuwaniem skutków awarii przemysłowej przez pracowników zakładu i służby ratownicze.

KP PSP w Policach dokonało również weryfikacji i aktualizacji Powiatowego Planu Ratowniczego.

5. Planowanie i optymalizacja przewozu towarów niebezpiecznych

W raportowanych latach zadanie nie zostało wykonane.

6. Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców

Gmina Dobra

- 1) Zamieszczono w lokalnych mediach tabelę z sygnałami celem upowszechnienia znajomości sygnałów alarmowania i komunikatów ostrzegawczych.
- 2) Na stronie internetowej Gminy w zakładce „BEZPIECZEŃSTWO” umieszczono poradniki w zakresie postępowania w różnych niebezpiecznych sytuacjach.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Policach w latach 2020 - 2021 przeprowadziła następujące akcje edukacyjne:

- „Bezpieczne Ferie Zimowe 2020” – działania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego w okresie ferii zimowych;
- „Bezpieczne Wakacje 2020” – działania na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego w okresie wakacji;
- „Czujka na straży bezpieczeństwa” – kampania edukacyjno-informacyjna na temat zagrożeń związanych z możliwością powstania pożarów w mieszkaniach lub domach

jednorodzinnych oraz zatruciem tlenkiem węgla. Informacje w tym zakresie przekazywane są w formie artykułów umieszczanych na łamach lokalnej prasy, wzmianek w lokalnej telewizji oraz serwisów społecznościowych i na stronie internetowej Komendy.

Ponadto, w budynku Komendy utworzono salę edukacyjną OGNIK, wyposażoną w interaktywne i specjalistyczne urządzenia, dedykowaną dla dzieci w wieku 5-10 lat. Przekazywana jest tam wiedza w zakresie unikania zagrożeń w swoim otoczeniu, sposobów ich ograniczania oraz prawidłowej reakcji w przypadku zagrożenia.

Komenda we współpracy z Zespołem Szkół im. I. Łukasiewicza w Policach realizuje program autorski „Klasa mundurowa o profilu pożarniczym”. W ramach programu dla uczniów klas 1 - 3 Liceum Ogólnokształcącego, prowadzone są zajęcia edukacyjne o profilu pożarniczym. Celem jest przygotowanie młodych ludzi do odpowiedzialnego dorosłego życia oraz promocja zawodu strażaka.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027, wyznaczył 202 zadania w 10 obszarach interwencji. W okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. podjęto się realizacji 161 zadań. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego. Znaczna część zadań ma charakter ciągły.

Stopień realizacji zadań wyznaczonych dla powiatu polickiego 79,70%.

Poniżej zestawiono liczbę zadań wyznaczonych i zrealizowanych w poszczególnych obszarach interwencji. Część zadań posiada charakter administracyjny i jest realizowana w ramach bieżącej działalności podmiotów.

Tabela 38. Ocena realizacji Programu.

Lp.	Obszar interwencji	Liczba zadań wyznaczonych	Liczba zadań zrealizowanych/ realizowanych	% realizacji POŚ
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	65	57	87,69
2.	Ochrona przed hałasem	9	7	77,78
3.	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	3	3	100
4.	Gospodarowanie wodami	18	14	77,78
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	45	33	73,34
6.	Zasoby geologiczne	4	2	50
7.	Ochrona gleb	17	12	70,58
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	9	9	100
9.	Zasoby przyrodnicze	26	19	73,08
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	6	5	83,34
Razem		202	161	79,70 %

4.1. Koszty poniesione na realizację Programu w latach 2020-2021

W poniższej tabeli zestawiono łączne koszty poniesione na zadania, które opisano we wcześniejszym rozdziale.

Tabela 39. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021.

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe za lata 2020-2021
		RAZEM [zł]
Ochrona klimatu i jakości powietrza	UE	4 452 784,35
	FDS	8 726 938,60
	RPO WZ	30 011 209,89
	Urząd Marszałkowski	453 539,22
	Powiat Policki	14 573 373,40
	Gmina Police	4 947 126,55
	Gmina Dobra	1 474 118,90
	Gmina Kołbaskowo	7 395 845,48
	PEC Police	1 804 319,18
	SPPK	7 212 556,42
	Inne	9 369 097,26
	RAZEM	90 420 909,25 zł
Ochrona przed hałasem	Budżet Państwa	149 494,20
	RAZEM	149 494,20 zł
Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	-	-
	RAZEM	0,00
Gospodarowanie wodami	Gmina Police	3 425 467,00
	Inne	6 833 767,00
	RAZEM	10 259 234,00 zł
Gospodarka wodno-ściekowa	Gmina Dobra	10 610 458,59
	Gmina Nowe Warpno	73 162,87
	ZWiK Police	815 281,05 zł
	ZWiK w Kołbaskowie	523 676,36
	UE	8 065 099,06
	Inne	1 160 750,31
	RAZEM	21 248 428,24 zł
Zasoby geologiczne	-	-
	RAZEM	0,00
Ochrona gleb	Inne	62 564,53

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe za lata 2020-2021
		RAZEM [zł]
	RAZEM	65 654,53 zł
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Gmina Police	138 220,76
	Gmina Dobra	35 399,30
	WFOŚiGW	8 408,00
	RAZEM	182 028,06 zł
Zasoby przyrodnicze	Gmina Police	908 577,90
	Gmina Dobra	343 217,50
	Nadleśnictwo Trzebież	47 650,00
	ZPKWZ	527 399,24
	Inne	297 000,00
	RAZEM	2 123 844,64 zł
Zagrożenia poważnymi awariami	Gmina Police	18 511,00
	Inne	142 700,00
	RAZEM	161 211,00 zł
RAZEM		124 610 803,92 zł

źródło: opracowanie własne

5. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie na poprawę środowiska na terenie powiatu polickiego zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan w latach 2019 - 2021.

Tabela 40. Wskaźniki monitoringu.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2019	2020	2021	Zmiana wskaźnika*
Ochrona klimatu i jakości powietrza						
1.	Ilość gmin posiadających aktualny Program ograniczenia niskiej emisji lub Plan Gospodarki Niskoemisyjnej	szt.	4	4	4	
2.	Sprzedaż energii ciepłej na cele komunalno-bytowe	GJ/rok	265 732	240 354	259 028	
3.	Energia elektryczna w gospodarstwach domowych	MWh	674,08	651,02	631,11	
4.	Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km ²	km	58,9	59,6	59,7.	
5.	Długość ścieżek rowerowych	km	74,6	90,2	105,4	
6.	Czynne przystanki komunikacji publicznej	szt.	332	332	334	
7.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	t/r	1 080 041	1 510 683	1 328 761	
8.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	t/r	451	492	430	
9.	Klasa strefy ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu		A	A	A	
Ochrona przed hałasem						
10.	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas w powiecie polickim	L _{DWN}	-	-	-	-
Promieniowanie elektromagnetyczne						
11.	Ilość punktów, w których wystąpiły przekroczenia dopuszczalnego poziomu promieniowania elektromagnetycznego	szt.	0	0	0	
Gospodarowanie wodami						
12.	Udział JCWP o stanie dobrym	%	0	0	0	
13.	Udział JCWPd o stanie dobrym	%	100	100	100	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2019	2020	2021	Zmiana wskaźnika*
14.	Udział JCWP przejściowych o stanie dobrym	%	-	-	-	-
15.	Ruch pasażerów w portach morskich (wyjazdy)	os.	676	432	4	
16.	Efekty rzeczowe inwestycji w danym roku: np. obwałowania przeciwpowodziowe	km/rok	0	0	0	
Gospodarka wodno-ściekowa						
17.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam ³	127 423	150 734	146 728	
18.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	96,9	97,4	97,4	
19.	Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej	km	448,3	454,9	458,9	
20.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	538,8	543,1	545,9	
Zasoby geologiczne						
21.	Wydobycie kopalin	tys. t	0	0	0	
Gleby						
22.	Liczba punktów sieci monitoringu chemizmu gleb ornych Polski	szt.	1	1	1	
23.	Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów	m ²	56 880	56 880	56 880	
24.	Zalesienia ogółem	ha	0,00	4,07	0,00	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
25.	Masa odebranych odpadów komunalnych	tys. t	31,01	32,38	33,76	
26.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	28,8	32,6	36,9	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2019	2020	2021	Zmiana wskaźnika*
27.	Liczba monitorowanych składowisk odpadów poddanych rekultywacji	szt.	1	1	1	
Zasoby przyrodnicze						
28.	Obszary prawnie chronione	ha	2 207,32	2 207,28	2 208,43	
29.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni powiatu ogółem	%	3,3	3,3	3,3	
30.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej; powierzchnia; w miastach	ha	95,04	95,04	93,83	
31.	Powierzchnia lasów	ha	23 604,17	23 585,59	23 603,15	
32.	Lesistość	%	34,4	34,3	34,4	
Zagrożenia poważnymi awariami						
33.	Liczba odnotowanych poważnych awarii	szt.	0	0	0	

źródło: GUS, dane z gmin, dane z powiatu, WIOŚ, Nadleśnictwa, RDOŚ, PIORiN, administratorzy dróg

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,

kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika.

6. Podsumowanie

Analizie poddano 202 zadania, które zostały wyznaczone w ramach 10 obszarów interwencji. Podjęto się realizacji 161 zadań. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie **79,70%**, co jest dobrym wynikiem.

Zadania, które nie zostały zrealizowane to:

- 1) Wymiana źródła ciepła w ramach Zachodniopomorskiego Programu Antysmogowego na terenie Gminy Police,
- 2) Promowanie technologii niskoenergetycznych i pasywnych w budownictwie indywidualnym i zbiorowym,
- 3) Budowa drogi krajowej nr 10 na odcinku granica państwa Lubieszyn Szczecin,
- 4) Przebudowa drogi powiatowej ul. Górna w Bezrzeczu,
- 5) Budowa systemów sterowania ruchem,
- 6) Budowa ścieżki rowerowej Mierzyn-granica państwa,
- 7) Budowa ścieżki rowerowej od ul. Łukasińskiego do ul. Waleckiej (Topolowa),
- 8) Budowa i modernizacja systemów i urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych,
- 9) Budowa zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów),
- 10) Zwiększenie dostępności kolejowej miast,
- 11) Ograniczenia zużycia wody w obrębie terenów miejskich oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wód, zamykanie obiegu wody),
- 12) Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi,
- 13) Poszukiwanie i dokumentowanie nowych źródeł wody do spożycia,
- 14) Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury,
- 15) Budowa sieci wodociągowej Łęgi ul. Na Świdwie,
- 16) Bezrzecze budowa sieci wodociągowej z ul. Starowiejskiej do Drozdowej,
- 17) Kościno (stara część) wymiana sieci wodociągowej fi90 na fi160,
- 18) Wymiana rur cementowo-azbestowych na terenie Gminy Dobra,
- 19) Bezrzecze, wymiana sieci wodociągowej ul. Koralkowa (Podkowa),
- 20) Grzeczka, wymiana starej stalowej sieci wodociągowej zasilającej budynki od nr 2 do nr 11,
- 21) Dobra, ul. Ułańska, Fantazji wykonanie spinki wodociągów,
- 22) Przejęcie praw własności do wybudowanego odcinka sieci kanalizacji sanitarnej przy ul. Warszawskiej w m. Pilchowo,
- 23) Rozbudowa kanalizacji deszczowej w Mierzynie (od Spółdzielców do ulicy Nasiennej),
- 24) Budowa sieci kanalizacji deszczowej w Mierzynie od "Mierzynianki" do ulicy Brzozowej,
- 25) Budowa kanalizacji deszczowej ul. Róży Wiatrów oraz ul. Ulańskiej w Dobrej,
- 26) Rozbudowa systemu GIS w zakresie sieci sanitarnej,
- 27) Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż,
- 28) Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin poprzez korzystanie z najnowocześniejszych technik,
- 29) Ochrona gleb wysokiej jakości przed nierolniczym wykorzystaniem, zwłaszcza w okolicy Kołbaskowa i Dobrej Szczecińskiej,

- 30) Dofinansowanie badań gleby w gospodarstwach rolnych w zakresie oznaczeń kwasowości, zawartości fosforu, potasu i magnezu,
- 31) Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na obszarach powojkowych, przemysłowych i pokolejowych,
- 32) Aktualizowanie map terenów osuwiskowych,
- 33) Zabezpieczanie istniejących osuwisk z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych,
- 34) Zachowanie unikalnych form krajobrazu wiejskiego,
- 35) Budowa ścieżki dydaktycznej pn. Aleja Dużych Ptaków w Pargowie etap I i II,
- 36) Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych,
- 37) Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych,
- 38) Wsparcie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych),
- 39) Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna,
- 40) Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo,
- 41) Planowanie i optymalizacja przewozu towarów niebezpiecznych.

Część zrealizowanych zadań ma charakter długofalowy, co oznacza, że przedsięwzięcia są działaniami ciągłymi (wykonywanymi na bieżąco w ramach potrzeb i dostępnych środków finansowych) i cyklicznymi (corocznymi).

Nakłady poniesione na realizację Programu w latach 2020-2021 wyniosły blisko 125 mln zł.

Władze powiatu oraz inne podmioty odpowiedzialne za realizację Programu największe nakłady finansowe, ponad 90 mln zł, przeznaczyły na działania inwestycyjne związane z ochroną klimatu i jakości powietrza oraz przed hałasem.

Pierwszym obszarem interwencji była ochrona klimatu i jakości powietrza związana z osiągnięciem i utrzymywaniem standardów jakości środowiska, wpływających na warunki zdrowotne. Zostały wybudowane oraz przebudowane drogi wewnętrzne, gminne, powiatowe, wojewódzkie oraz krajowe. Wykonywano termomodernizację budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych oraz wymiany istniejących źródeł ciepła na ekologiczne.

Analiza stopnia realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej wykazała, iż zadania z roku na rok są sukcesywnie realizowane. Przyczynia się to do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza co pozytywnie wpływa na zdrowie i jakość życia mieszkańców powiatu. Ograniczenie zużycia energii i wzrost produkcji energii z OZE przekłada się również na poprawę stanu bezpieczeństwa energetycznego, co w przyszłości pozwoli osiągnąć całej społeczności lokalnej długookresowe korzyści środowiskowe, ekonomiczne i społeczne. Aby w pełni zrealizować cele związane z wdrażaniem gospodarki niskoemisyjnej w powiecie polickim planuje się dalszą realizację działań w ramach PGN i ich monitoring.

*Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Polickiego
za lata 2020-2021*

W obszarze gospodarki wodno-ściekowej wybudowano kilka kilometrów sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz sieci wodociągowej. Podjęte zostały modernizacje urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowania osadów ściekowych.

W celu skutecznej realizacji gminnych programów usuwania azbestu, gminy powiatu polickiego systematycznie usuwały i unieszkodliwiały azbest.

Na bieżąco wykonywane są prace pielęgnacyjne i utrzymujące tereny zieleni oraz prowadzona jest edukacja ekologiczna dla wszystkich grup wiekowych z zakresu ochrony powietrza czy gospodarki odpadami komunalnymi.

Inwestycjami priorytetowymi dla Powiatu są, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców.

Podmioty wyznaczone do realizacji zadań zawartych w Programie pozyskiwały środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, takich jak: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundusz Dróg Samorządowych, Unia Europejska, Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie powiatu wskazuje m.in. na wzrost długości ścieżek rowerowych, długości sieci kanalizacji sanitarnej oraz wodociągowej, odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów. Odnotowano także spadek emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych czy ilość zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku.

W dalszym ciągu konieczne jest inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska. Opracowując nowy Program zaleca się wyznaczenie celów i zadań, które będą przyczyniać się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości środowiska, uwzględniając możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych jednostek.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na liczne podejmowane działania oraz wynikające z nich pozytywne aspekty, realizację Programu Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027, za lata 2020-2021 ocenia się pozytywnie.

*Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Polickiego
za lata 2020-2021*

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31 XII 2021 r.).	14
Tabela 2. Liczba ludności powiatu polickiego w latach 2011-2021.	14
Tabela 3. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu polickiego w latach 2019-2021.	16
Tabela 4. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu polickiego.	17
Tabela 5. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu polickiego.	17
Tabela 6. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu polickiego.	20
Tabela 7. Charakterystyka JCWPd.	24
Tabela 8. Charakterystyka GZWP nr 122.	24
Tabela 9. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu polickiego.	26
Tabela 10. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu polickiego.	31
Tabela 11. Klasy bonitacyjne gleb.	35
Tabela 12. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu polickiego.	36
Tabela 13. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.	37
Tabela 14. Inwestycje związane z budową i przebudową dróg w powiecie polickim.	47
Tabela 15. Nowe ścieżki rowerowe na terenie powiatu polickiego.	57
Tabela 16. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przed hałasem.	63
Tabela 17. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.	66
Tabela 18. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarowanie wodami.	68
Tabela 19. Ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gmin powiatu polickiego.	71
Tabela 20. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa.	75
Tabela 21. Ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gmin powiatu polickiego.	84
Tabela 22. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zasoby geologiczne.	86
Tabela 23. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gleby.	87
Tabela 24. Zestawienie zasobności gleby w mikroelementy na terenie powiatu polickiego w 2020 roku.	89
Tabela 25. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Dobra (Szczecińska) w 2020 roku.	90
Tabela 26. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Nowe Warpno w 2020 roku.	91
Tabela 27. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Police w 2020 roku.	92
Tabela 28. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Kołbaskowo w 2020 roku.	93
Tabela 29. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Dobra (Szczecińska) w 2021 roku.	94
Tabela 30. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Kołbaskowo w 2021 roku.	95
Tabela 31. Zestawienie odczynu i zasobności gleb w makroelementy na terenie gminy Police w 2021 roku.	96
Tabela 32. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.	99
Tabela 33. Masa zebranych odpadów komunalnych w PSZOK w podziale na gminy powiatu polickiego.	103
Tabela 34. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze.	107
Tabela 35. Nasadzenia drzew i krzewów w gminach powiatu polickiego.	113
Tabela 36. Kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji zagrożenia poważnymi awariami.	118
Tabela 37. Wykaz zakładów dużego ryzyka (ZDR) oraz zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie powiatu polickiego.	119

*Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Polickiego
za lata 2020-2021*

Tabela 38. Ocena realizacji Programu.	122
Tabela 39. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2020-2021.	123
Tabela 40. Wskaźniki monitoringu.	125

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie powiatu polickiego na tle województwa zachodniopomorskiego.....	7
Rysunek 2. Położenie gmin na tle powiatu polickiego.	8
Rysunek 3. Położenie powiatu polickiego na tle regionów fizycznogeograficznych.	9
Rysunek 4. Układ głównych dróg na terenie powiatu polickiego.	12
Rysunek 5. Układ linii kolejowych w powiecie polickim.	13
Rysunek 6. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.	15
Rysunek 7. Średnie temperatury i opady występujące na terenie powiatu polickiego.....	18
Rysunek 8. Róża wiatrów powiatu polickiego.	19
Rysunek 9. Powiat policki na tle rzecznych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych.	21
Rysunek 10. Powiat policki na tle jeziornych i przejściowych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych.	22
Rysunek 11. Lokalizacja JCWPd nr 3,4 oraz 7 na terenie powiatu polickiego.	23
Rysunek 12. Powiat policki na tle Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.	25
Rysunek 13. Obszary Natura 2000 dyrektywa siedliskowa na terenie powiatu polickiego.	27
Rysunek 14. Obszary Natura 2000 dyrektywa ptasia na terenie powiatu polickiego.....	27
Rysunek 15. Parki krajobrazowe na terenie powiatu polickiego.	28
Rysunek 16. Rezerваты przyrody na terenie powiatu polickiego.	28
Rysunek 17. Użytki ekologiczne na terenie powiatu polickiego.	29
Rysunek 18. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe na terenie powiatu polickiego.	29
Rysunek 19. Korytarze ekologiczne na terenie powiatu polickiego.	30
Rysunek 20. Lokalizacja złóż surowców naturalnych na terenie powiatu polickiego.	33
Rysunek 21. Projekt Budowa nowego połączenia drogowego miejscowości Bezrzecze i Wołczkowo z miastem Szczecin.....	50
Rysunek 22. Przebieg Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej.	60